

STRATEGIA ROZWOJU

Gminy Miejskiej

SZCZYTNO

na lata 2021–2030

Wstęp

W celu prawidłowego administrowania Gminą niezbędne jest podejmowanie wielu działań i decyzji ważnych przede wszystkim dla lokalnej społeczności. Aby prowadzić działania efektywne i przynoszące wymierne korzyści, a także zaspokajające potrzeby społeczności lokalnej fundamentalne jest stworzenie planu działania jednostki, który wyznaczać będzie kierunki jej rozwoju.

Strategia Rozwoju Gminy Miejskiej Szczytno na lata 2021–2030 jest odpowiedzią na nieustannie zmieniające się wewnętrzne i zewnętrzne warunki gospodarowania oraz wzrost konkurencyjności otoczenia. Strategia rozwoju Gminy jest podstawowym planem działania samo-rządu lokalnego, określającym strategiczne cele i zawierającym takie kierunki oraz priorytety, które są niezbędne do realizacji przyjętych założeń w przestrzeni gminy.

Strategia rozwoju umożliwi określenie skutecznych i racjonalnych działań, które mają wpływ na rozwój całego obszaru, w zakresie przedsiębiorczości, jakości życia czy pobudzenia aktywności społecznej mieszkańców zamieszkujących dany obszar. Strategia to zbiór informacji na temat długoterminowych uwarunkowań przyjętych przez gminę oraz sposobów rozwiązywania pojawiających się problemów.

Dokument pozwala na wskazanie zarówno zasobów jakimi dysponuje jednostka, jak i określenie zagrożeń. Podejmowane w strategii działania umożliwią efektywne wykorzystanie zasobów i minimalizowanie zagrożeń występujących na terenie jednostki. Rozwój terytorialny danego obszaru determinują zarówno czynniki endogeniczne, jak i egzogeniczne, dlatego podstawę do opracowania Strategii Rozwoju Gminy Miejskiej Szczytno na lata 2021–2030 stanowi *Diagnoza strategiczna*.

W dokumencie tym analizie została poddana sytuacja społeczna, gospodarcza i przestrzenna. Analiza ta umożliwi wskazanie trendów, które miały miejsce na przestrzeni ostatnich lat. Dane, które poddano eksploracji pozwolą na wskazanie mocnych i słabych stron gminy oraz jej problemów i potencjałów. To z kolei stanowi podstawę do sformułowania celów i wyznaczenia najważniejszych kierunków rozwoju, które zostaną zawarte w Strategii.

SPIS TREŚCI

1. Diagnoza Gminy Miejskiej Szczytno.....	4
1.1. Położenie geograficzne i podział administracyjny	5
1.2.Sytuacja demograficzna.....	7
1.3.Sport i kultura.....	9
1.4.Edukacja.....	14
1.5.Zdrowie.....	16
1.6.Bezrobocie i opieka społeczna.....	18
1.7.Podmioty i sektory gospodarcze.....	20
1.8.Infrastruktura gospodarki komunalnej.....	23
1.9.Ochrona środowiska.....	30
1.10.Turystyka.....	32
1.11.Udział Miasta Szczytno w projektach i inicjatywach promocyjnych.....	35
2.Analiza funkcjonalno- przestrzenna Gminy Miejskiej Szczytno.....	40
2.1. Wprowadzenie.....	41
2.2. Analiza funkcjonalna	41
2.3. Analiza przestrzenna.....	44
2.4. Model funkcjonalno-przestrzenny Miasta Szczytno	50
3. Analiza jakościowa stanu oraz perspektyw rozwoju Miasta Szczytno w opinii mieszkańców.....	59
4. Analiza SWOT.....	71
5.Wizja, misja i cele strategiczne	79
5.1. Wizja i misja Gminy Miejskiej Szczytno do 2030r.....	80
5.2. Cele strategiczne rozwoju Gminy Miejskiej Szczytno do 2030r.....	83
6. Aspekty finansowe związane z realizacją strategii.....	108
7. System realizacji strategii	111
8. System monitoringu i ewaluacji strategii.....	112
9. Spójność strategii z krajowymi i regionalnymi dokumentami strategicznymi	114
10.Spis tabel, rysunków i zdjęć.....	120

1. DIAGNOZA Gminy Miejskiej SZCZYTNO

Miasto Szczytno.

Źródło: Urząd Miejski w Szczytnie.

Diagnoza oparta została na danych ilościowych i przeprowadzona została w trzech strategicznych obszarach: **społecznym, gospodarczym i przestrzennym.**

Podstawowe źródła wykorzystane do przeprowadzenia diagnozy strategicznej:

- Dane GUS za lata 2014-2020.
- Raporty o Stanie Miasta 2018, 2019, 2020.
- Dane z jednostek samorządowych MDK, MBP, PUP, ZSZ, itp.
- Dane pozyskane z Wydziału Promocji i Rozwoju Gospodarczego Urzędu Miejskiego w Szczytnie.
- Dane medialne i internetowe.

1.1. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE I PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY

Gmina Miejska Szczytno zajmuje powierzchnię 9,96 km². Miasto jest położone między 200 57' i 210 2' długości geograficznej wsch. i między 530 34' i 530 32' szerokości geograficznej półn. w południowej części województwa warmińsko-mazurskiego, w powiecie szczytieńskim, na pograniczu Pojezierza Olsztyńskiego i Równiny Mazurskiej. W granicach Miasta znajdują się dwa jeziora: Domowe Małe i Domowe Duże. Przez Szczytno przepływa również „Kanał Domowy” łączący Jezioro Domowe Małe i Domowe Duże. To ciek wodny, który wypływa z Jeziora Domowego Małego, a kanalizacja burzowa dostarcza do niego wody deszczowej z ponad połowy powierzchni Szczytna. Pod Szczytnem kanał płynie głównie pod ziemią (choć na terenach mniej zurbanizowanych jest otwarty), poza miastem jest kanałem otwartym. Poza granicami miasta wpływa do niego także woda z oczyszczalni miejskiej i tu kanał staje się szerszy i zasobniejszy w wodę.

Rys. 1 Położenie Gminy Miejskiej Szczytno.

Źródło: Targeo 2021 r.

Miasto Szczytno znajduje się około 149 km od stolicy Polski miasta Warszawa, 42 km od stolicy regionu miasta Olsztyn, w pobliżu takich ośrodków miejskich jak: Mrągowo (39 km), Biskupiec (33 km), Nidzica (43 km), Ruciane Nida (39 km). Najbliższe przejścia graniczne: z Rosją w Bezledach około 86 km oraz Gołdapi 119 km, a z Litwą w Budzisku około 161 km. Najbliższe porty: Port Lotniczy Olsztyn-Mazury (10 km), Port Morski Gdańsk (177 km).

Dostępność komunikacyjna. W granicach Gminy krzyżują się drogi krajowe: nr 53 (relacji: Olsztyn – Ostrołęka), nr 57 (relacji: Bartoszyce - Warszawa), nr 58 (relacji: Nidzica - Mrągowo) oraz droga wojewódzka nr 600 relacji: Szczytno- Mrągowo. Podstawowy układ komunikacyjny uzupełnia gęsta sieć dróg utwardzonych do: Szczycionka, Rudki, Małdańca, Leśnego Dworu Przez Szczytno przebiega również linia kolejowa nr 219 relacji Olsztyn - Ełk oraz linia kolejowa nr 35 relacji Szczytno- Ostrołęka.

Dworzec kolejowy w Szczytnie.
Źródło: Urząd Miejski w Szczytnie.

Istotnym z punktu widzenia dostępności komunikacyjnej oraz mającej wpływ na przewagę konkurencyjną dla Szczytna jest lotnisko w Szymanach (10 km). Jest to jedyny w tej części Polski (północno-wschodniej) Międzynarodowy Port Lotniczy „Olsztyn Mazury”, który został otwarty w 2016 r. Na 93 hektarach powstał terminal pasażersko-towarowy. Budynek nowego terminalu został zbudowany w znacznej części z drewna (oprócz stali i szkła), jest ekologiczny pod względem funkcjonowania a jego wygląd został zainspirowany odlatującymi żurawiami.

W Mieście Szczytno funkcjonuje również komunikacja miejska (trzy linie autobusowe). Przewoźnikiem jest Zakład Komunikacji Miejskiej w Szczytnie. Komunikacja miejska oprócz obszaru miasta obsługuje także tereny podmiejskie.

1.2. SYTUACJA DEMOGRAFICZNA

Sytuacja demograficzna Miasta Szczytno ma za zadanie opisanie za pomocą dobranych wskaźników zjawisk demograficznych zachodzących w okresie 2014-2020. Analiza ma ułatwić zaprognozowanie przyszłych trendów w stanie i strukturze ludności na przyszłe lata oraz określić wpływ zmian demograficznych na gospodarkę Miasta oraz rozwój usług publicznych. W zakresie analizy demograficznej zdefiniowano wskaźniki opisujące strukturę mieszkańców pod kątem wieku, płci, poziomu migracji i dzietności.

Tabela 1. Struktura ludności ogółem Gminy Miejskiej Szczytno

Lp.	Nazwa wskaźnika	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2014/2020 dynamika
1.	Ludność ogółem	24185	23992	23817	23500	23343	23088	23026	-5%
2.	Mężczyźni	11538	11448	11373	11220	11114	10972	10929	-5%
3.	Kobiety	12647	12544	12444	12280	12229	12116	12097	-4%
4.	Współczynnik feminizacji miasta liczba kobiet/ liczby mężczyzn	110	110	109	109	110	110	111	1%
5.	Gęstość zaludnienia na 1km ²	2 277	2 259	2 243	2 213	2 198	2 174	2168	-5%

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL 2021 r.

W okresie 2014-2020 spadła o 5 % liczba mieszkańców w tym średnio o 5 % mężczyzn i 4 % kobiet. Wskaźnik feminizacji, czyli liczby kobiet do liczb mężczyzn wzrósł w badanym okresie o 1%, czyli na 111 kobiet przypada 100 mężczyzn. Średnia dla Polski w roku 2020 wynosiła 107 kobiet na 100 mężczyzn (Tabela 1).

Tabela 2. Struktura ludności Gminy Miejskiej Szczytno pod względem wieku

Lp.	Nazwa wskaźnika	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2014/2020 dynamika
1.	Ludność ogółem	24185	23992	23817	23500	23343	23088	23026	-5%
2.	Ludność w wieku produkcyjnym ogółem:	16113	15744	15422	14964	14586	14173	13 851	-14%
	w tym 15-64 lata mężczyźni	8 411	8 258	8 145	7 943	7 739	7 544	7 376	-12%
	w tym 15-59 lat kobiety,	7 702	7 486	7 277	7 021	6 847	6 629	6 475	-16%
3.	Ludność w wieku przedprodukcyjnym do 14 lat	3 256	3 225	3 140	3 106	3 158	3 193	3143	-3%
	w tym mężczyźni	1 737	1 722	1 650	1 625	1 660	1 661	1 638	-6%
	w tym kobiety,	1 519	1 503	1 490	1 481	1 498	1 532	1 505	-1%
4.	Ludność w wieku poprodukcyjnym	4 816	5 023	5 255	5 430	5 599	5 722	5 819	21%
	w tym mężczyźni	1 390	1 468	1 578	1 652	1 715	1 767	1 813	30%
	w tym kobiety	3 426	3 555	3 677	3 778	3 884	3 955	4 006	17%

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL 2021 r.

Analizując strukturę ludności pod względem wieku ludności należy zauważyć, iż w badanym przedziale czasu spadła liczba ludności w wieku produkcyjnym (-12%), wzrosła

natomiast liczba ludności w wieku poprodukcyjnym o 27%. Minimalnie spadła także liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym -2%.

Tabela 3. Struktura ludności Gminy Miejskiej Szczytno -saldo migracje, przyrost naturalny

Lp.	Nazwa wskaźnika	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2014/2020 Dynamika %	
1.	saldo migracji ogółem	-234	0	-115	-174	-117	-90	-93	60	
	saldo migracji mężczyźni	-121	0	-35	-81	-83	-62	-	-	
	saldo migracji kobiety	-113	0	-80	-93	-34	-28	-	-	
	saldo migracji ogółem na 1000 ludności	-	9,60	0,00	-4,81	-7,34	-5,00	-3,87	-4,03	58
2.	Przyrost naturalny	-49	-87	-51	-41	-20	-60	-134	-173	
	Przyrost naturalny mężczyźni	-21	-60	-33	-25	-6	-29	-	-	
	Przyrost naturalny kobiety	-28	-27	-18	-16	-14	-31	-	-	

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL 2021 r.

W zakresie wskaźników migracji w badanych latach 2014-2020 nastąpiło powstrzymanie migracji osób z Gminy o 60%. Poprawił się też wskaźnik migracji na 1000 osób (spadek o 58%). Drugi wskaźnik związany z przyrostem naturalnym wskazuje na wzrost ujemnego przyrostu naturalnego w badanym okresie o 173% (Tabela 3).

Molo nad Jeziorem Domowym Dużym.

Źródło: Urząd Miejski w Szczytnie.

1.3. SPORT I KULTURA

Miejski Ośrodek Sportu w Szczytnie.
Źródło: Urząd Miejski w Szczytnie.

Sport. Głównym podmiotem w obszarze zarządzania sportem na terenie Gminy Miejskiej Szczytno jest **Miejski Ośrodek Sportu**, którego głównym zadaniem jest administrowanie obiektami, zaspokajanie potrzeb mieszkańców i turystów w zakresie sportu, jak również propagowanie kultury fizycznej oraz czynnego wypoczynku poprzez stworzenie odpowiednich warunków do jej uprawiania.

Tabela 4. Potencjał infrastruktury sportowej w Mieście Szczytno

Lp.	Obiekt	Charakterystyka
1.	Stadion piłkarski	Stadion o wymiarach 104x65 m, z czterotorową bieżnią o długości 400 m, trawiaste boisko do koszykówki, piłki ręcznej i siatkówki, kamienny stół do tenisa stołowego;
2.	Baza wodna	Budynek z wypożyczalnią sprzętu wodnego, statek spacerowy. Wypożyczenia: rowery sprzęt wodny, statek czarter;
3.	Plaża miejska	Plaża z mołem spacerowym i kąpieliskiem strzeżonym (czynne w okresie letnim).
4.	Hala widowiskowo-sportowa im. Huberta Wagnera	Boiska do dyscyplin zespołowych i tenisa ziemnego, sauna, siłownia, salon masażu, sala fitness
5.	Kompleksy boisk „ORLIK 2012”, ul. Spacerowa 2, ul. Lanca 1.	boisko do piłki nożnej ze sztuczną nawierzchnią i oświetleniem, boisko wielofunkcyjne do piłki siatkowej i koszykówki z oświetleniem
6.	Pawilon sportowy: ul. Ostrołęcka 4	Pawilon z 45 miejscami noclegowymi
7.	Dwa boiska do piłki plażowej	Znajdujące się przy Plaży Miejskiej dwa boiska do piłki siatkowej- plażowej.

Źródło: Raport o Stanie Miasta Szczytno za 2020 r.

Tabela 5. Ilość wydarzeń sportowych w latach 2016- 2020

Lp.	Ilość wydarzeń	Ilość uczestników	Najważniejsze wydarzenia sportowe
2016	33	6.810	1) X Jubileuszowa Edycja Szczycieńskiej Halowej Piłki Nożnej (styczeń) 2) III Mistrzostwa Szczytna w wyciskaniu sztangi leżąc (lipiec) 3) Gala Sztuk Walki (październik)
2017	33	7.350	1) IV Turniej piłki koszykowej z okazji 13-tej rocznicy wstąpienia Polski do UE (kwiecień) 2) Międzynarodowy Turniej Piłki Nożnej- SADIDA CUP SZCZYTNO 2017 3) III Bieg Andrzejkowy Morsów (listopad) 4) XIII Edycja Szczycieńskiej Halowej Piłki Nożnej (grudzień)
2018	32	7.394	1) Grand Prix w Tenisie Ziennym Kobiet i Mężczyzn (marzec) 2) Turniej piłkarski młodzików- Szczytno CUP 2018 (sierpień) 3) VII Sylwestrowy Turniej Piłki Nożnej Młodzików (grudzień)
2019	89	19.925	1) Finały Mistrzostw Polski Kadetów w piłce siatkowej – (maj) 2) Mistrzostwa Polski w koszykówce 3x3 – (październik) 3) III Mistrzostwa Polski Łucznictwa Tradycyjnego w Strzelaniu Całodobowym (listopad)
2020	35	5.375	1) Zajęcia piłkarskie dla najmłodszych „Szukamy następcy Lewandowskiego” (styczeń) 2) Triathlon III Edycja (sierpień) 3) Turniej Korona 3x3 (listopad)

Źródło: Miejski Ośrodek Sportu w Szczytnie.

Tabela 6. Liczba klubów sportowych i ich członków

Dane	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba klubów	11	-	10	-	10	-	9
Liczba członków	1 345	-	1 356	-	1 424	-	790

Źródło; opracowanie na podstawie GUS 2021 r.

W ostatnich latach 2018-2020 drastycznie spadła liczba członków klubów o 634 osób.

Kultura. Obecnie na terenie Szczytna działają dwie miejskie instytucje kultury: Miejski Dom Kultury i Miejska Biblioteka Publiczna.

Miejski Dom Kultury swoją działalność skupiał w trzech głównych obszarach:

- działalność edukacyjno-animacyjna – polegająca na organizacji zajęć artystycznych w ramach funkcjonujących pracowni oraz warsztatów prowadzonych przez instruktorów zewnętrznych;
- organizacja imprez na terenie miasta;
- wspieranie lokalnych instytucji, przedsiębiorstw oraz organizacji pozarządowych jako partner bądź współorganizator.

Miejski Dom Kultury w Szczytnie.
Źródło: Urząd Miejski w Szczytnie.

Tabela 7. Infrastruktura Miejskiego Domu Kultury

Lp.	Miejsce	Charakterystyka
1.	Sala widowiskowa	Sala z 317 miejscami siedzącymi, oświetleniem scenicznym, dwiema garderobami i ekranem kinowym. Z przeznaczeniem na spektakle teatralne, koncerty, seanse kinowe, konferencje, prezentacje, kursy i spotkania warsztatowe oraz akademie szkolne.
2.	Sala konferencyjna	Sala z 50 miejscami siedzącymi o powierzchni 42 m ² z ekranem projekcyjnym, tablicą Flipchart, zapleczem kuchennym i magazynowym, 9 stołami, Wifi. Służąca do konferencji, warsztatów, zajęć ruchowych, warsztatów, zajęć ruchowych, wystaw.
3.	Sala muzyczna	Wyposażona w perkusję oraz podstawowy sprzęt nagłośnieniowy – wzmacniacze gitarowe, mikrofony, głośniki oraz maty pochłaniające dźwięk. Z przeznaczeniem do prób lokalnych zespołów.
4.	Sala baletowa,	Sala o powierzchni ok. 40 m ² przeznaczona do ćwiczeń ruchowych: tańca, aerobiku, zumbi itp.
5.	Hol dolny i górny	Każde z pomieszczeń o powierzchni ok. 100 m ² wyposażone w systemy wystawiennicze. Sale mogą zostać wykorzystane także do ćwiczeń ruchowo-tanecznych, do organizacji konferencji, balów, bankietów, wernisaży, warsztatów, zebrań i prezentacji.
6.	Sala pracowni plastycznej	Sala na ok. 20 osób, wyposażona w przestrzeń roboczą oraz stoły, krzesła, sztalugi drewniane, zaplecze magazynowe.
7.	Amfiteatr	Scena umiejscowiona z boku budynku Miejskiego Domu Kultury w Szczytnie, widownia na ok. 500 osób. Z przeznaczeniem na koncerty plenerowe, konkursy, kiermasze, jarmarki oraz niektóre formy zajęć ruchowych.
8.	Pracownia rzeźby	Wyposażona w narzędzia rzeźbiarskie i rzemieślnicze pozwalające na przeprowadzenie zajęć związanych z plastyką, rzeźbą i garncarstwem.

Źródło: Dane Urząd Miejski w Szczytnie 2021 r.

Tabela 8. Najważniejsze imprezy organizowane przez MDK w latach 2018-2020

rok	Impreza	Liczba uczestników
2018	Szczytno miastem wielu kultur – Dialog Kultur Szczycieńskich Druga edycja konkursu realizowanego wspólnie z Centrum Edukacji i Inicjatyw Kulturalnych w Olsztynie w ramach programu „Bardzo Młoda Kultura 2016 – 2018 projekt Wędrowna Akademia Kultury”.	1300
	Teatr dla każdego w nowej odsłonie Projekt realizowany w ścisłej współpracy z MBP, kontynuacja zadania „Teatr dla każdego”.	1930
2019	Realizacja projektu pn. „XII Święto Mazurskiego Kartoflaka”	2500
	Realizacja projektu pn. „Khetane, czyli wspólnie”	550
	Realizacja projektu pn. „Teatr dla każdego w nowej odsłonie”	8500
	Plener Malarski	900
	Dni i Noce Szczytna	25000
2020	Spektakle teatralne	4100
	Origami nauka - online	250
	42 inne wydarzenia– koncerty, festiwale, konkursy, spotkania, wystawy, imprezy okolicznościowe.	Zgodnie z wytycznymi nie więcej niż 150 osób około 6400 osób

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Domu Kultury.

Miejska Biblioteka Publiczna w Szczytnie.

Źródło: Urząd Miejski w Szczytnie.

Miejska Biblioteka Publiczna. Sieć biblioteczna w mieście składa się z dwóch placówek: Miejskiej Biblioteki Publicznej oraz Filii nr 2. MBP przy ul. Polskiej 8 w jednopiętrowym budynku o powierzchni 1141 m², na partnerze mieści wypożyczalnię i czytelną dla dorosłych zajmującą powierzchnię 290 m². Na pierwszym piętrze znajduje się część administracyjna,

konferencyjna i Oddział Literatury Dziecięcej i Młodzieżowej o powierzchni użytkowej równej 252 m². Filia nr 2 mieści się w lokalu przy ulicy Solidarności 6 o powierzchni 60 m², w tym 50 m² przeznaczone do użytku czytelników. Według stanu z 31.12.2019 r. cały księgozbiór MBP liczył 36.211 jednostek, w tym 35.363 książek, 623 materiały audiowizualne oraz 225 woluminów roczników czasopism oprawnych.

Tabela 9. Najważniejsze projekty realizowane przez Miejską Bibliotekę Publiczną

rok	Impreza	Liczba uczestników
2018	” Teatrzyk Mazurskie Bajanie”	199
	Teatr dla każdego w nowej odsłonie Projekt realizowany w ścisłej współpracy z MBP, kontynuacja zadania „Teatr dla każdego”.	1930
2019	Realizacja projektu pn. „Śladami Mazurskiej Niepodległości”	100
	Realizacja projektu pn. „Mała Książka – Wielki Człowiek”	127
2020	Projekt “Para buch - książka w ruch!”	121
	XIX Ogólnopolski Tydzień Czytania Dzieciom – czytanie bajek online	157
	17 innych projektów i imprez dla dzieci i dorosłych	1601

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Miejskiej Biblioteki Publicznej.

Ogólną charakterystykę statystyczną działalności sportowo- kulturalnej w Szczytnie za lata 2014-2019 przedstawia tabela 10.

Tabela 10. Dane statystyczne w obszarze sportu i kultury

Dane	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Imprezy szt.	117	80	124	152	214	247	145
W tym: seanse filmowe	37	21	40	49	95	91	60
wystawy	10	12	10	8	7	12	10
festiwale i przeglądy artystyczne	-	1	7	5	2	3	1
koncerty	-	20	23	20	17	19	15
występy zespołów amatorskich	11	-	-	-	-	-	-
występy artystów i zespołów zawodowych	25	-	-	-	-	-	-
prelekcje, spotkania, wykłady	0	0	6	10	12	23	6
imprezy turystyczne i sportowo - rekreacyjne	0	0	2	2	7	9	0
konkursy	5	3	0	0	0	6	4
pokazy teatralne	-	17	31	18	30	36	14
interdyscyplinarne	-	0	0	0	21	22	2
warsztaty	-	6	5	40	23	26	14
Uczestnicy imprez	65 800	34 950	39 600	47 600	62 750	80 500	21 735

Źródło: opracowanie własne BDL 2021 r.

Opis obszaru: Gmina Miejska Szczytno posiada bogatą ofertę w zakresie sportowo-rekreacyjnym. O czym świadczy ilość i jakość oferowanych imprez przez główne ośrodki miejskie takie jak: Miejski Ośrodek Sportu, Miejski Dom Kultury i Miejska Biblioteka Publiczna.

1.4. EDUKACJA

Zadania oświatowe realizowane przez Gminę Miejską Szczytno dotyczą:

- prowadzenia przedszkoli i szkół podstawowych,
- zabezpieczenie bazy lokalowej i sprawności technicznej obiektów oświatowych oraz środków rzeczowych i finansowych dla ich działalności,
- zabezpieczenie kadry pracowniczej.

Na potrzeby opracowania Strategii Rozwoju uwzględniono również potencjał szkolnictwa ponadpodstawowego i wyższego, które bezpośrednio podlega Szczycieńskiemu Starostwu Powiatowemu i Ministerstwu Spraw Wewnętrznych (WSPOL).

Tabela 11. Infrastruktura przedszkoli i szkół podstawowych Miasta Szczytno stan na 2020 r.

Lp.	Nazwa infrastruktury	Liczba oddziałów	Liczba dzieci	Liczba nauczycieli
1.	Przedszkola	8	863	100
	Miejskie Przedszkole Nr 1 „Bajka”	6	143	19
	Miejskie Przedszkole Nr 2 „Fantazja”	7	156	17
	Miejskie Przedszkole Nr 3 „Promyczek”	5	112	17
	Miejskie Przedszkole Nr 9 „Kubuś Puchatek	8	186	21
	Przedszkole Niepubliczne Nr 1 „Pod Topolą”	6	164	13
	Przedszkole Niepubliczne „Kinderland”	2	33	7
	Przedszkole Niepubliczne „Smyk”	2	32	3
	Przedszkole Niepubliczne „Jaś i Małgosia”	3	37	3
2.	Szkoły Podstawowe	4		
	Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi Nr 2	32	693	74
	Szkoła Podstawowa Nr 3	31	723	60
	Szkoła Podstawowa Nr 6	36	831	78
	Szkoła podstawowa nr 4	22	220	34

Źródło: opracowanie własne na podstawie Raportu o Stanie Miasta Szczytno za 2020 r.

SZKOLNICTWO PONADPODSTAWOWE I POLICEALNE

Tabela 12. Podstawowa infrastruktura szkół ponadpodstawowych Miasta Szczytno

Lp.	Szkoły ponadpodstawowe	Adres Szczytno	Liczba uczniów stan na 03.2021r
1.	Zespół Szkół nr 1	ul. Mickiewicza 10	793
2.	Zespół Szkół nr 2	ul. Polska 18	720
3.	Zespół Szkół nr 3	ul. Lanca 10	482
4.	Specjalny Ośrodek Szkolno - Wychowawczy im. J. Korczaka	ul. Korczaka 4	157
5.	Centrum Edukacji WMZDZ - liceum dla dorosłych	ul. Chrobrego 4	148
	SUMA		2300

Źródło: opracowanie własne.

W Mieście Szczytno największymi podmiotami pod względem oferty i ilości uczniów jest 5 szkół ponadpodstawowych, do których na dzień 1.03.2021 r. uczęszczało 2300 uczniów.

Tabela 13. Dane statystyczne dla Miasta Szczytno- szkolnictwo ponadpodstawowe

Dane	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Liczb szkół / zawodowe, licea, technika	14	11	12	10	10	10	10
Liczba oddziałów	91	81	76	75	70	93	
Liczba uczniów	2 300	2 063	1 910	1 839	1 837	2 215	2300
Liczba absolwentów	558	717	610	520	524	517	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL 2021 r.

Główne kierunki kształcenia młodzieży w szkołach ponadpodstawowych:

Technik: rachunkowości, logistik, informatyk, mechanik, hotelarstwa, żywienia i usług gastronomicznych, organizacji ruchu turystycznego.

Zawodowe: operator obrabiarek skrawających, mechanik-operator maszyn do produkcji drzewnej, kucharz, cukiernik.

Liceum: ogólne, z edukacją humanistyczną oraz z edukacją dietetyczną.

W ramach analizy potrzeb kształcenia dla powiatu szczytnieńskiego Powiatowy Urząd Pracy w Szczytnie przeprowadził badania, z których wynikało, iż obecnie istnieje deficyt w takich zawodach jak: cieśla-zbrojarz, kierowca, mechanik maszyn, ślusarz, kucharz, księgowy, operatorzy maszyn ciężkich, operatorzy maszyn włókienniczych, pielęgniarki i położne.

Szkoły wyższe

WSPOL- Wyższa Szkoła Policji w Szczytnie - jest jednostką organizacyjną Policji w rozumieniu ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji. Ponadto, zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, jest uczelnią służb państwowych nadzorowaną przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych (posiadającą osobowość prawną). Misją Uczelni jest odkrywanie i przekazywanie prawdy z zakresu nauk społecznych w dyscyplinach nauki o bezpieczeństwie i naukach prawnych, a w szczególności dotyczących bezpieczeństwa i porządku publicznego, poprzez prowadzenie badań, kształcenie kadr naukowych, doktorantów, studentów, słuchaczy, uczestników kursów i szkoleń.

Struktura organizacyjna

Wyższa Szkoła Policji w Szczytnie jest częścią systemu edukacyjnego policjantów w Polsce. Na czele uczelni stoi Komendant-Rektor, który reprezentuje ją na zewnątrz, a także bezpośrednio nadzoruje pracę ogólnouczelnianych jednostek organizacyjnych i komórek administracji. Wyższa Szkoła Policji w Szczytnie w strukturze organizacyjnej posiada **Wydział Bezpieczeństwa i Nauk Prawnych** która jest jednostką organizacyjną w zakresie działalności naukowej i dydaktycznej Uczelni, kierowaną przez Dziekana. Wydział prowadzi: a) studia pierwszego stopnia na kierunkach: Nauka o Policji (profil praktyczny), oraz Zarządzanie, b) pierwszego i drugiego stopnia na kierunku Bezpieczeństwo wewnętrzne i Kryminologia,

c) studiach pierwszego stopnia (inżynierskie) o kierunku Informatyka w bezpieczeństwie. Uczelnia oferuje również studia podyplomowe dla pracowników MSWiA na kierunkach: Kontrola w administracji publicznej, Zarządzanie kryzysowe, Zarządzanie jednostką administracji publicznej.

Tabela 14. Liczba studentów Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba studentów studiów wyższych	1200	1114	1354	1650	2200	2056	2100

Źródło: opracowanie własne na bazie danych WSPOL.

Wyższa Szkoła Policji w Szczytnie
Źródło: Urząd Miejski w Szczytnie

1.5. Zdrowie

Struktura opieki zdrowotnej w Szczytnie to Szpital Powiatowy w którym obecnie znajduje się pięć oddziałów - wewnętrzny, dziecięcy, chirurgiczny, położniczo-ginekologiczny oraz intensywnej terapii - o łącznej liczbie 144 łóżek, oraz 4 poradnie specjalistyczne.

Tabela 15. Charakterystyka opieki zdrowotnej Miasta Szczytno

Lp.	Nazwa zmiennej	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Dynamika 2014/2020
1.	Przychodnie ogółem szt.	21	24	25	25	25	26	25	23%
2.	Przychodnie na 10 tys. mieszkańców szt.	9	10	10	11	11	11	11	22%
3.	Przychodnie podległe samorządowi	2	2	2	2	2	3	3	50%
4.	Liczba aptek	15	14	15	12	13	12	12	-20%
5.	Ilość mieszkańców na 1 aptekę	1 612	1 714	1 588	1 958	1 796	1 924	1901	18 %
6.	Porady lekarskie ambulatoryjne ogółem szt.	292941	310917	315387	311076	325507	310841	303874	4 %
7.	Porady lekarskie podstawowe ogółem szt.	193010	202643	208259	207668	226736	217723	219218	14%

8.	Porady lekarskie w przychodniach samorządowych szt.				12 985	14 754	13 942	8 085	-37%
9.	liczba mgr farmacji - osoby	28	26	25	19	20	21	19	-32%

Źródło: opracowanie na podstawie GUS 2021.

Tabela 16. Miasto Szczytno na tle sąsiednich miast pod względem opieki zdrowotnej

Lp.	Nazwa zmiennej	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Dynamika 2014/2020
1.	Przychodnie ogółem szt.								
	Lidzbark Warmiński	10	12	11	11	10	11	12	20 %
	Giżycko	28	28	28	29	31	30	32	14 %
	Mragowo	13	13	13	13	12	15	16	23 %
	Nidzica	12	12	14	14	14	14	14	16 %
	Biskupiec	17	17	17	17	15	15	15	-12 %
2.	Przychodnie na 10 tys. mieszkańców szt.								
	Lidzbark	7	7	7	7	6	7	8	14 %
	Giżycko	9	9	9	10	11	10	11	22 %
	Mragowo	6	6	6	6	6	7	8	33 %
	Nidzica	6	6	7	7	7	7	7	16 %
	Biskupiec	16	16	16	16	14	14	14	0%
3.	Liczba aptek								
	Lidzbark	4	8	9	9	9	9	7	75%
	Giżycko	13	13	15	17	16	16	15	15 %
	Mragowo	11	11	11	10	10	9	8	-27 %
	Nidzica	7	8	8	8	8	8	7	0 %
	Biskupiec	8	8	8	8	8	8	8	0%
4.	Ilość mieszkańców na 1 aptekę								
	Lidzbark	2 023	2 025	1 782	1 764	1 758	1 744	2 213	9 %
	Giżycko	2 302	2 287	1 976	1 734	1 837	1 832	1 931	-16 %
	Mragowo	2 012	2 000	1 993	2 189	2 171	2 395	2663	32 %
	Nidzica	3 074	2 683	2 666	2 648	2 639	2 625	2 984	-3 %
	Biskupiec	1 325	1 323	1 323	1 317	1 325	1 329	1 329	0,1 %
4.	Liczba mgr farmacji - osoby								
	Lidzbark	2	2	13	11	12	10	9	350 %
	Giżycko	22	20	24	26	22	25	23	5 %
	Mragowo	20	21	19	16	16	14	17	-15 %
	Nidzica	12	16	14	17	14	10	9	-25 %
	Biskupiec	10	10	12	11	12	12	11	10 %

Źródło: opracowanie na podstawie GUS 2021.

Analizując dane statystyczne w obszarze podstawowej opieki medycznej odnośnie do ilości przychodni, oddziałów oraz dostępności aptek to Szczytno plasuje się w czołówce wskaźników. Dla przykładu Szczytno posiada 11 przychodni na 10 tys. mieszkańców, ustępując w tym rankingu tylko Biskupcowi (14 przychodni na 10 tys. mieszkańców). Podobna sytuacja jest w ilości osób posiadających stopień mgr farmacji, gdzie w Szczytnie jest ich obecnie 19. Największą liczbą mgr farmacji może pochwalić się tylko Giżycko 23 osoby.

Ogólnie można powiedzieć, iż społeczeństwo Miasta Szczytno jest dobrze zabezpieczone pod kątem infrastruktury związanej ze zdrowiem. Dominującą rolę w całym systemie pełni Szpital

Powiatowy, który w roku 2000 otrzymał Warmińsko-Mazurską Nagrodę Jakości. Nagroda jakości jest przyznawana co roku jako jedna z kategorii w konkursie pod nazwą „Żagle Warmii i Mazur”. Głównym celem Konkursu jest wyłonienie topowych firm z Warmii i Mazur oraz ich promocja. Ponadto Szpital Powiatowy w Szczytnie znalazł się wśród siedmiu placówek medycznych z Warmii i Mazur, którym zarząd województwa przyznał dofinansowanie w wysokości 3 721 119,62 zł. Środki pochodzą z Regionalnego Programu Operacyjnego na rozwój specjalistycznych usług medycznych, w ramach projektu „Poprawa jakości życia w wyniku rozwijania środowiskowych form opieki koordynowanej jako zmniejszenie nierówności w zakresie stan zdrowia i odpowiedź na trendy demograficzne”.

1.6. Bezrobocie i pomoc społeczna

W mieście działa kilku pracodawców zatrudniających po kilkaset osób. Większość podmiotów to firmy należące do sektora małych i mikro przedsiębiorstw. Część osób mieszkających w Szczytnie dojeżdża do pracy do innych sąsiednich miejscowości m.in. Wielbark, Szymany, Mrągowo, Biskupiec, Olsztyn. Poziom bezrobocia na przestrzeni lat 2014-2020 przedstawia tabela 17.

Tabela 17. Poziom i struktura bezrobocia Gminy Miejskiej Szczytno w latach 2014-2020

Lp.	Nazwa zmiennej	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Dynamika 2014/2020
1.	Liczba bezrobotnych osób w wieku produkcyjnym % Szczytno	11,3	8,4	6,6	5,7	4,7	4,4	4,9	-42%
2.	Liczba bezrobotnych wśród osób w wieku produkcyjnym % powiat szczycki	11,8	9,0	7,3	5,9	4,8	4,5	4,9	-46%
3	Liczba bezrobotnych wśród osób w wieku produkcyjnym % woj. war.-maz.	10,6	9,1	8,1	6,7	6,0	6,1	6,8	-25%
4.	Liczba bezrobotnych	1738	1 272	978	820	659	595	698	-45%
5.	Liczba bezrobotnych do 25 r.ż.	278	174	122	109	81	76	89	-49%
6.	Liczba bezrobotnych do 30 r.ż.	-	367	248	197	157	154	167	-54%
7.	Liczba bezrobotnych powyżej 50 r.ż.	470	380	299	226	216	175	196	-48%
8.	Liczba bezrobotnych trwale	949	700	470	375	313	266	289	-59%
9.	Liczba pracujących	5973	6165	6070	6374	6274	6220	6125	-1%

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL 2021.

Na podstawie danych zawartych w powyższej tabeli można stwierdzić, iż procentowy wskaźnik liczby osób bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie osób w wieku produkcyjnym od 2014

uległ zmniejszeniu. Poziom bezrobocia na poziomie 4 -6 % jest traktowany jako bezrobocie naturalne. We wszystkich przedziałach wiekowych bezrobocie ma trend spadkowy.

POMOC SPOŁECZNA

Podmiotem realizującym zadania statutowe wynikające z Ustawy o Pomocy Społecznej i innych ustaw związanych z pomocą społeczną jest **Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej**.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.
Źródło: Urząd Miejski w Szczytnie.

Tabela 18. Wydatki na realizację zadań z pomocy społecznej w latach 2019-2020

Lp.	Zadania	Wydatki 2019	Wydatki 2020
	Zadania własne gminy	8.377.537,37	8.591.323,41
	Zadania zlecone gminie	26.839.943,21	31.286.324,32

Źródło: Raport o Stanie Miasta Szczytno za lata 2019- 2020.

Tabela 19. Powody przyznawania pomocy społecznej w latach 2019 – 2020

Lp.	Powód trudnej sytuacji życiowej klientów	2019		2020	
		Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
1	Ubóstwo	186	232	133	159
2	Bezdomność	31	31	26	26
3	Bezrobocie	267	557	249	511
4	Niepełnosprawność	363	519	390	548
5	Długotrwała lub ciężka choroba	314	463	298	456
6	Przemoc w rodzinie	33	99	28	102
7	Potrzeba ochrony macierzyństwa	65	262	65	65
8	Bezradność w sprawach -wychowawczych	134	441	127	356
9	Alkoholizm	100	124	83	108

10	Narkomania	1	1	3	3
11	Zdarzenia losowe	8	16	0	0
12	Sytuacja kryzysowa	1	4	2	4

Źródło: Dane z Raportu o Stanie Miasta Szczytno za 2019 i 2020 r.

Największa liczba osób zwraca się o pomoc społeczną z powodu niepełnosprawności, długotrwałej choroby oraz bezrobocia.

Tabela 20. Dane statystyczne dotyczące pomocy społecznej w Gminie Miejskiej Szczytno w latach 2014-2020

Lp.	Nazwa zmiennej	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Dynamika 2014/2020
1.	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej osoby szt.	2309	1 800	2 050	1 835	1 449	1 493	2036	- 12 %
2.	Wskaźnik osoby korzystające z pomocy/ ludność ogółem %	9,5	7,5	8,6	7,7	6,2	6,4	9,08	0,4 %
3	Liczba gospodarstw domowych korzystających z pomocy socjalnej szt.	1086	829	995	925	743	811	1126	4 %

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS 2021 r.

W latach 2015-2019 nastąpił następował widoczny trend spadkowy osób korzystających z pomocy społecznej względem roku 2014 (- 35%). Natomiast w roku 2020 nastąpił ponowny wzrost ogólnej liczby osób korzystających z pomocy społecznej z 1493 osób w roku 2019 do 2036 osób w roku 2020 tj. o 36 %. Podobny trend ma miejsce odnośnie gospodarstw domowych. Wskaźnik liczby osób korzystających z pomocy społecznej do liczby ludności ogółem wzrósł do poziomu 9,08% względem roku 2019 (6,4%) (Tabela 20).

1.7. PODMIOTY I SEKTORY GOSPODARCZE

Analiza struktury podmiotów i sektorów gospodarczych umożliwia określenie specyfiki gospodarczej Szczytna, określa dominujące sektory gospodarki oraz luki w zakresie dziedzin, które w dużej mierze opierają się na intensywnym wykorzystaniu wiedzy. Do dziedzin tych zalicza się przede wszystkim podmioty gospodarcze sektora produkcji i usług wysokiej techniki, wysokiej technologii, high-tech, charakteryzujące się wysokim poziomem innowacyjności, krótkim cyklem życiowym wyprodukowanych wyrobów oraz tworzonych procesów czy świadczonych usług, a więc szybkimi procesami dyfuzji innowacji.

Budynek Firmy NOVUM.

Źródło: Urząd Miejski w Szczytnie.

Tabela 21 Podmioty gospodarcze w Gminie Miejskiej Szczytno w latach 2014-2020

lp.	Nazwa zmiennej	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Dynamika 2014/2020
1.	Podmioty ogółem wg. PKD	2 333	2 312	2 313	2 272	2 283	2 326	2360	1,16%
2.	Podmioty prywatne	2 223	2 189	2 190	2 156	2 160	2 206	2242	0,85%
3.	Podmioty publiczne	110	111	112	112	117	114	112	1,82%

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL 2021 r.

W strukturze podmiotów gospodarczych działających w Szczytnie dominują podmioty prywatne (Tabela 21). W badanym okresie nastąpił przyrost podmiotów ogółem o 1,16 %, podmiotów publicznych o 0,85% oraz podmiotów sektora prywatnego o 1,82%.

Tabela 22. Najwięksi pracodawcy w Gminie Miejskiej Szczytno i okolicy stan na 31.12.2020r

Lp.	Nazwa pracodawcy	Ilość osób zatrudnionych	Miejscowość
1	IKEA INDUSTRII	1800	Wielbark
2	ZESPÓŁ OPIEKI ZDROWOTNEJ W SZCZYTNI	522	Szczytno
3	FM BRAVO SP. z o. o	435	Szczytno
4	WYŻSZA SZKOŁA POLICJI	399	Szczytno
5	SAFILIN SP. z o.o.	297	Szczytno
6	NOVUM SP. Z O.O. SP. KOMANDYTOWA	250	Szczytno
7	PRZEDSIĘBIORSTWO PRODUKCYJNO-HANDLOWE "SAS" ANDRZEJ ŚWIDERSKI	180	Korpele
8	DOM POMOCY SPOŁECZNEJ W SZCZYTNI	129	Szczytno
9	WARMIA I MAZURY SP.Z O.O.	127	Szymany
10	WPZ KOŁODZIEJOWY GRĄD SP. Z O.O. SP. KOMANDYTOWA	125	Kołodziejowy Grąd
11	STOLMET SZCZYTNO SP. Z O.O. SP. K.	116	Szczytno

12	LA-CMET SP. Z O.O. SP. KOMANDYTOWA	100	Szczytno
13	CETCO-POLAND, CETCO SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ SPÓŁKA KOMANDYTOWO-AKCYJNA	90	Korpele
14	URZĄD MIEJSKI W SZCZYTNI	89	Szczytno
15	STAROSTWO POWIATOWE W SZCZYTNI	80	Szczytno
16	ZELBO SZCZYTNO GOŁĄB SP. JAWNA	72	Szczytno
17	HOTEL NATURA MAZUR	55	Warchały
18	MACKIEWICZ PREFABRYKACJA SP. Z O. O	50	KORPELE
19	MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ	62	SZCZYTNO
20	URZĄD SKARBOWY W SZCZYTNI	47	SZCZYTNO

Źródło: opracowanie własne na podstawie PUP w Szczytnie 2021 r.

Największym pracodawcą w okolicach Szczytna jest IKEA 1800 pracowników. Na terenie Szczytna do największych pracodawców zaliczyć możemy Szpital Powiatowy 522 osoby, FM Bravo 435 osób, Wyższą Szkołę Policji 399 osób oraz NOVUM 250 osób (Tabela 22).

Tabela 23. Struktura przedsiębiorstw według sekcji działających w Gminie Miejskiej Szczytno w latach 2014-2020

Sekcja/ rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	dynamika 2014/2020
Sekcja A- rolnictwo, łowiectwo	45	45	48	45	41	39	42	-7%
Sekcja B- górnictwo, wydobywanie	2	2	2	2	1	1	1	-50%
Sekcja C- przetwórstwo	148	151	148	140	140	147	145	-2%
Sekcja D- wytwarzanie i zaopatrywanie w energię, gaz, wodę	5	4	4	3	5	4	6	20%
Sekcja E- dostawy wody, odbiór ścieków	5	6	4	3	2	2	2	-60%
Sekcja F- budownictwo	223	231	232	244	250	275	298	34%
Sekcja G- handel, usługi	597	570	569	547	532	522	509	-15%
Sekcja H- transport	162	153	150	141	137	141	141	-13%
Sekcja I- hotele	62	56	59	56	65	66	72	16%
Sekcja J- pośrednictwo	44	53	55	55	58	56	60	36%
Sekcja K- działalność finansowa, ubezpieczeniowa	69	74	70	62	62	64	64	-7%
Sekcja L- obsługa nieruchomości	251	251	255	254	263	269	269	7%
Sekcja M- działalność naukowa, profesjonalna	163	163	159	162	172	181	184	13%
Sekcja N- usługa administrowania	48	54	53	51	48	54	58	21%
Sekcja O- administracja publiczna	16	15	15	15	15	15	15	-6%
P- Edukacja	108	110	108	105	109	105	102	-6%
Q- Opieka zdrowotna	146	147	148	146	141	144	145	-1%
Sekcja R- kultura, oświata	42	37	41	39	40	44	44	5%
Sekcje S i T- działalność domowa, inne	197	187	191	201	196	190	196	-1%

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL za rok 2021.

Dominującymi sekcjami gospodarczymi tworzącymi miejsca pracy lub samozatrudnienie na koniec roku 2020 to: handel i usługi (509 podmiotów), budownictwo (298 podmiotów), obsługa nieruchomości (269 podmiotów) oraz działalność naukowa i profesjonalna (184

podmioty). W ramach działalności naukowej i profesjonalnej znajdują się podmioty wykonujące takie usługi jak; doradztwo podatkowe, oraz rachunkowe, doradztwo techniczne i inżynierskie, usługi reklamowe, prawne i naukowe (Tabela 23).

1.8. INFRASTRUKTURA GOSPODARKI KOMUNALNEJ

W ramach gospodarki komunalnej funkcjonują w Szczytnie podmioty realizujące zadania własne gminy z zakresu podstawowych usług komunalnych, funkcjonujące zarówno w formie zakładu komunalnego jak i spółki z o.o.

Transport miejski i infrastruktura drogowa

Transport miejski. Podmiotem zarządzającym komunikacją miejską w Szczytnie jest Zakład Komunikacji Miejskiej Spółka z o. o. w Szczytnie. Jest to spółka ze 100 % udziałem Gminy Miejskiej Szczytno.

Spółka dysponuje 10 autobusami w tym: Bus VW 46- 1szt, Autosany H9 35 – 6 szt., Autosan H10- 11- 1 szt., Man (niskopodłogowy) – 1 szt., oraz Mercedes 350- 1 szt. Średni wiek użytkowanego taboru wynosi 16 lat. Pojazdy obsługują 3 linie komunikacyjne o łącznej długości 57 km:

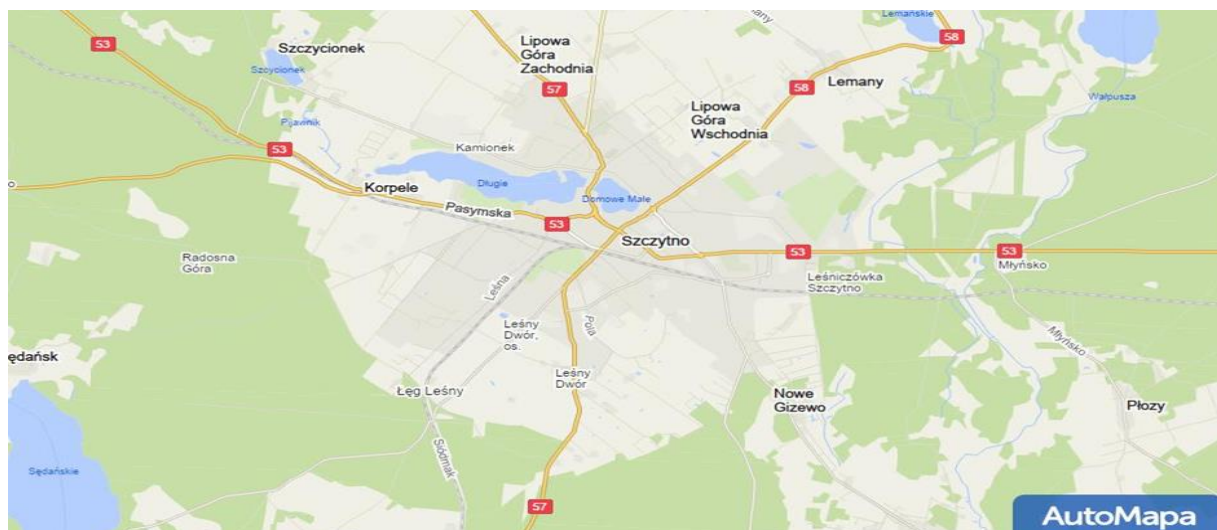
- linia Nr 1 o długości 14,3 km; Trasa: ul. Solidarności - Mławska,
- linia Nr 2 o długości 18,6 km; Trasa: Leśny Dwór – Kamionek – Szczycionek,
- linia Nr 3 o długości 24,1 km; Trasa: Prusowy Borek – Rudka – Suwalska.

Liczba wozokilometrów wykonanych na koniec 2019r na liniach autobusowych 238.353 km, w tym: w granicach administracyjnych miasta – 183.430 km, na rzecz Gminy Szczytno – 54.923 km. W dni robocze na liniach komunikacyjnych w godzinach szczytu kursuje średnio 6 autobusów z częstotliwością co 25/30 minut, które wykonują po 18 kursów dziennie, a poza szczytem kursują trzy autobusy z częstotliwością co 50/60 minut.

W ramach celu związanego z poprawą integracji wewnętrznej Gmina Miejska Szczytno realizuje projekt pn. „**Miasto Szczytno – miasto zrównoważonego transportu publicznego**” dofinansowany ze środków Unii Europejskiej z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020.

Infrastruktura drogowa.

W granicach Gminy krzyżują się drogi krajowe: nr 53(relacji: Olsztyn – Ostrołęka), nr 57 (relacji: Bartoszyce- Warszawa), nr 58 (relacji: Nidzica -Mrągowo) oraz droga wojewódzka nr 600 relacji: Szczytno- Mrągowo. Podstawowy układ komunikacyjny uzupełnia gęsta sieć dróg utwardzonych do: Szczycionka, Rudki, Małdańca, Leśnego Dworu.

Rys.2 Sieć dróg krajowych w Mieście Szczytno.

Źródło: Targeo 2021 r.

Tabela 24. Infrastruktura drogowa w Gminie Miejskiej Szczytno.

Lp.	Rodzaj dróg	Ilość dróg km	Zarządca
1	Drogi krajowe	9,7	GDDKiA Oddział w Olsztynie.
2	Drogi wojewódzkie	0,6	Zarządu Dróg Wojewódzkich w Olsztynie - Rejon Dróg Wojewódzkich w Kętrzynie.
3	Drogi powiatowe	5,8	Burmistrz Szczytna- porozumienie z Powiatem Szczycieńskim
4	Drogi gminne	44,3	Burmistrz Szczytna
5.	Miejskie drogi wewnętrzne	6,5	Burmistrz Szczytna
	Razem	67,7	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM Szczytno 2021 r.

Odcinki dróg krajowych w granicach Szczytna to:

Nr 53 Olsztyn – Ostrołęka, obejmująca ulice: Pasymska, Kościuszki, Odrodzenia, Polska, Piłsudskiego, Ostrołęcka;

Nr 57 Bartoszyce – Pułtusk, obejmująca ulice: Gizewiusza, Śląska, Mickiewicza, Sienkiewicza, Odrodzenia, Warszawska, Curie-Skłodowskiej, Wielbarska;

Nr 58 Olsztynek – Szczuczyn, obejmująca ulice: Pasymska, Kościuszki, Odrodzenia, 1 Maja, Poznańska, Lemańska.

Odcinki dróg wojewódzkich w granicach Szczytna to:

Nr 600 Mrągowo – Szczytno, obejmująca ulicę Mrongowiusza.

Odcinki dróg powiatowych w granicach Szczytna to:

Nr 1657N Szczytno – Szczycionek, obejmujący ulice: Bartna Strona – Podgórna;

Nr 1482 N Warchały – Szczytno, obejmująca ulicę Sobieszczańskiego;

Nr 1506N Szczytno – Wawrochy, obejmująca ulicę Władysława Jagiełły;

Nr 1663N Szczytno Zabiele, obejmująca ulice: Wileńska, Władysława IV i Kazimierza Wielkiego;

Nr 4104 N - ulica Bolesława Chrobrego;

Nr 4118N – ulica Kolejowa;

Nr 4119N – ulica Konopnickiej;

Nr 4126N – ulica Leyka.

Wydatki na realizację celu strategicznego związanego z poprawą wewnętrznej spójności drogowej oraz poprawą bezpieczeństwa ruchu drogowego w Szczytnie.

Tabela 25. Wybrane wskaźniki statystyczne infrastruktury drogowej

Nazwa	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Wydatki na infrastrukturę drogową zł	3525000	3670000	7760000	4330798	6395538	10463182	5230346
Długość ścieżek rowerowych km	3,4	3,4	3,4	3,4	3,4	4,4	4,4

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL 2021 r. oraz Raportu o stanie Miasta Szczytno za lata 2018,2019, 2020.

Gmina Miejska Szczytno zrealizowała szereg przedsięwzięć w ramach poprawy integracji wewnętrznej związanej z budową i modernizacją dróg lokalnych, z wyraźną tendencją wzrostową w zakresie wydatków (Tabela 25).

Ulica Łomżyńska.

Źródło: Urząd Miejski w Szczytnie.

Infrastruktura wodociągowo kanalizacyjna.

Podmiotem zarządzającym obszarem wodociągowo-kanalizacyjnym jest Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji AQUA Spółka z o.o. Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji „AQUA” Spółka z o. o. jako spółka prawa handlowego została zawiązana 18.02.1993 r. i ma swoją siedzibę przy ul. Polskiej 38. Od 01.04.2016 r. stanowi spółkę o 100% własności Gminy Miejskiej Szczytno. Spółka świadczy kompleksowe usługi

zarządzania, utrzymania i eksploatacji sieci, budowli, urządzeń wodocięgowych w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz zbiorowego odprowadzania ścieków na terenie Gminy Miejskiej Szczytno.

Tabela 26. Charakterystyka infrastruktury wodociągowo-kanalizacyjnej w Gminie Miejskiej Szczytno

Lp.	Nazwa	2014	2015	2016	2017	2018	2019
1.	Długość sieci kanalizacyjnej km	79,9	80,2	81,0	82,6	84,4	84,6
2.	Długość sieci wodociągowej km	57,7	57,8	59,8	60,5	61,0	61,2
3.	Ludność korzystająca z sieci wodociągowej osoby	24 180	23 987	23 812	23 495	23 338	23 083
4.	Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej osoby	22 243	22 079	21 959	21 615	21 490	21 273
5.	Zużycie wody na 1 osobę m ³	46,8	50,7	50,4	48,1	49,9	50,5
6.	Udział przemysłu w zużyciu wody ogółem %	18,0	22,2	22,2	18,9	20,1	20,7
5.	Mieszkania wyposażone w instalacje wodno-kanalizacyjne - w % ogółu mieszkań	99,9	99,9	99,9	99,9	99,9	99,9

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS 2021.

Na bazie analizy można stwierdzić, iż infrastruktura wodociągowo-kanalizacyjna należy do najbardziej rozwiniętych pod względem dostępności sieci komunalnych, większość mieszkań (99,9%) ma dostęp do wodociągu i kanalizacji.

Mieszkalnictwo komunalne i społeczne.

Gmina Miejska Szczytno jest podmiotem lokalnego rynku nieruchomości mieszkaniowych w obszarze budownictwa komunalnego i społecznego. Udział w rynku szacowany jest na poziomie 8%.

Wyremontowany blok komunalny.
Źródło: Urząd Miejski w Szczytnie.

Mieszkaniowym zasobem komunalnym gospodaruje Zakład Gospodarki Komunalnej, który jest odpowiedzialny za zabezpieczenie prawidłowej eksploatacji budynków, lokali, instalacji, urządzeń i terenów z nimi związanych oraz obsługę mieszkańców i użytkowników lokali, tj. utrzymanie właściwego stanu technicznego budynków i instalacji, windykację opłat czynszu i opłat związanych z użytkowaniem lokali.

Budownictwo społeczne rozwijane jest poprzez **Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. "JURAND"** w Szczytnie jako spółki prawa handlowego. Spółka została wpisana do rejestru sądowego 05.05.1999 r., a rozpoczęła działalność od 01.10.1999 r. Kapitał spółki w 100% jest własnością Gminy Miejskiej Szczytno i wynosił w 2019 r. - 3.300.150 złotych. Statutowy zakres działania spółki warunkują zapisy ustawy z 26.10.1995 r. o niektórych formach popierania budownictwa mieszkaniowego (Dz.U. 2019poz. 2195). Na 31.12.2019 r. TBS zarządzał 162 wspólnotami mieszkaniowymi, w których znajdowało się 2.145 lokali mieszkalnych (komunalne 336, własnościowe 1.809) i 107 lokali użytkowych (komunalne 26, własnościowe 81). Obecnie TBS Szczytno posiada 96 lokali o łącznej powierzchni 4872,80 m².

Mieszkaniowy zasób Gminy Miejskiej Szczytno stanowił w 2020 r. **627** lokali mieszkalnych o łącznej powierzchni użytkowej 27.069,41 m², z których 285 lokali mieszkalnych o łącznej powierzchni 12.619,18 m², które znajdują się w 53 budynkach komunalnych, natomiast 342 lokale mieszkalne o łącznej powierzchni 14.450,23 m² w budynkach stanowiących przedmiot współwłasności Gminy Miejskiej Szczytno.

Tabela 27. Mieszkaniowy zasób Gminy Miejskiej Szczytno na dzień 31.12.2021 r.

Lp.	Mieszkaniowy zasób w rozbiciu na lokale mieszkalne.	Ilość lokali	Powierzchnia użytkowa lokali
1.	Lokale komunalne	564	25.336,11 m ²
2.	Lokale socjalne	58	1.633,48 m ²
3.	Pomieszczenia tymczasowe	5	99,82 m ²

Źródło: Dane Urzędu Miejskiego w Szczytnie 2021 r.

Zasób pomieszczeń gospodarczych stanowią pomieszczenia w ilości 353 o łącznej powierzchni 3.288,28 m². Zasiedlone lokale mieszkalne wg stanu na dzień 31 grudnia 2020 roku. W 2020 roku zweryfikowano oraz zakwalifikowano 85 wnioski o wynajem lokalu. Zakwalifikowano 25 rodziny, wobec których został orzeczony wyrok eksmisyjny z zajmowanego lokalu do lokalu socjalnego.

Obecnie w Szczytnie jest realizowany wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Miejskiej Szczytno na lata 2020-2024, zwany w dalszej części „Programem”. Celem Programu jest określenie podstawowych kierunków działania

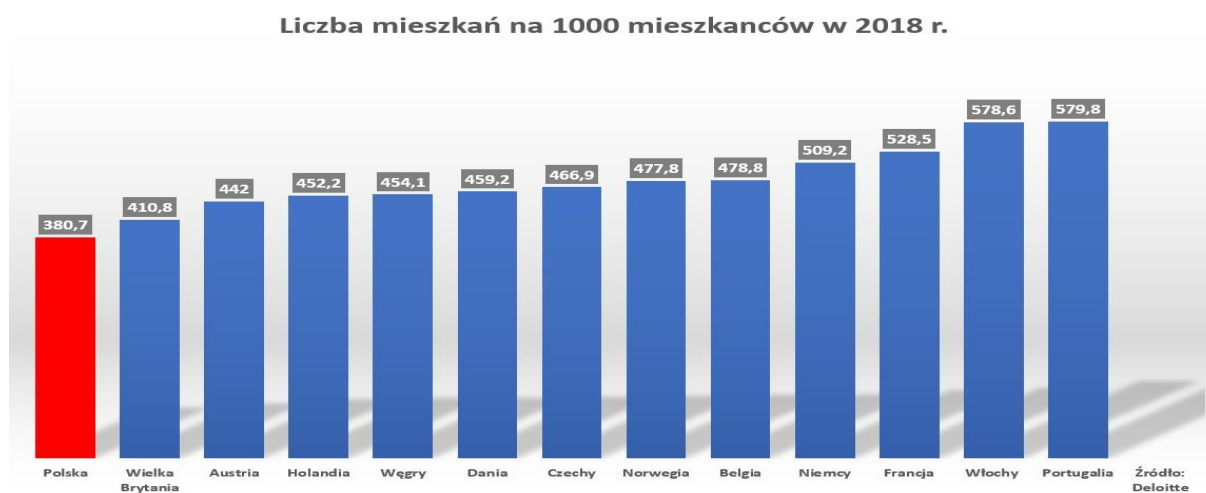
Gminy Miejskiej Szczytno w gospodarowaniu zasobem mieszkaniowym (§ 2, Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego Dz. U. z 2020 r., poz. 611).

Tabela 28. Charakterystyka rynku nieruchomości mieszkaniowych w Gminie Miejskiej Szczytno

Lp.	Nazwa	2014	2015	2016	2017	2018	2019
1.	Budynki mieszkalne ogółem szt.	2 635	2 645	2 657	2 666	2 678	2 700
2	Liczba lokali mieszkaniowych szt.	8 858	8 970	9 018	9 130	9 216	9 353
3	Liczba mieszkań na 1000 mieszkańców	366,3	373,9	378,6	388,5	394,8	405,1
4	Powierzchnia lokali mieszkaniowych m2	574745	581030	584247	590188	595447	604379
5	Wyposażone lokali w instalację wodociągową %	99,9	99,9	99,9	99,9	99,9	99,9
6	Wyposażone w instalację centralnego ogrzewania %	90,0	90,1	90,2	90,3	90,5	90,6
7	Liczba mieszkań podłączonych do sieci gazowej %	92	92	92	91	91	89

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL 2021 r.

Gmina Miejska Szczytno charakteryzuje się wskaźnikiem 405 mieszkań na 1000 mieszkańców co plasuje go powyżej średniej krajowej 380 mieszkań na 1000 mieszkańców (rys. 3).

Rys. 3 Liczba mieszkań na 1000 mieszkańców w wybranych krajach europejskich.

Źródło: Eurostat 2020r

Można zatem przyjąć, iż rynek mieszkaniowy w Szczytnie jest na średnim poziomie względem innych miast. Dla przykładu Olsztyn posiada badany wskaźnik na poziomie 374 mieszkań na 1000 mieszkańców.

Infrastruktura energetyczna

Do zadań własnych gminy w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną, ciepło i paliwa gazowe należy (Art. 18 ustawy –Prawo energetyczne):

- 1) planowanie i organizacja zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną paliwa gazowe;
- 2) planowanie oświetlenia miejsc publicznych i dróg znajdujących się na terenie gminy;
- 3) finansowanie oświetlenia ulic, placów i dróg publicznych.

Gmina Miejska Szczytno realizuje zadania, o których mowa powyżej, zgodnie z polityką energetyczną państwa, miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego albo ustaleniami zawartymi w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Dostawcą energii elektrycznej dla mieszkańców Szczytna jest ENERGA S.A. Dostawcą energii cieplnej dla mieszkańców Szczytna jest Firma **VEOLIA sp. z o.o.** Spółka składa się z dwóch udziałowców w której udziały wynoszą 52,77% Veolia Term S.A. Warszawa, 47,23% Gmina Miejska Szczytno.

Źródła energii cieplnej Gminy Miejskiej Szczytno na dzień 31.12.2020 r.

1. Ciepłownia osiedlowa przy ul. Solidarności 17, opalana węglem
2. Kotłownia przy ul. Śląskiej 10, opalana gazem.
3. Kotłownia przy ul. Kętrzyńskiego 4a, opalana gazem.
4. Kotłownia przy ul. Bohaterów Westerplatte 12, opalana gazem.

Tabela 29. Dane statystyczne sektora energetyki w Gminie Miejskiej Szczytno

Lp.	Nazwa	2014	2015	2016	2017	2018	2019
1.	Długość sieci ciepłej km	-	-	-	9,4	15,9	17,9
2.	Długość sieci gazowej km	62,9	64,7	67,3	69,1	72,2	71,6
3	Odbiorcy energii elektrycznej szt.	2 436	3 063	3 098	3 721	3 806	5 113
4	Zużycie energii elektrycznej ogółem MWh	3803,80	3850,87	3927,81	4896,79	5593,74	7766,08
5	Zużycie energii elektrycznej kWh/ 1 mieszkańca	156,08	160,36	164,34	206,63	239,12	333,78
6	Odbiorcy gazu gospodarstwa domowe	7 353	7 843	7 391	7 368	7 760	7 721
6	Zużycie gazu ogółem MWh	29603,4	29293,5	33004,3	32074,2	33919,6	34268,7

Źródło: GUS 2021 r.

Ustawa – Prawo energetyczne przewiduje dwa rodzaje dokumentów planistycznych, uchwalanych przez radę gminy: Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe (art. 19 ustawy –Prawo energetyczne) oraz Plan zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe (art. 20 ustawy – Prawo energetyczne), które stanowią

podstawowy dokument gospodarki energetyką w gminie. Wyzwania gminy w obszarze energetyki:

- podejmowanie działań odnośnie do racjonalizacji użytkowania energii (termomodernizacja obiektów komunalnych, modernizacja źródeł ciepła, modernizacja oświetlenia ulicznego),
- stopień rozwoju energetyki w gminie (zaopatrzenie w ciepło, paliwa gazowe, energię elektryczną, oświetlenie ulic),
- bariery w rozwoju nowoczesnej gospodarki energetycznej,
- oczekiwane formy pomocy ze strony samorządu województwa, powiatu, Unii Europejskiej.

1.9. OCHRONA ŚRODOWISKA

Obszary zielone zajmujące 2,8% powierzchni Szczytna stanowią luźno rozproszone enklawy. Na terenie miasta znajdują się dwa zbiorniki wodne – jezioro Domowe Duże o powierzchni 62,1 ha i Domowe Małe o powierzchni 11,4 ha. W latach 2010 – 2012 oba jeziora zostały poddane rekultywacji metodą inaktywacji fosforu. Dzięki temu od kilku lat Szczytno posiada czynne kąpielisko o nazwie "Domowe" obejmujące 57 m linii brzegowej od strony ul. Spacerowej. Jeziora objęte są corocznym monitoringiem naukowym i pracami badawczymi pod kątem wpływu warunków środowiskowych i czynników fizykochemicznych na zachowanie bioróżnorodności wód.

Tabela 30. Dane statystyczne dotyczące ilości terenów zielonych w Gminie Miejskiej Szczytno

Lp.	Nazwa	2014	2015	2016	2017	2018	2019
1.	Tereny zielone – parki szt.	2	2	2	2	2	2
2.	Tereny zielone – parki pow. ha	13,30	13,30	13,30	13,30	13,30	13,30
3.	Lasy gminne	8,70	8,70	8,70	8,74	8,74	8,74
4.	Zieleńce szt.	9	9	9	9	9	9
5.	Obszary prawnie chronione ha	1,70	1,70	1,70	1,69	1,69	1,69
6.	Pomniki przyrody	12	12	12	13	13	13
7.	Udział terenów zielonych w pow. ogółem %	2,8	2,7	2,7	2,7	2,6	2,6

Źródło: GUS 2021 r.

Gospodarka odpadami

W obszarze gospodarki odpadami podstawowym dokumentem jest „Plan gospodarki odpadami dla województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2016-2022”, który jest zgodny z przepisami prawa krajowego i unijnego w zakresie gospodarki odpadami oraz z zapisami zawartymi w Krajowym planie gospodarki odpadami 2022 i służy realizacji zawartych w nim celów. Dokument wpisuje się w strategiczne dokumenty przyjęte na poziomie Unii Europejskiej, krajowym oraz wojewódzkim.

Gmina Miejska Szczytno została udziałowcem spółki Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi Sp. z o.o. z siedzibą w Olsztynie. Spółka jest samorządową spółką prawa handlowego. Właścicielami Spółki jest 37 samorządów z centralnej części województwa warmińsko-mazurskiego. Obszar obejmuje 37 gmin wchodzących w skład 8 powiatów województwa warmińsko-mazurskiego. Udziały Szczytna w spółce ZGOK wynoszą **4,69 %**.

Odpady ze Szczytna są dostarczane do stacji przeładunkowej Trelkowo. Rolą stacji przeładunkowej jest zmniejszenie natężenia ruchu oraz skrócenie długości tras dla pojazdów dowożących odpady, poprzez stworzenie pośredniego punktu, do którego odpady są dostarczane z bezpośredniej okolicy. Następnie odpady zgromadzone w każdej stacji przeładunkowej ładowane są na zestawy ciężarowe i przewożone do ZGOK w Olsztynie.

Stacja przeładunkowa odpadów Trelkowo.

Źródło: Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi w Olsztynie 2021 r.

Tabela 31. Wybrane wskaźniki gospodarki odpadami w Gminie Miejskiej Szczytno

Lp.	Nazwa	2014	2015	2016	2017	2018	2019
1.	Ilość odpadów ogółem t	-	-	-	7684,85	7785,70	7500,11
2.	Ilość odpadów wytwarzana przez 1 mieszkańca kg				327	333	324
3.	Odpady zebrane selektywnie t	-	-	-	1249,37	1845,28	1646,23
4.	Odpady zebrane selektywnie w odpadach ogółem %	-	-	-	16,3	23,7	21,9
5.	Wskaźnik efektywności kosztowej odpadów zł/t						665,19

Źródło: opracowanie na podstawie GUS 2021 r.

Gminę Miejską Szczytno charakteryzuje wysoki poziom wskaźnika efektywności kosztowej, czyli kosztu ogółem odebrania zmieszanych i zebranych selektywnie odpadów komunalnych, z ich odzyskiem i unieszkodliwianiem, w przeliczeniu na 1 tonę odpadów na

poziomie 665,19 zł/tona. Dla przykładu ww. poziom wskaźnika dla wybranych gmin kształtuje się w roku 2019 na następującym poziomie; Olsztyn 635,28 zł/tona, Mrągowo 564,70 zł/tona, Ostróda 550,12 zł/ tona, Bartoszyce 434,25 zł/ tona.

Inne działania w obszarze ochrony środowiska:

W ramach obszaru poprawy jakości środowiska, Szczytno realizuje projekt pt. „Miasto Szczytno - miasto zrównoważonego transportu publicznego - etap I, II”

Projekt polega na budowie systemu transportowego w mieście Szczytno prowadzącego do redukcji emisji CO₂ m.in. poprzez;

- Zakup bez emisyjnego taboru wraz z niezbędną do jego obsługi infrastrukturą towarzyszącą tj.: zakup 2 szt. bez emisyjnych autobusów (2 autobusy elektryczne), zakup 2 szt. mobilnych ładowarek zewnętrznych,
- Energooszczędne oświetlenie dróg publicznych: Wymiana 10 opraw oświetlenia ulicznego.
- Działania informacyjne promujące transport zbiorowy jako element uzupełniający.

1.10. TURYSTYKA

Najpopularniejszą miejscowością turystyczną województwa warmińsko-mazurskiego są Mikołajki¹. Zapytania turystów skierowane do właścicieli obiektów noclegowych w tym mieście stanowią aż 20% zapytań dla całego województwa (dotyczy okresu od 1 kwietnia do 22 czerwca). Na drugim miejscu znalazło się Giżycko (18,7% zapytań), a trójkę z niewielką różnicą zamyka Ruciane Nida (18,6%). Turyści pytają również o Ryn, Mrągowo i Ostródę. W czołowej dziesiątce najchętniej wybieranych destynacji w województwie warmińsko-mazurskim znajdują się także Kruklanki, Olsztyn, Ełk i Węgorzewo.

Szczytno leży przy szlakach turystycznych i posiada walory przyrodnicze stwarzające bardzo dobre warunki dla rozwoju turystyki i rekreacji, jak również stanowi zaplecze kulturalno-rekreacyjne dla pensjonariuszy okolicznych ośrodków wypoczynkowych. Obsługa ruchu turystycznego i rekreacji pobytowej stanowi jeden z istotnych czynników rozwoju Gminy Miejskiej Szczytno (rozwój usług i handlu). Lokalizację obiektów usługowych wiązać należy z trasami turystycznymi, Portem Lotniczym Olsztyn-Mazury w Szymanach oraz atrakcyjnymi krajobrazowo terenami.

¹ Badania ankietowe Konkurencyjność Warmii i Mazur 2018.

Tabela 32. Dane statystyczne związane z sektorem turystyki w Gminie Miejskiej Szczytno

Lp.	Nazwa	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
1.	Liczba turystycznych obiektów noclegowych obiekt	6	5	4	5	5	5	5
2	Liczba turystycznych miejsc noclegowych miejsce	250	224	185	238	243	243	243
3	Turyści zagraniczni ogółem osoby	483	783	991	1 735	1 067	986	239
4.	Turyści z Niemiec osoby	247	325	386	278	500	647	120
5.	Noclegi udzielone turystom zagranicznym osoba/noc	861	1 245	1 857	4 209	2 179	2 330	786
6.	Liczba pasażerów portu lotniczego Szymany osoby			47146	104851	121300	147446	164422

Zródło; opracowanie własne na podstawie GUS 2021 r.

Najbardziej rozpoznawalne atrakcje turystyczne Gminy Miejskiej Szczytno.

Dni i Noce Szczytna, Kąpielisko i plaża, Letnie Granie, Wieża Ratusza, Lodowisko w Szczytnie, Święto Mazurskiego Kartoflaka, Szlakiem Krzysztofa Klenczona, Szlak pieszy - Mazursko – Kurpiowski, Szlak pieszy - Tatarski, Turystyczny szlak I Wojny Światowej, Szlak rowerowy - Trasa Juranda, ścieżki rowerowe typu „singletrack”.

Dziedzictwo kulturowe, zabytki

- Zamek Krzyżacki w Szczytnie, ul. Sienkiewicza - ruiny zamku krzyżackiego z około 1370 roku stoją za Ratuszem. Projekt rewitalizacji Zamku pod nazwą „Zamek Krzyżacki w Szczytnie- nowy produkt turystyczny na mapie województwa warmińsko-mazurskiego”, został zrealizowany w roku 2021 i obecnie jest udostępniony dla zwiedzających.
- Ratusz Miejski, ul. Sienkiewicza 1 - w miejscu przedzamcza w 1938 roku stanął gmach starostwa, w którym mieści się Muzeum Mazurskie w Szczytnie oddział muzeum Warmii i Mazur w Olsztynie.
- Kościół Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny - neogotycki kościół z lat 1898-1899.
- Kościół ewangelicko-augsburski - barokowa świątynia z 1718 roku.
- Budynek Sądu - efektowna budowla z 1867 roku.

PORT LOTNICZY OLSZTYN-MAZURY

Istotnym czynnikiem mającym wpływ na rozwój turystyki w Szczytnie jest Port Lotniczy Olsztyn-Mazury, który znajduje się w miejscowości Szymany w odległości 10 km od miasta Szczytno oraz 58 km na południe od Olsztyna. Pasażerowie podróżujący z Olsztyna: droga krajowa nr 53 w kierunku Szczytna, następnie droga krajowa nr 57 w kierunku Szyman.

Dojazd do lotniska ze Szczytna stanowi droga nr 57 Szczytno – Wielbark, a bezpośredni zjazd z drogi krajowej do lotniska znajduje się obok przejazdu kolejowego. Nowa droga dojazdowa do lotniska z drogi nr 57 to odcinek 800 m stanowiący bezpośredni dojazd do terminala. Droga jest oświetlona, posiadająca także nową ścieżkę rowerową. Port lotniczy

zapewnia pełną infrastrukturę parkingową na ok. 150 miejsc parkingowych dla samochodów osobowych. Z Olsztyna do terminala Regionalnego Portu Lotniczego Olsztyn – Mazury w Szymanach można dojechać szynobusem. W ramach budowy lotniska zmodernizowana została linia kolejowa Olsztyn-Szczytno-Szymany. Dzięki tej inwestycji pasażerowie mogą dotrzeć koleją ze stolicy województwa warmińsko-mazurskiego do Portu Lotniczego Olsztyn -Mazury w Szymanach w zaledwie 58 minut.

Port Lotniczy Olsztyn-Mazury.
Źródło: Facebook Port Lotniczy Olsztyn-Mazury.

1.11. UDZIAŁ SZCZYTNA W PROJEKTACH I INICJATYWACH PROMOCYJNYCH

1.SZCZYTNO JAKO MIASTO CITTASLOW.

Ideą międzynarodowego ruchu CITTASLOW jest propagowanie kultury dobrego, harmonijnego życia stanowiącego alternatywę wobec wielkomiejskiego pośpiechu i postępującej globalizacji. Miasta zrzeszone w sieci dążą do zrównoważonego rozwoju, czyli świadomej polityki miejskiej zapewniającej odpowiednie relacje między wzrostem gospodarczym, dbałością o środowisko i poprawą jakości życia mieszkańców. W coraz szybszym świecie członkowie CITTASLOW chcą ukazywać to co lokalne i specyficzne dla ich okolic. Jednocześnie krzewiąc postawy ekologiczne i dbając o zabytkową tkankę miejską utrzymują solidarność z przeszłymi i przyszłymi pokoleniami.

Jakie są cele ruchu CITTASLOW?

- zrównoważony rozwój miasteczek wykorzystujący miejscowe zasoby,
- poprawa jakości życia mieszkańców m.in. dzięki tworzeniu odpowiedniej infrastruktury miejskiej oraz miejsc odpoczynku i rekreacji,
- ochrona środowiska i promowanie postaw ekologicznych wśród mieszkańców,
- dbałość o zabytkową tkankę miejską, odnowę zabytków i estetykę miast,
- upowszechnianie kultury gościnności, także poprzez zapewnienie bogatej oferty kulturalnej i rekreacyjnej mieszkańcom i turystom, a także odpowiednia promocja tych atutów,
- promowanie lokalnych produktów i wyrobów, a także miejscowego rzemiosła oraz kuchni,
- eliminowanie barier architektonicznych, utrudniających poruszenie się osobom niepełnosprawnym,
- czerpanie ze zdobyczy nowoczesności i najnowszych technologii, w zakresie który może służyć realizacji celów ruchu „miast dobrej jakości życia”,
- usprawnianie pracy lokalnej administracji i dostosowywanie pracy instytucji do potrzeb mieszkańców.

Krajowe Zebranie Członków Polskiej Sieci Miast CITTASLOW.
Źródło: Urząd Miejski w Szczytnie.

2.MIASTO SZCZYTNO – MIASTO ZRÓWNOWAŻONEGO TRANSPORTU PUBLICZNEGO 2 ETAPY.

Cel projektu.

Celem projektu „Miasto Szczytno – miasto zrównoważonego transportu publicznego” jest zapewnienie integracji komunikacyjnej miasta Szczytno poprzez ułatwienie dojazdów do pracy, szkoły i zwiększenie dostępności usług oraz bezpieczeństwa ruchu.

W ramach projektu - 1 etap- przewidziano m.in.:

- wymianę 450 opraw oświetlenia ulicznego na trasach miejskich linii autobusowych,
- przebudowę ulicy Królowej Jadwigi na potrzebę uruchomienia połączenia komunikacji publicznej do nowego osiedla wielorodzinnego,
- budowie jezdni,
- budowie chodników,
- budowie zatoki autobusowej z wiatą i stojakami rowerowymi w systemie Bike&Ride,
- budowie oświetlenia ulicznego w technologii LED.

Wartość projektu to 1 187 759,75 złotych.

Dofinansowanie z Unii Europejskiej wynosi 760 998,79 złotych.

W ramach projektu – etap 2 - przewidziano m.in.:

- zakup 2 bez emisyjnych autobusów wraz z niezbędną do ich obsługi infrastrukturą towarzyszącą,
- wymianę 10 opraw oświetlenia publicznego,
- przebudowę ulic: Łomżyńskiej, Jana III Sobieskiego i Stanisława Augusta Poniatowskiego w celu utworzenia nowej trasy komunikacji zbiorczej,
- budowę węzła przesiadkowego na osiedlu królewskim,
- budowę stanowiska Bike&Ride wyposażonego w 6 stanowisk postojowych.

Wartość projektu to 6 346 937,82 złotych

Dofinansowanie z Unii Europejskiej wynosi 4 392 912,28 złotych.

3. "ZAMEK KRZYŻACKI W SZCZYTNIE - NOWY PRODUKT TURYSTYCZNY NA MAPIE WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO".

Projekt dofinansowany jest ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020. Poddziałanie 6.1.1. Infrastruktura Kultury. Celem projektu jest wzrost potencjału turystycznego poprzez ochronę i zachowanie dziedzictwa kulturowego. Koszt projektu to 15 756 857,05 zł, dofinansowanie inwestycji ze środków Unii Europejskiej wynosi 7 757 886,62 zł.

Zamek Krzyżacki w Szczytnie.

Źródło: Urząd Miejski w Szczytnie.

Na terenie zrewitalizowanego Zamku są zaadaptowane dwie kondygnacje służące celom muzealnym i wystawienniczym. Zawierają one salę wystawową całoroczną oraz salę edukacyjno-wystawienniczą zadaszoną, które są wyposażone w info-kioski jako multimedialne centra kultury. Nowo powstały obiekt jest również wykorzystywany do innych celów o charakterze kulturalnym (w tym np. prezentacji dokonań różnych lokalnych środowisk twórczych), zarówno jako wydarzenia autonomiczne, jak i powiązane z innymi imprezami, jakie znajdują się np. w miejskim kalendarzu imprez letnich.

4. WSPÓLPRACA Z WARMIŃSKĄ SPECJALNĄ STREFĄ EKONOMICZNĄ

Przedsiębiorcy prowadzący działalność na terenie Warmińsko-Mazurskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej mają prawo do korzystania z pomocy publicznej w postaci zwolnienia z podatku dochodowego z tytułu kosztów nowej inwestycji lub utworzenia nowych miejsc pracy. Województwo warmińsko-mazurskie należy do obszaru, na którym przedsiębiorca może otrzymać najwyższą, w skali kraju pomoc publiczną. Zgodnie z mapą pomocy regionalnej maksymalną wysokość pomocy dla województwa warmińsko-mazurskiego przepisy ustalają na poziomie 50% kwalifikowanych kosztów nowej inwestycji lub 50% dwuletnich kosztów pracy nowozatrudnionych pracowników. Dla średnich przedsiębiorców przepisy podwyższają maksymalną wysokość pomocy o 10%, a dla małych o 20%. Warunkiem skorzystania z ulg podatkowych jest otrzymanie zezwolenia na prowadzenie działalności gospodarczej. Zezwolenie określa m.in. przedmiot działalności gospodarczej oraz warunki dotyczące w szczególności:

- 1) poniesienia w wyznaczonym terminie określonych nakładów inwestycyjnych,
- 2) utworzenia i utrzymania w określonym czasie nowych miejsc pracy.

Podstrefa Szczytno to jedna z trzech pierwszych podstref Warmińsko-Mazurskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Obecnie w Podstrefie Szczytno (Korpele) znajduje się 42,2876 ha, z których pozostało do zagospodarowania 8,2 ha. Pierwsze zezwolenie na prowadzenie działalności gospodarczej w W-M SSE zostało podpisane 28 października 1998 r. Bilans funkcjonowania na dzień 31.12.2021r podstrefy w Korpelach przedstawia się następująco: 24 zezwolenia – przedsiębiorstwa zainwestowały 137 960 193 zł oraz zatrudniły 630 osób m.in. takie firmy jak: Cetco-Poland, ABCAN sp. z o.o., Komplex sp. z o.o., FORTRESS Poland sp. z o.o., Sanit Plast, SMILE sp. z o.o. itp.

Szczegółowa analiza posiadanych wolnych terenów inwestycyjnych w podstrefie Szczytno (Korpele) zawarta została w rozdziale poświęconym analizie przestrzenno-funkcjonalnej str. 40.

5. SZCZYTNO ROZWIJA BUDOWNICTWO SPOŁECZNE W RAMACH SPOŁECZNEJ INICJATYWY MIESZKANIOWEJ „KZN-PÓLNOC”.

Spółeczna inicjatywa mieszkaniowa (dalej: SIM), uregulowana od 19 stycznia 2021 r. w ustawie z 26 października 1995 r. o niektórych formach popierania budownictwa mieszkaniowego (tj. Dz.U. z 2019 r. poz. 2195; ost.zm. Dz.U. z 2021 r. poz. 11, dalej: ustawa) z założenia jest podmiotem, którego zadaniem jest budowanie domów mieszkalnych i ich eksploatacja na zasadach najmu. W tym zakresie brak jest jakichkolwiek zmian z punktu

widzenia dotychczasowej działalności TBS-ów. Można nawet rzec, że SIM-y są pewnego rodzaju odświeżoną formą TBS-ów i uzupełnioną o dodatkowe możliwości (chodzi m.in. o Rządowy Fundusz Rozwoju Mieszkalnictwa, z którego może korzystać SIM).

Z punktu widzenia dopuszczalnych form prawnych ustawodawca nie zdecydował się na jakiegokolwiek zmiany w kontekście dotychczasowego funkcjonowania TBS-ów. Tym samym SIM-y mogą być tworzone w formie:

- spółdzielni osób prawnych (z odpowiednim stosowaniem przepisów prawa spółdzielczego),
- spółek z ograniczoną odpowiedzialnością albo spółek akcyjnych (z odpowiednim stosowaniem przepisów kodeksu spółek handlowych).

Z punktu widzenia praktyki najczęściej do realizacji tego typu przedsięwzięć są wykorzystywane spółki kapitałowe. Są to po prostu najbardziej powszechne formy prowadzenia działalności z wykorzystaniem mienia gminnego. Gmina Miejska Szczytno otrzymała 3 miliony złotych rządowej dotacji na wkład własny miasta w tę inwestycję. Spółka „KZN-Północ”, do której przystąpiło 19 samorządów z Warmii i Mazur, została oficjalnie powołana na początku maja 2021 r.

Podsumowanie

Sporządzona diagnoza strategiczna posłuży do określenia celów strategicznych i stanowi wstęp do budowania strategii. W ramach diagnozy wzięto pod uwagę istotne czynniki strukturotwórcze Gminy Miejskiej Szczytno, a także potencjalne czynniki mające wpływ na rozwój gospodarczo-społeczny.

Diagnoza Gminy Miejskiej Szczytno oparta została na latach 2014-2020 i ma charakter ex post. W opracowaniu wykorzystano dostępne ogólnie dane ilościowe z poszczególnych obszarów aktywności gospodarczo-społecznej, które zostaną uzupełnione analizą jakościową opartą na informacjach pozyskanych z ankiety ogólnodostępnej dla mieszkańców Szczytna.

Diagnoza jest punktem wyjścia do przeprowadzenia analizy silnych i słabych stron Szczytna, co z kolei zostanie wykorzystane przy wyznaczeniu celów strategicznych.

II ANALIZA FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNA GMINY MIEJSKIEJ SZCZYTNO

Widok na Miasto Szczytno.
Źródło: Urząd Miejski w Szczytnie.

2.1. Wprowadzenie

Struktura funkcjonalno- przestrzenna **Gminy** opisuje rozmieszczenie terenów zajętych przez określony rodzaj działalności (funkcje **miasta**) oraz udział tych terenów w ogólnej powierzchni **miasta**. Struktura funkcjonalno-przestrzenna to system powiązanych ze sobą elementów zagospodarowania, które tworzą całość. Głównym wyzwaniem jest określenie wzajemnych relacji pomiędzy elementami tej struktury a Gminą i kształtowanie tych relacji w sposób zrównoważony. Do podstawowych elementów struktury miasta zaliczyć można obszary różniące się między sobą rodzajem funkcji, czyli przeznaczeniem i użytkowaniem terenu. Elementy tej struktury tworzą bardzo złożone systemy, np. dzielnice. Powiązane są ze sobą systemem transportowym, który będąc słabo rozwinięty lub skupiony tylko na jednym rodzaju (głównie systemie transportu indywidualnego), może prowadzić do zaostrzania się konfliktów w relacji przestrzennej miasta lub zaburzenia funkcji dzielnic mieszkaniowych. Struktura funkcjonalno - przestrzenna jest zatem systemem powiązanych ze sobą różnych elementów zagospodarowania, które w konsekwencji tworzą uzupełniający się wzajemnie organizm.

2.2. Analiza funkcjonalna

Gmina Miejska Szczytno posiada zróżnicowane funkcje miastotwórcze. Funkcja **przemysłowa** miasta związana jest głównie z rozwojem sektora drzewnego (IKEA, BRAVO, Novum) oraz budowlanego (firmy mikro i małe). Funkcja **administracyjna** miasta – związana z siedzibą władz samorządowych (powiatowych oraz gminnych), jak również urzędów i instytucji państwowych jak: Sąd Rejonowy, Powiatowy Zarząd Dróg, Powiatowy Urząd Pracy, itp. Funkcja **transportowa** miasta – związana z bliskością Portu Lotniczego Olsztyn-Mazury oraz węzłami komunikacyjnymi dróg krajowych nr 53, 57, 58. Funkcja **turystyczna miasta-jako** stolica powiatu szczywieńskiego oraz Krainy Mazur Południowych posiada atrakcyjne tereny wewnątrz i wokół gminy jak również dysponuje w miarę dobrze rozwiniętą infrastrukturą turystyczną (nadbrzeże Jeziora Domowego Dużego i Małego). **Funkcja rolnicza** związana z obsługą sektora rolnego znajdującego się na peryferiach miasta Szczytno. W ograniczonym stopniu wykreowała się w Szczytnie **funkcja handlowa**, która rozwinęła się głównie w ujęciu endogenicznym.

Na strukturę użytkowania terenu wpływa polityka przestrzenna władz lokalnych, wyznaczona w „*Studium uwarunkowań i kierunków rozwoju*” jak również polityce inwestycyjnej w zakresie kreowania jak największej powierzchni pod inwestycje rzeczowe o charakterze biznesowym. Przemiany struktury przestrzennej miasta przejawiają się we

wszystkich jej elementach i dotyczą fizjonomii miasta, rozmieszczenia funkcji a także rozmieszczenia obszarów społecznych i zielonych (Tabela 33).

Tabela 33. Struktura terenów funkcjonalnych polskich miast do 30 tyś. mieszkańców

Lp.	Tereny zainwestowane	Średni poziom zagospodarowania pow. miast ² %	Średni poziom zagospodarowania pow. Szczytna %
1.	Tereny mieszkaniowe	40-43	23
2.	Tereny usługowo- biznesowe	10-15	10
3.	Tereny przemysłowo-magazynowe	10-15	8
4.	Tereny zieleni i rekreacji	10-15	8
5.	Tereny infrastruktury transportowej	15-20	13
6.	Tereny zajęte przez inf. techniczną	4-6	2

Źródło: opracowanie własne.

Miasta Polskie charakteryzują się generalnie dużym zagęszczeniem terenów mieszkaniowych, ich cechą jest niedorozwój usług i terenów rekreacyjnych. Model oparty na strukturze poszczególnych rodzajów terenów funkcjonalnych względem modelu wzorcowego, stanowi jedynie punkt wyjścia do działań w obszarze funkcjonalnym miasta. Z analizy wynika, iż wszystkie zdefiniowane obszary funkcjonalne w Szczytnie są minimalnie poniżej dolnej granicy średniej krajowej.

Przyjęta w niniejszym dokumencie koncepcja rozwoju funkcjonalno-przestrzennego Szczytna oparta została na realnych przesłankach rozwoju tzw. bazy ekonomicznej. Głównym założeniem teorii bazy ekonomicznej jest oparcie rozwoju lokalnego na działalności eksportowej. Najważniejszym czynnikiem stymulującym rozwój gospodarczy jest zewnętrzny popyt na towary i usługi wytwarzane w danym regionie. Gałęzie gospodarki regionu produkujące na eksport tworzą tzw. bazę ekonomiczną regionu. Rozwój tej bazy wywołuje efekty mnożnikowe, przyczyniając się do rozwoju pokrewnych dziedzin, w tym rynku usług lokalnych i regionalnych. Formułowane zalecenia w zakresie prowadzenia polityki rozwoju wskazują na kluczowe czynniki rozwoju, tj. podejmowanie przedsięwzięć przyciągających inwestorów wytwarzających towary z wykorzystaniem zaawansowanych technologii, wspieranie produkcji przeznaczonej na eksport (konkurencyjne towary na rynkach światowych) oraz rozwój usług generujących zmiany technologiczne.

Baza ekonomiczna stanowi koncepcję, której celem jest określenie podstawy gospodarczej Miasta Szczytno jako głównego ośrodka gospodarczo-społecznego powiatu szczytyńskiego. Dla celów diagnozy aktualnego stanu strukturalno-funkcjonalnego Miasta

² Średnia dla miast do 30 000 mieszkańców w krajach Europy Zachodniej.

Szczytno określono bazę ekonomiczną dla całego powiatu szczyckiego, co związane jest z lokalizacją ważnych podmiotów gospodarczych zatrudniających głównie pracowników pochodzących ze Szczytna m.in. w takich miejscowościach jak Wielbark, Korpele, Szymany, Warchały. Podstawowym czynnikiem strukturotwórczym Miasta Szczytno jest baza ekonomiczna oparta na egzogenicznych sektorach gospodarczych, kreująca największą liczbę miejsc pracy w Mieście Szczytno i okolicach (Tabela 34). Strukturę funkcjonalną Miasta Szczytno i jego wzrost możemy rozpatrywać w kategoriach podziału na dwa składniki. Pierwszy z nich obejmuje działalności społeczno-gospodarcze podejmowane w mieście i świadczone względem świata zewnętrznego tzw. funkcje egzogeniczne (miastotwórcze), które stanowią rdzeń bazy ekonomicznej. Natomiast drugi składnik gospodarki miejskiej tworzą działalności tzw. endogeniczne (uzupełniające), świadczone na rzecz rynku wewnętrznego. Siła gospodarcza Szczytna i jego wzrost uwarunkowany jest rozwojem sektora egzogenicznego, który jest funkcją krajowych i/lub międzynarodowych czynników rozwoju.

Tabela 34. Sektory tworzące bazę ekonomiczną Gminy Miejskiej Szczytno

Lp.	Liczba pracujących	2014	2015	2016	2017	2018	2019
	POLSKA	11210118	11280805	11583009	11833969	12005907	12151375
	WARMIŃSKO-MAZURSKIE	338 333	340 141	347 636	353 172	354 353	354 975
1.	Powiat Szczycki	15293	15678	15788	16103	16 055	15876
2.	W tym Szczytno	5973	6165	6070	6374	6274	6220
3.	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	4 756	4 785	4 801	4 864	4 841	4 892
4.	Przemysł i budownictwo	4 587	5 002	4 925	5 099	5 113	4 849
	W tym przemysł drzewny m. Szczytno	2200	2400	2567	2670	2830	2830
5.	Handel; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia;	1 642	1 610	1 773	1 873	1 850	1 853
6.	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa;	318	316	306	317	320	313
7.	Pozostałe usługi	3 990	3 965	3 983	3 950	3 931	3 969

Źródło: opracowanie własne.

W ramach przeprowadzonej analizy można stwierdzić, iż dominujące sektory gospodarki to: rolnictwo i pochodne zatrudniające 4892 osoby, oraz przemysł i budownictwo zatrudniające 4849 osób w powiecie. Można zatem przyjąć, iż są to sektory bazowe (Tabela 35).

Tabela 35. Sektory egzogeniczne dla powiatu szczyckiego i Miasta Szczytno

Lp.	Liczba pracujących	Zatrudnienie m. Szczytno	Zatrudnienie powiat szczycki	Zatrudnienie woj. warm. - maz.	Zatrudnienie Polska
1	ogółem	6220	15876	354 975	12151375
2	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	800	4 892	69 048	2 359 998
3.	Przemysł i budownictwo	1300	4 849	110 343	3 303 210
3.a	Przemysł drzewny	680	2850	15000	350000

Źródło: opracowanie własne.

Całkowite zatrudnienie w Mieście Szczytno wynosi 6220 osób, co stanowi 39% ogółu zatrudnionych w powiecie szczycieńskim. Udział zatrudnionych w rolnictwie oraz przemyśle i budownictwie w strukturze zatrudnienia ogółem w powiecie szczycieńskim wynosi 62 %, w tym zatrudnienie w przemyśle drzewnym 18%. Z przeprowadzonej analizy wynika, iż mnożnik bazy ekonomicznej dla obszaru powiatu szczycieńskiego wynosi 1,62 co oznacza, iż stworzenie 1 miejsca pracy w sektorach; przemysł, budownictwo oraz rolnictwo stwarza 1,62 nowych miejsc pracy w obszarach nie bazowych. Szczególne miejsce w sektorze bazowym ma przemysł drzewny.

Na uwagę zasługuje kwestia słabo rozwiniętego sektora turystycznego mimo dużego potencjału turystycznego Szczytna, co stanowić może również przesłankę do działań zmierzających w kierunku rozwoju tego sektora w działaniach strategicznych.

Przesłanka może stanowić punkt orientacyjny odnośnie do kierunków rozwoju i pozyskania inwestorów strategicznych dla Miasta Szczytno jak również całego powiatu.

Rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki funkcjonalnej na terenie Miasta Szczytno i powiatu szczycieńskiego obejmują:

- ukształtowanie egzogenicznych sektorów opartych na takich działach jak rolnictwo czy przemysł budownictwo ze szczególnym uwzględnieniem przemysłu drzewnego, np. pozyskanie inwestora w ww. branży,

- stwarzanie sprzyjającego klimatu inwestycyjnego poprzez oferowanie odpowiednich terenów inwestycyjnych, z jednoczesnym wsparciem usług około biznesowych,

- kształtowanie procesu specjalizacji funkcjonalnej miasta poprzez wykreowanie indywidualnego oblicza w takich sektorach jak turystyka i zdrowie, z jednoczesnym pobudzeniem potrzeby współpracy i wymiany z okolicznymi gminami i Portem Lotniczym Olsztyn-Mazury,

- większe wykorzystanie przewagi infrastrukturalnej wynikającej z bliskości Portu Lotniczego Olsztyn-Mazury poprzez rozwój usług okołobiznesowych np. organizacja targów branżowych, mitingów biznesowych itp.

2.3. Analiza przestrzenna

Podstawowym dokumentem kształtującym politykę przestrzenną Miasta Szczytno jest „*Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego*” jak również uchwalone na tej podstawie miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego obowiązujące na terenie Miasta Szczytno. Dokumenty te wskazujące kierunki polityki rozwoju przestrzennego. Dokument „*Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania*

przestrzennego” określa model rozwoju struktury funkcjonalno- przestrzennej gminy. Obecnie obowiązujące Studium opracowane zostało w roku 1999r a jego ocena wraz z uaktualnieniem została przeprowadzona w roku 2017r³.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego wyznacza kierunki rozwoju miasta w perspektywie najbliższych 20 lat, jest jednym z narzędzi służących prowadzeniu zrównoważonej polityki przestrzennej. Zapisy zawarte w studium wskazują potencjalne przeznaczenie terenów a tym samym lokalizację oczekiwanych inwestycji, co ma wpływ na przewidywalność oraz wzrost atrakcyjności zamieszkiwania w Szczytnie. Od zapisów zawartych w Studium zależy, czy w mieście znajdzie się miejsce na nowe parki, osiedla mieszkaniowe, czy zostanie zachowana rezerwa pod drogi i linie tramwajowe, czy będzie możliwy rozwój dominujących sektorów biznesowych.

Studium jest dokumentem nadrzędnym wobec miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Ustalenia nowych planów miejscowych muszą być zgodne z wytycznymi zawartymi w studium. Studium wyznacza kierunki zagospodarowania przestrzennego miasta, a nie konkretny sposób użytkowania terenu czy przebieg sieci. Ustalenia studium koncentrują się na najważniejszych kwestiach, kluczowych dla rozwoju miasta. W obecnie obowiązującym studium Szczytno zostało podzielone na obszary o określonym przeznaczeniu dominującym. Ustalenie takiego przeznaczenia nie oznacza jednak, że na danym terenie może rozwijać się wyłącznie określona funkcja. Mogą także rozwijać się inne, ale muszą uwzględniać standardy określone przez przeznaczenie dominujące.

W celu ochrony komfortu życia mieszkańców, a także tworzenia warunków zrównoważonego rozwoju funkcjonalnego oraz wzmocnienia krystalizacji struktury przestrzennej i funkcjonalnej miasta na poziomie lokalnym, w granicach miasta wyznaczone zostają następujące kategorie terenów o zróżnicowanych kierunkach zagospodarowania:

- tereny o przeważającej funkcji mieszkaniowej – jednorodzinnej,
- tereny o przeważającej funkcji mieszkaniowo-usługowej i mieszkaniowej wielorodzinnej,
- tereny o przeważającej funkcji przemysłowej składowej,
- tereny o przeważającej funkcji usług komercyjnych – ogólnomiejskich,
- tereny o przeważającej funkcji rolnej i innej,
- tereny zieleni publicznej,

³W okresie od 2 czerwca do 31 lipca 2021 r. trwają konsultacje społeczne, których przedmiotem jest aktualizacja Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Szczytno. Celem konsultacji społecznych jest chęć przekazania społeczności lokalnej pełnej i rzetelnej informacji na temat prowadzonej procedury planistycznej, a także włączenie mieszkańców Szczytna oraz wszystkich innych osób związanych z naszym miastem w proces sporządzania tego dokumentu.

Tabela 36. Analiza struktury przestrzennej dla Gminy Miejskiej Szczytno na dzień 31.12.2019 r.

Lp.	Powierzchnia geodezyjna	Pow.	Wielkość	Udział w str. Ogółem %
	Powierzchnia ogółem	ha	1 062	100
1.	Powierzchnia lądowa w tym:	ha	992	93,4
	Użytki rolne razem	ha	310	29,1
	Użytki rolne - grunty orne	ha	200	18,8
	Użytki rolne - sady	ha	2	0,2
	Użytki rolne - łąki trwałe	ha	44	4,1
	Użytki rolne - pastwiska trwałe	ha	47	4,4
	Użytki rolne - grunty rolne zabudowane	ha	13	1,2
	Użytki rolne - grunty pod rowami	ha	4	0,4
	Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione razem w tym:	ha	12	1,1
	Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - lasy	ha	9	0,8
	Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - grunty zadrzewione i zakrzewione	ha	3	0,3
2.	Grunty pod wodami razem	ha	70	6,6

Źródło: Dane GUS 2021 r.

W strukturze przestrzennej Gminy dominuje powierzchnia lądowa 93,4% struktury ogółem. Grunty pod wodami zajmują 6,6 % (tabela 36). Powierzchnia geodezyjna Szczytna wynosi ogółem 670 ha, w tym 638 ha (95%) stanowią grunty zabudowane i zurbanizowane (Tabela 37).

Tabela 37. Powierzchnia geodezyjna Gminy Miejskiej Szczytno

Lp.	Powierzchnia geodezyjna	miara	Ilość	Udział w str. ogółem %
1.	Grunty zabudowane i zurbanizowane razem	ha	638	95
	Grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny mieszkaniowe	ha	245	37
	Grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny przemysłowe	ha	46	7
	Grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny inne zabudowane	ha	143	21
	Grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny zurbanizowane niezabudowane	ha	23	3
	Grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny rekreacji i wypoczynku	ha	41	6
	Grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny komunikacyjne - drogi	ha	111	17
	Grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny komunikacyjne - kolejowe	ha	25	4
	Grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny komunikacyjne - inne	ha	4	1
2.	Grunty rolne - nieużytki	ha	12	2
3.	Tereny różne	ha	20	3
	Razem	ha	670	100

Źródło: Dane GUS 2021 r.

Miasto prowadzi aktywną politykę inwestycyjną w zakresie pozyskania inwestorów zewnętrznych, w związku powyższym opracowano folder inwestycyjny w którym zaproponowano tereny inwestycyjne o pow. 23.98 ha (stan na 30.06.2021 r.). Ważnym atutem inwestycyjnym jest bliskość dróg krajowych oraz jednego w całym Województwie

międzynarodowego lotniska. Port Lotniczy Olsztyn-Mazury jest punktem komunikującym nasz region z Polską oraz pozostałą częścią Europy i posiada rozbudowaną ofertę dla klienta biznesowego. Dodatkowym wsparciem dla inwestorów jest zwolnienie z podatku od nieruchomości w ramach pomocy de minimis, co zostało szczegółowo zdefiniowane w uchwale Rady Miasta Szczytno (Uchwała nr XXIX/222/2021 Rady Miejskiej w Szczytnie z dnia 29 kwietnia 2021 r.). Szczegółowy wykaz terenów inwestycyjnych zawiera tabela 38.

Tabela 38. Wykaz terenów inwestycyjnych w Gminie Miejskiej Szczytno na dzień 30.06.2021 r.

Lp.	Nazwa przestrzeni	Nr działki	Rodzaj przeznaczenia nieruchomości	Powierzchnia ha
1.	Bartna strona	146	Usługi turystyczne	0,53
2.	Dąbrowskiego	187/1, 187/2, 183/3, 187/4, 187/10, 187/7, 187/8, 187/9, 187/5	Przemysłowo-składowe	3,64
3.	Lemańska	10/61	Zabudowa mieszkalno-usługowa, mieszkaniowa wielorodzinna	0,5
4.	Przemysłowa I	425/10, 425/11, 425/12	Usługi, produkcja, magazyny	1,36
5.	Przemysłowa II	425/22	Produkcja, magazyny, usługi	1,61
6.	Wielbarska	425/16	Usługi, działalność produkcyjna, składy i magazyny	5
7.	Wołyńska	68/1, 68/2, 68/3, 68/4, 68/5, 68/18, 68/7, 68/8	Zabudowa mieszkaniowa, mieszkalno-usługowa	1,16
8.	Andersa	316/17, 316/9, 316/10, 329	Zabudowa usługowa, mieszkaniowa – nadzór konserwatora zabytków	0,41
9.	Jaśminowa, Sybiraków	92/20, 92/21, 92/22, 92/23, 92/24, 92/26, 92/27, 92/28, 92/29, 92/16, 94/2, 94/3, 94/4, 94/5	Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, szeregowa, bliźniacza, wolno stojąca wraz z usługami	2,64
10.	Królowej Jadwigi	621, 622/2, 623/12, 608/1	Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, bliźniacza wolno stojąca, wielorodzinna	2,28
11.	Polska-Sportowa	1/16, 1/19, 1/2, 1/3, 1/4, 1/5, 1/6 380/115	Mieszkaniowo-usługowa, zabudowa mieszkaniowo-usługowa, mieszkaniowa i usługowa.	0,62
12.	Pomorska	69/6, 69/7	Mieszkaniowa	4,5
			Razem	23,98 ha

Źródło: opracowanie na podstawie danych Urzędu Miasta Szczytno 2021 r.

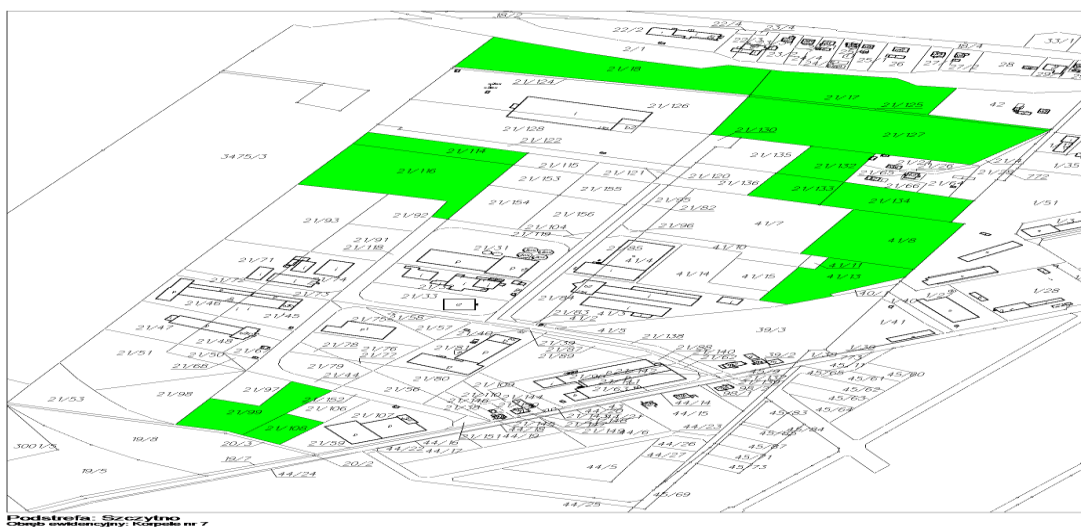
Wykaz terenów inwestycyjnych w Warmińsko-Mazurskiej Specjalnej Strefie

Gm. Szczytno, Obręb Korpele					
Działki W-M SSE S.A.		Działki KOWR		Działki prywatne na sprzedaż	
Nr działki	Pow.	Nr działki	Pow.	Nr działki	Pow.
21/114	0,4266	21/18	1,5000	21/99	0,6526
21/116	1,5121	21/132	0,4061	21/108	0,2391
21/125	0,1035	21/133	0,3547		
21/127	2,3227	21/134	0,6429		
41/8	1,1245				
41/13	0,6902				
RAZEM					9,97350 ha

Ekonomicznej Korpele przedstawia tabela 39.

Tabela 39. Wykaz działek inwestycyjnych w WMSSE Korpele na dzień 1.05.2021 r.

Źródło: WMSSE 2021 r.

Rys 5. Mapa działek inwestycyjnych w WMSSE Korpele stan na 1.05.2021 r.

Źródło: Warmińsko- Mazurska Specjalna Strefa Ekonomiczna.

Rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej na terenie miasta obejmują:

- kształtowanie spójnego przestrzennie systemu powiązań drogowych, umożliwiającego poprawę wewnętrznej i zewnętrznej dostępności gminy oraz podwyższanie parametrów użytkowych sieci drogowej, np. budowa obwodnicy Szczytna,
- zapewnienie zintegrowanego rozwoju infrastruktury transportowej ze szczególnym uwzględnieniem transportu lotniczego, np. współpraca miasta z „Portem Lotniczym Olsztyn Mazury” w zakresie poprawy dostępności komunikacyjnej z lotniskiem z jednoczesnym wzrostem jakości usług około-infrastrukturalnych,
- planowanie przestrzeni publicznych oraz infrastruktury usług publicznych spełniających wymogi dostępności dla osób z ograniczoną sprawnością,
 - rozwój przestrzenny obszarów mieszkaniowych i aktywności gospodarczej z zapewnieniem odpowiedniej ilości terenów zieleni, w tym publicznej, np. odnowa parków,
- zachowanie zasobów i zapewnienie wysokiej jakości wód, poprawę stanu powietrza atmosferycznego, racjonalne wykorzystanie zasobów leśnych, np. dalsze zagospodarowanie brzegów Jeziora Domowego Dużego, rewitalizacja terenów,
- dążenie do wykorzystania odnawialnych źródeł energii oraz gazu ziemnego jako podstawowego paliwa do zasilania urządzeń wytwarzających energię ciepłą w zakresie rozwiązań indywidualnych i grupowych, np. eliminacja kotłowni opalanych węglem na rzecz gazu i źródeł odnawialnych,

- ochronę i odnowę zasobów dziedzictwa kulturowego poprzez harmonijne kształtowanie krajobrazu kulturowego, – tworzenie warunków rozwoju dla działalności gospodarczej np. w obrębie zamku,
- ochronę i poprawę stanu podstawowych komponentów środowiska przyrodniczego zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, np. rewitalizacja, odnowienie parków w Gminie,
- racjonalne wykorzystanie walorów środowiska przyrodniczo-kulturowego i krajobrazu dla rozwoju turystyki, np. poprzez stworzenie infrastruktury ścieżek rowerowych, tras turystycznych uwzględniających okolice Szczytna.

2.4. Model funkcjonalno-przestrzenny Miasta Szczytno

Model struktury funkcjonalno-przestrzennej przedstawia długookresową strategiczną wizję rozwoju Miasta Szczytno. Wynika on z najważniejszych wewnętrznych i zewnętrznych uwarunkowań, zdiagnozowanych potrzeb i potencjału gminy z uwzględnieniem jej specyfiki i zróżnicowania. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Miasta Szczytno został przedstawiony za pomocą 2 obszarów analitycznych:

1. **Obszary strategicznej interwencji** wpisujące się w cele rozwoju województwa warmińsko-mazurskiego.
2. **Obszar rozwoju struktury funkcjonalno-przestrzennej** w mieście Szczytno z uwzględnieniem uwarunkowań lokalnych.

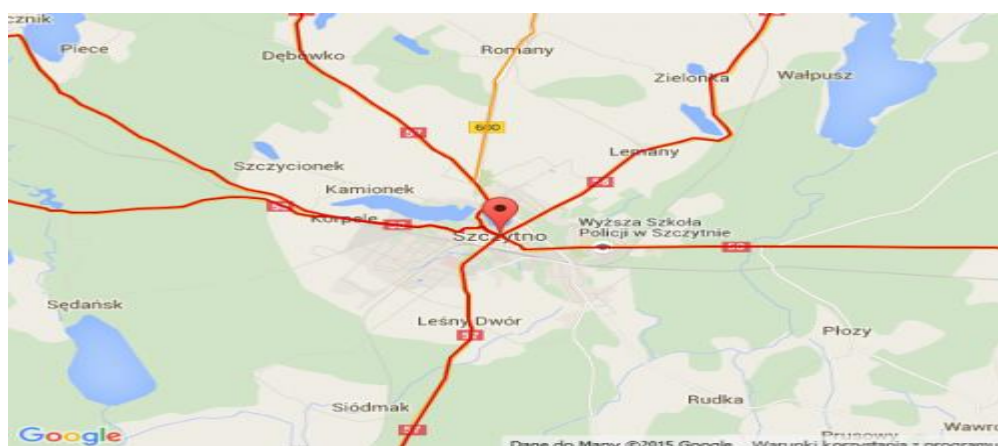
1. Obszary strategicznej interwencji dla Miasta Szczytno wpisujące się w cele rozwoju województwa warmińsko-mazurskiego.

Miasto Szczytno w ramach terytorialnego wymiaru realizacji Strategii Województwa Warmińsko-Mazurskiego do 2030r ujęte zostało w jednym obszarze strategicznej interwencji (OSI) jako **miasto tracące funkcje społeczno-gospodarcze**. Czyli miasto wskazane w Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju oraz Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030r podlegające silnej depopulacji, odnotowując jeden z najniższych wzrostów liczby osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 1000 mieszkańców i niewielki wzrost liczby miejsc pracy i liczby organizacji społecznych na 1000 mieszkańców.

Oczekiwane efekty interwencji wobec tej grupy miast jest podniesienie poziomu kapitału społecznego oraz rozwoju infrastruktury techniczno-społecznej. W ramach rozwoju kapitału społecznego spodziewane efekty interwencji to przede wszystkim poprawa relacji rynek pracy a edukacja, rozwój usług publicznych, e-administracji, silne włączenie się w rozwój

inteligentnych specjalizacji, wdrożenie społeczności lokalnej do większej aktywności. W ramach rozwoju infrastruktury techniczno-społecznej spodziewane efekty interwencji to projekty poprawiające jakość życia mieszkańców, projekty włączające różne grupy społeczne do współpracy, poprawa połączeń z głównym ośrodkiem regionalnym, wysokie wykorzystanie OZE i czyste środowisko.

W ramach tak zdefiniowanego obszaru interwencji strategicznej dla Miasta Szczytno jednym z ważniejszych celów startegicznych zapisanych w strategii województwa są inwestycje drogowe związane z poprawą połączenia Olsztyna z Portem Lotniczym Olsztyn-Mazury w Szymanach oraz inwestycje w linię kolejową nr 35 łączącą Szczytno z Ostrołęką. Co wynika z celu głównego Strategii „*spójność ekonomiczna, społeczna i przestrzenna Warmii i Mazur*”. Spójność przestrzenna odnosi się głównie do włączenia województwa (formalnie i jakościowo) do głównej sieci infrastruktury transportowej w Polsce oraz w transeuropejską sieć korytarzy transportowych.

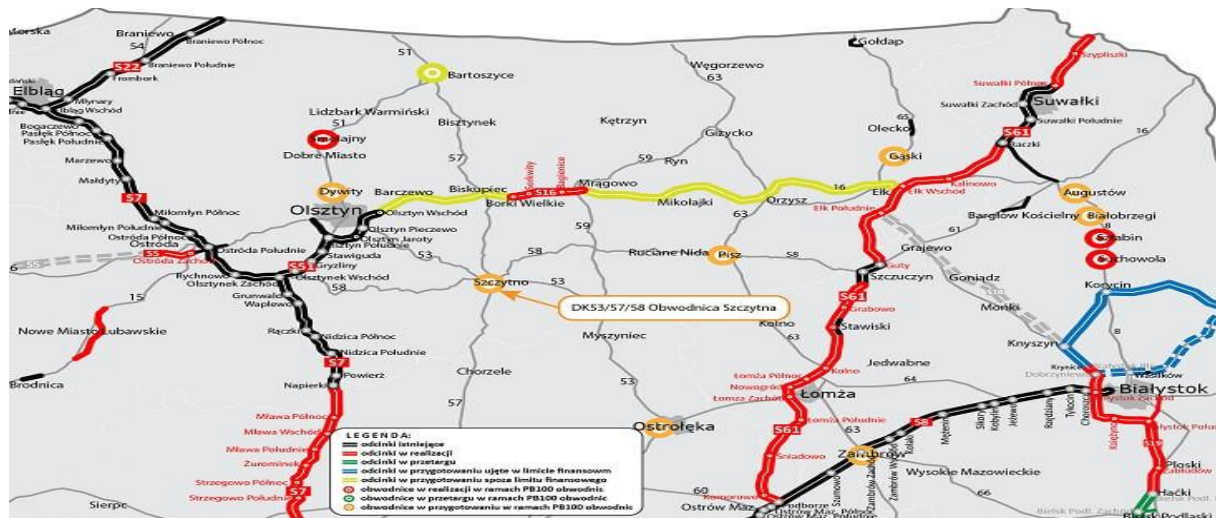
Rys. 6 Położenie Gminy Miejskiej Szczytno.
Źródło: Google 2021 r.

Miasto Szczytno znajduje się około 149 km od stolicy Polski Warszawy, 42 km od stolicy regionu Olsztyna, w pobliżu takich ośrodków miejskich jak: Mrągowo (39 km), Biskupiec (33 km), Nidzica (43 km), Ruciane Nida (39 km). Najbliższe przejścia graniczne: z Rosją w Bezledach 86 km, Gołdapi 119 km oraz z Litwą w Budzisku 161 km. Najbliższe porty: Port Lotniczy Olsztyn-Mazury (10 km), Port Morski Gdańsk (177 km).

W granicach Gminy krzyżują się drogi krajowe: nr 53 (relacji: Olsztyn – Ostrołęka), nr 57 (relacji: Bartoszyce - Warszawa), nr 58 (relacji: Nidzica -Mrągowo) oraz droga wojewódzka nr 600 relacji: Szczytno- Mrągowo. Przez Szczytno przebiega również linia kolejowa nr 219 relacji Olsztyn - Elk oraz linia kolejowa nr 35 relacji Szczytno- Ostrołęka.

W ramach rozwoju infrastruktury transportowej związanej z celami strategicznymi województwa planowane są kluczowe dla Miasta Szczytno i okolic inwestycje:

A. Budowa obwodnicy Miasta Szczytno, ma powstać w ciągu dróg krajowych nr 53, 57, 58. Przebieg trasy obwodnicy ma zacząć się od wsi Lipowa Góra Zachodnia i biec przez węzeł Korpele na południe od Szczytna w okolicach Leśnego Dworu, Młyńska i Leman. Roboty ruszą w 2024 roku. Szacowany koszt inwestycji 470 mln zł.

Rys. 7 Projekty budowy obwodnic w województwie Warmińsko Mazurskim

Źródło: Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad 2021 r.

B. Rozbudowa linii kolejowej nr 35 Szczytno - Szymany- Ostrołęka.

Linia kolejowa nr 35 ma być oddana do całkowitego użytku w połowie 2022 r. Koszt szacunkowy projektu rewitalizacji linii to 314,7 mln zł. Linia kolejowa Ostrołęka - Szczytno jest istotna dla ruchu towarowego, a jednym z głównych beneficjentów będzie Fabryka Mebli Ikea w Wielbarku. Odbudowa odcinka z Ostrołęki do Szczytna poprawi również spójność sieci kolejowej w północno-wschodniej Polsce, otworzy nowe możliwości trasowania składów towarowych: na przykład z przejść granicznych z Ukrainą (Dorohusk) i Białorusią (Małaszewicze) do Portów Morskich w Gdańsku i Gdyni z pominięciem węzła warszawskiego czy z centrum na północ kraju trasą alternatywną wobec magistrali Warszawa - Trójmiasto, która cechuje się dużym ruchem pociągów pasażerskich, a jednocześnie ograniczonymi możliwościami wyprzedzania przez nie składów towarowych.

Znaczenie linii Ostrołęka - Szczytno może dodatkowo się zwiększyć, jeśli po zapowiadanych na 2022 r. otwarciu przekopu przez Mierzęję Wiślaną nastąpi renesans portu w Elblągu, który ze względu na swoje położenie - najbardziej na wschód wysunięty port polskiego wybrzeża - ma być portem wschodniej Polski. Powodzenie elbląskiego portu zależy nie tylko od przekopania kanału, który połączy Zalew Wiślany z Bałtykiem, ale także od drożności ciągów kolejowych prowadzących w jego kierunku, takich jak linia Ostrołęka - Szczytno.

Rys. 8 Linie kolejowe łączące Olsztyn z portem lotniczym w Szymanach.

Źródło: PKP Polskie Linie Kolejowe 2020 r.

Działania rozwojowe w obszarze infrastruktury transportu drogowego i kolejowego niewątpliwie będą miały istotne znaczenie w kształtowaniu się modelu funkcjonalno-przestrzennego Miasta Szczytno, które będzie głównym beneficjentem uzyskanych efektów ekonomiczno-społecznych rozbudowywanej infrastruktury. Tereny znajdujące się wokół planowanej obwodnicy i modernizowanej linii kolejowej staną się magnesem przyciągającym inwestorów, to z kolei wpłynie na popyt na nieruchomości oraz produkty i usługi oferowane przez lokalnych przedsiębiorców. Do najważniejszych prognozowanych efektów związanych z rozwojem infrastruktury transportowej zaliczyć można:

- wzrost dostępności komunikacyjnej Miasta Szczytno i okolic,
- poprawa lokalizacji inwestycyjnej Miasta Szczytno i okolic,
- wzrost ilości inwestorów a tym samym inwestycji rzeczowych,
- wzrost liczby miejsc pracy,
- wzrost dochodowości mieszkańców,
- wzrost popytu na nieruchomości,
- wzrost popytu na usługi i produkty.

Zmiana przestrzenna Miasta Szczytno w obszarze OSI miast tracących funkcje społeczno-gospodarcze polegać będzie na rozwoju połączeń komunikacyjnych z Olsztynem i Portem Lotniczym Olsztyn-Mazury, rozwój przestrzeni związanych z rekreacją i turystyką, rozwinięte relacje funkcjonalne z najbliższymi gminami i miastami, opracowanie wspólnych ofert inwestycyjnych, wzmocnienie relacji funkcjonalnych między edukacją a rynkiem pracy.

Drugim obszarem strategicznej interwencji, w której uczestniczy Miasto Szczytno jest **Sieć Miast CITTASLOW**, do której Miasto przystąpiło 17.12.2020 r. Formalnie w Strategii Rozwoju Województwa Warmińsko-Mazurskiego 2030r która została zaakceptowana przez Zarząd Województwa 18.02.2020r Miasto Szczytno nie zostało z oczywistych względów ujęte. Miasta należące do OSI Miast CITTASLOW charakteryzuje jeden z większych ubytków ludności oraz spółek z udziałem zagranicznym, a także niewielki wzrost zamożności. Wzrost liczby osób prowadzących działalność gospodarczą na 1000 mieszkańców jest najniższy wśród wszystkich wyodrębnionych obszarów. Jednocześnie odnotować należy znaczący wzrost liczby miejsc pracy na 1000 mieszkańców oraz wzrost liczby organizacji społecznych na 1000 mieszkańców. Co jest kompatybilne z OSI miast tracących funkcje społeczno-gospodarcze. Główny nacisk w ramach tego obszaru położony jest na poprawę jakości życia mieszkańców.

Oczekiwane efekty interwencji wobec tej grupy miast jest przede wszystkim poprawa relacji rynek pracy-edukacja, rozwój usług publicznych, e-administracji, rozwinięte usługi w obszarze srebrnej ekonomii, dobrze przygotowana oferta inwestycyjna, kreatywne wykorzystanie dziedzictwa gospodarczego Miasta, wdrożenie społeczności lokalnej do większej aktywności, realizacja projektów włączających różne grupy społeczne do współpracy, wysoki udział OZE w bilansie energetycznym i czyste środowisko.

Zmiana przestrzenna Miasta Szczytno w obszarze OSI Miast CITTASLOW polegać będzie na rozwinięciu funkcji edukacyjnych, kulturalnych, usług społecznych, opieki medycznej, usług okołobiznesowych, poprawie warunków do prowadzenia biznesu, jak również dobrze rozwinięta sieć komunikacyjna.

2. Obszar rozwoju struktury funkcjonalno-przestrzennej w mieście Szczytno z uwzględnieniem uwarunkowań lokalnych.

Biorąc pod uwagę obecne kierunki w planowaniu przestrzennym w tym również wynikające z obecnej polityki przestrzennej państwa (KPZK 2030), województwa warmińsko-mazurskiego (PZPW 2018), jak również celów strategicznych województwa opisanych w Strategii Rozwoju do 2030 r. model funkcjonalno-przestrzenny powinien kształtować Miasto Szczytno jako inteligentne, ekologiczne, ale przede wszystkim przyjazne mieszkańcom turystom i inwestorom. Główne kierunki kształtowania struktur funkcjonalno-przestrzennych powinny spełniać następujące postulaty;

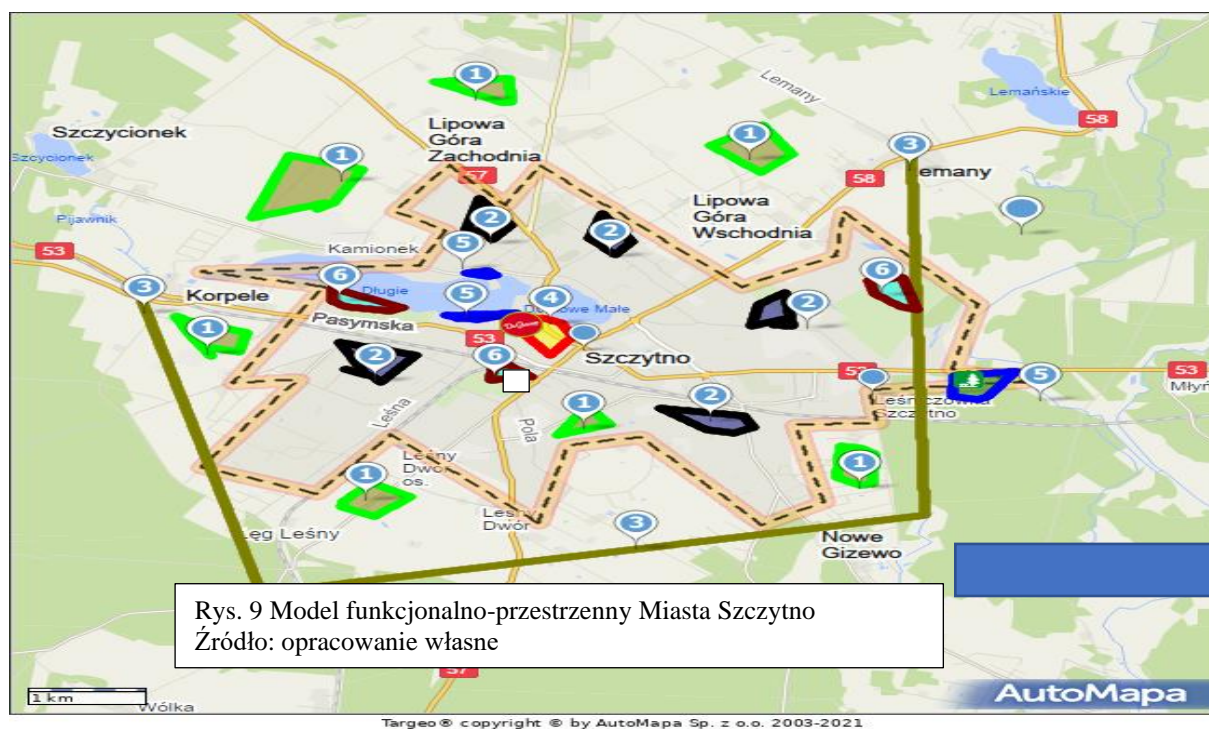
- dążenie do minimalizowania transportochłonności i energochłonności układów przestrzennych,

- wykształcenie otwartych obszarów przestrzeni publicznych (terenów rekreacji i sportu, terenów zielonych) poprawiających jakości życia i mających wpływ na poprawę klimatu,
- planowanie i lokalizowanie nowej zabudowy na obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej,
- dążenie do koncepcji miasta zwartego.

Podstawowym dokumentem o charakterze strategicznym w zakresie kształtowania modelu funkcjonalno-przestrzennego Miasta Szczytno jest studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Obecnie trwają prace nad aktualizacją Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Szczytno.

Podstawowym założeniem modelu funkcjonalno-przestrzennego jest ogólne (graficzne) zaprezentowanie najważniejszych dla Miasta obszarów o kluczowych funkcjach dla rozwoju oraz ewentualne konflikty przestrzenne.

Na rysunku przedstawiono główne obszary funkcjonalno-przestrzenne obrazujące kierunki rozwoju miasta. Szczegółowe dane odnośnie struktury powierzchni i układów funkcjonalnych opisane zostały w poprzednich podrozdziałach rozdziału 2.

Rys. 9 Model funkcjonalno-przestrzenny Miasta Szczytno
Źródło: opracowanie własne

Legenda:

- 1- Obecne i potencjalne obszary inwestycyjne.
- 2- Obszary zabudowy mieszkaniowej; jednorodzinnej i wielorodzinnej.
- 3- Planowany przebieg obwodnicy Miasta Szczytno.
- 4- Obszar usług ogólnomiejskich -centrum miasta.
- 5- Obszary o charakterze turystyczno-rekreacyjnym.
- 6- Obszary o charakterze użytków zielonych.

1. Obecne i potencjalne obszary inwestycyjne.

Obszar pod inwestycje przemysłowe, handel czy logistykę można podzielić na trzy zespoły urbanistyczne o zróżnicowanej strukturze funkcjonalno-przestrzennej. Pierwszy obszar inwestycyjny znajduje się w granicach Miasta Szczytno i obejmuje głównie tereny przy ulicach Dąbrowskiego, oraz Przemysłowej (szczegółowe oferty inwestycyjne opisano w poprzednich podrozdziałach rozdziału 2). Drugi obszar inwestycyjny związany jest z Warmińsko-Mazurską Specjalną Strefą Ekonomiczną w Korpelach (obszar nie leży w granicach Miasta Szczytno). Trzeci obszar to działki leżące na terenie Gminy Wiejskiej Szczytno w bezpośrednim sąsiedztwie Miasta Szczytno. Obszar ten jest atrakcyjny z uwagi na możliwość wykorzystania zintegrowanych inwestycji terytorialnych (ZIT), jako preferowanego narzędzia w polityce Rozwoju Regionalnego Unii Europejskiej.

Przeznaczenie terenów: tereny inwestycyjne pod przemysł, handel, logistykę oraz usługi.

2. Obszary zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej.

Tereny pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną i wielorodziną oraz usług nie kolidujących z zabudową mieszkaniową. kształtowanie zwartych terenów zurbanizowanych poprzez lokalizowanie terenów planowanej urbanizacji w pobliżu istniejącej,

Głównym celem jest podnoszenie jakości życia i zamieszkania w Mieście Szczytno. Rozwój budownictwa mieszkaniowego jest instrumentem przyciągającym młodych ludzi do miasta a jednocześnie powinien być kompatybilny z rozwojem gospodarczym a w szczególności rosnącą liczbą miejsc pracy.

Przeznaczenie terenów

Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i jednorodzinnej oraz usługowej (poniżej 1000m²). Szczegółowy wykaz terenów inwestycyjnych w tym obszarze został opisany w poprzednim podrozdziale.

3. Obwodnica Miasta Szczytno.

Szczególny element w modelu rozwoju funkcjonalno-przestrzennego Miasta Szczytno wpływający w sposób znaczący na układ drogowy Miasta Szczytno, poprawiający dostępność komunikacyjną dla lokalnego układu przestrzennego. Obwodnica ma istotny wpływ na wzrost atrakcyjności inwestycyjnej i turystycznej Miasta Szczytno i okolic, będzie pełniła szereg funkcji przestrzennych z których do najważniejszych zaliczyć można odciążenie Miasta od ciężkiego transportu samochodowego, poprawę szybkości dojazdu do Olsztyna oraz okolicznych miejscowości, poprawę szybkości dojazdu do Portu Lotniczego Olsztyn-Mazury

w Szymanach, wzrost obrotu towarowego itp. Tereny wokół obwodnicy staną się atrakcyjne dla potencjalnych inwestorów. Miasto Szczytno poprawi w sposób znaczący swoją pozycję w oczach inwestorów oraz turystów.

Przeznaczenie terenów.

Obwodnica Miasta Szczytno będzie przebiegała głównie przez tereny Gminy Wiejskiej Szczytno. Tereny wokół obwodnicy powinny zatem być przeznaczone w jak największym zakresie pod inwestycje przemysłowe, handel, logistykę lub usługi.

4. Obszar usług ogólnomiejskich -centrum miasta. Obszar o wielofunkcyjnej strukturze urbanistycznej, obszar koncentracji usług publicznych: administracji, zdrowia i oświaty, kultury i sportu, handlu, gastronomii, turystyki, komunikacji, o znaczeniu lokalnym i regionalnym, obszar usług publicznych stopnia podstawowego dla obsługi funkcji mieszkaniowej zlokalizowanej w Centrum. W granicach tego obszaru znajduje się obszar koncentracji historycznych obiektów dziedzictwa kulturowego o wybitnych walorach urbanistycznych i architektonicznych (Zamek Krzyżacki).

Przeznaczenie terenów.

Tereny zabudowy usługowej, zabudowy związanej z przedsięwzięciami o charakterze turystyczno-rekreacyjnym.

5. Obszary o charakterze turystyczno-rekreacyjnym.

Tereny znajdujące się w bliskości Jezior Domowego Dużego i Małego, przeznaczone pod rekreację, sport i wypoczynek. Podstawowym atrybutem wykorzystania tych obszarów jest posiadany potencjał przyrodniczy. Jednym z głównych celów strategicznych Miasta Szczytno jest rozwój turystyki poprzez umiejętne wykorzystanie posiadanych potencjałów przyrodniczych, kulturowych oraz rekreacyjnych. Główne inwestycje w tym obszarze dotyczyć będą zagospodarowania nadbrzeża jezior.

Przeznaczenie terenów.

Tereny pod zabudowę urządzeń i budowli z obszaru rekreacji i wypoczynku, usług sportu, szeroko rozumianej kultury. Tereny usług wspierających funkcje dopuszczalne: handlu o powierzchni sprzedaży do 50 m², gastronomii, edukacji, kultury.

6. Obszary o charakterze użytków zielonych.

Głównym celem polityki przestrzennej Miasta Szczytno jest zachowanie istniejących elementów systemu przyrodniczego. Poprawa jakości zamieszkania na poszczególnych osiedlach oraz poprawa warunków klimatycznych miasta. Obszary zielone w Mieście pełnią

również rolę rekreacyjno-społeczną i klimatyczno-biologiczną. Charakteryzują się one równomiernym rozkładem na terenie miasta oraz regularną strukturą przestrzenną m.in. Park Miejski przy ul. Pasymskiej, Park przy ul. Skłodowskiej, Mała Biel.

Przeznaczenie terenów.

Tereny zieleni, usług wypoczynku, rekreacji oraz sportu. Dopuszczalne funkcje: handlu o powierzchni sprzedaży do 50 m², gastronomi, edukacji, rekreacji i kultury.

W ramach realizacji przyjętego modelu funkcjonalno-przestrzennego należy wskazać na możliwość wystąpienia szeregu konfliktów funkcjonalno-przestrzennych związanych głównie z rozbudową infrastruktury technicznej. Do głównych konfliktów o charakterze społeczno-ekonomicznym może dojść m.in.:

- przy wytyczaniu wariantu przebiegu obwodnicy Miasta Szczytno, między mieszkańcami poszczególnych miejscowości, przez które będzie miała przebiegać obwodnica,
- przy realizacji wspólnych przedsięwzięć w ramach instrumentu zintegrowanych inwestycji terytorialnych (ZIT), między jednostkami samorządowymi uczestniczącymi we wspólnych projektach,
- przy tworzeniu wspólnej oferty inwestycyjnej, między jednostkami samorządowymi,
- przy projekcie zagospodarowania nadbrzeża Jeziora Domowego Dużego, odnośnie zakresu ingerencji urbanistycznej w środowisko naturalne, między władzami a organizacjami proekologicznymi.

Podsumowując założenia modelu funkcjonalno-przestrzennego Miasta Szczytno należy podkreślić, iż model wpisuje się w cele strategiczne województwa warmińsko-mazurskiego, związane z kształtowaniem spójności przestrzennej Warmii i Mazur z regionami Europy. Dodatkim atrybutem modelu funkcjonalno-przestrzennego jest posiadanie przez Miasto Szczytno dobrze rozwiniętej infrastruktury społecznej w postaci Miejskiego Domu Kultury, Miejskiego Ośrodka Sportu, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Miejskiej Biblioteki Publicznej oraz infrastruktury ponadlokalnej m.in. Szpital Powiatowy w Szczytnie, Wyższa Szkoła Policji w Szczytnie, Powiatowy Urząd Pracy w Szczytnie, oraz instytucje i urzędy szczebla krajowego, wojewódzkiego i powiatowego. Istotnym impulsem rozwoju funkcjonalno - przestrzennego Miasta Szczytno jest bliskość Portu Lotniczego Olsztyn Mazury, postrzeganego jako okno na świat dla Warmii i Mazur, co z kolei wynika ze wzrostu roli transportu lotniczego w rozwoju gospodarczo-społecznym każdego Regionu.

III Analiza jakościowa stanu oraz perspektyw rozwoju Miasta Szczytno w opinii mieszkańców

Wyniki ankiety przeprowadzonej wśród mieszkańców Miasta Szczytno

w dniach 10.02-12.03.2021 r.

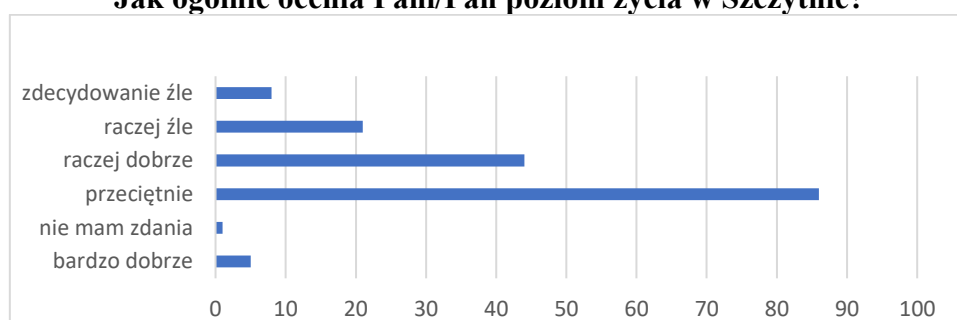
Dni i Noce Szczytna.

Źródło: Urząd Miejski w Szczytnie.

Tematem ankiety była ocena „*Stanu istniejącego oraz perspektyw rozwoju Miasta Szczytno*”. Ankieta miała charakter anonimowy przeprowadzona została w sposób elektroniczny, poprzez portal Urzędu Gminy Miejskiej Szczytno. Ankieta zawierała 11 pytań o różnym poziomie złożoności i zakresie treści. Każdy z mieszkańców mógł wypowiedzieć się na temat oceny obecnej sytuacji i zasygnalizować problemy które jego zdaniem Szczytno powinno poprawić. W dniach 10.02.-12.03.2021 r. na link ankiety było 437 wizyt zainteresowanych, z czego 165 wypełniło ankiety, 272 ankiety zostały niedokończone. Wskaźnik wypełnienia ankiet wyniósł 37,8%. Ogólna liczba wypełnionych ankiet (165 szt.) stanowi 0,7 % ogółu mieszkańców, co generalnie świadczy o małym zainteresowaniu społeczności lokalnej w współtworzeniu strategii

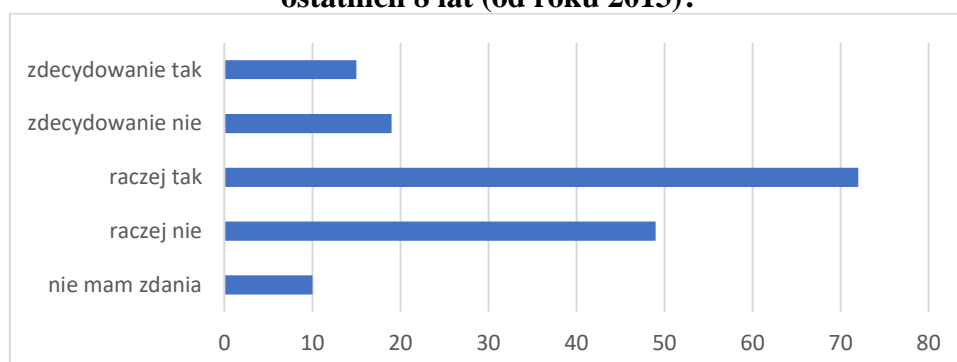
Pierwsza grupa pytań dotyczyła postrzegania przez mieszkańców Szczytna. Odpowiedzi na ww. zagadnienie znajdują się na rysunkach poniżej.

Jak ogólnie ocenia Pani/Pan poziom życia w Szczytnie?

Dominującą odpowiedzią odnośnie do ogólnego poziomu życia w Szczytnie była ocena przeciętna 86 osób (52,1 % badanych).

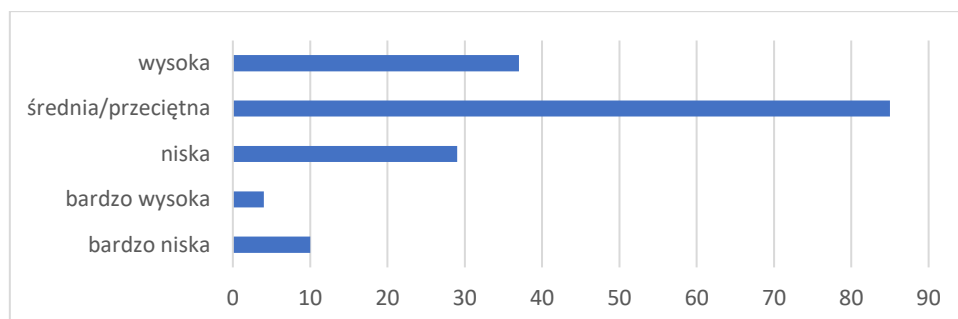
Czy według Pani/Pana poziom życia w Szczytnie poprawił się na przestrzeni ostatnich 8 lat (od roku 2013)?

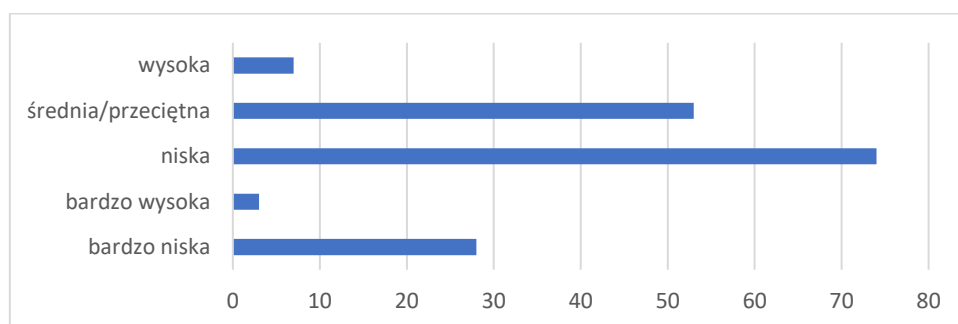
Większość z badanych 72 osoby (43,6% badanych) zauważa, iż w ostatnich 8 latach poziom życia w Szczytnie uległ poprawie.

Kolejna grupa pytań dotyczyła postrzegania Szczytna jako miejsca życia, pracy i wypoczynku. Poszczególne odpowiedzi zaprezentowano na wykresach poniżej.

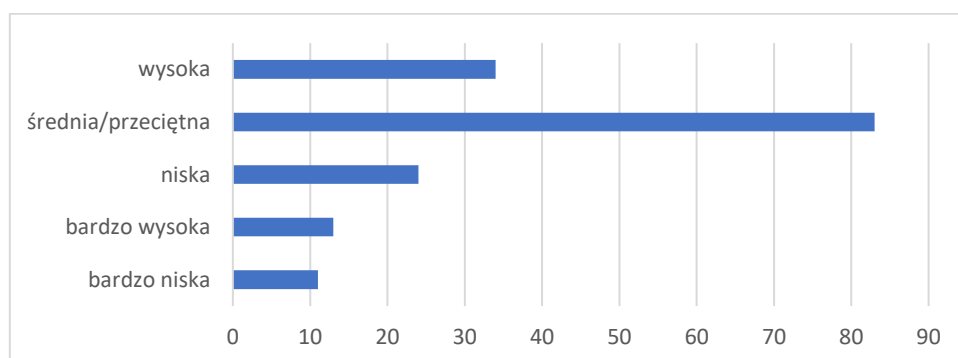
Szczytno jako atrakcyjne miejsce zamieszkania

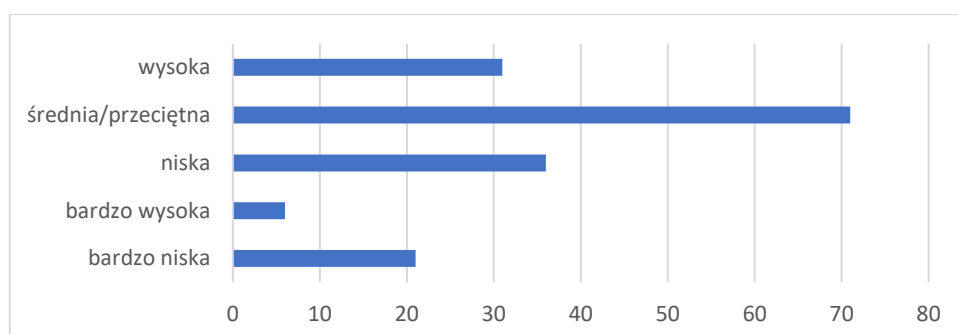
Szczytno jako atrakcyjne miejsce do pracy

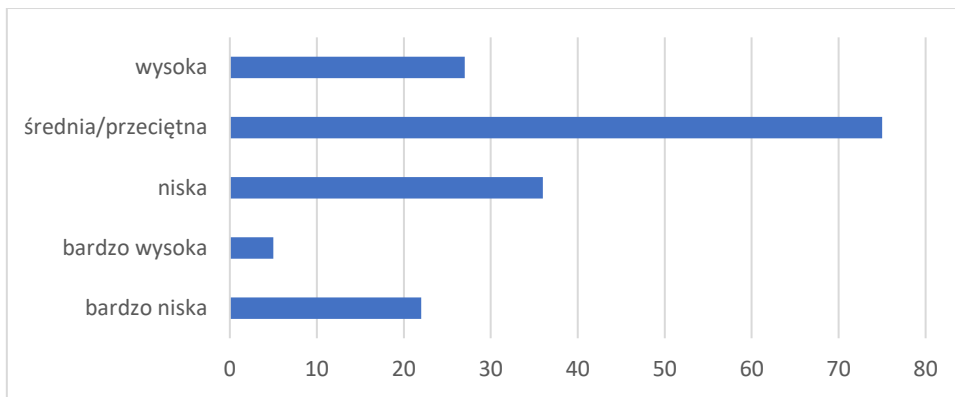
Szczytno jako atrakcyjne miejsce do wypoczynku

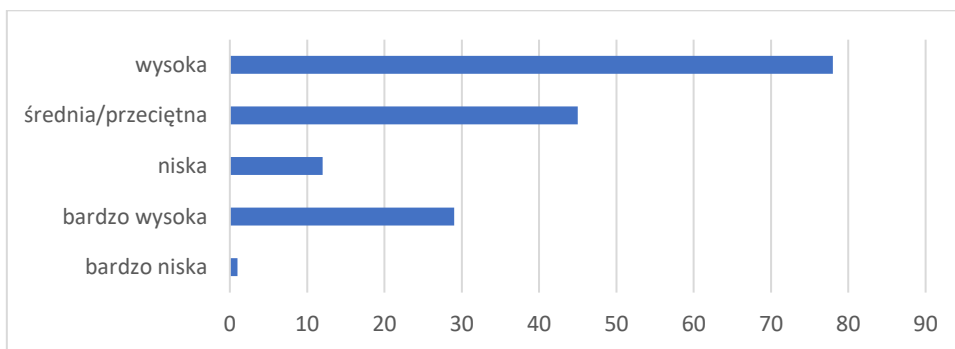
Szczytno jako atrakcyjne miejsce pod względem turystycznym

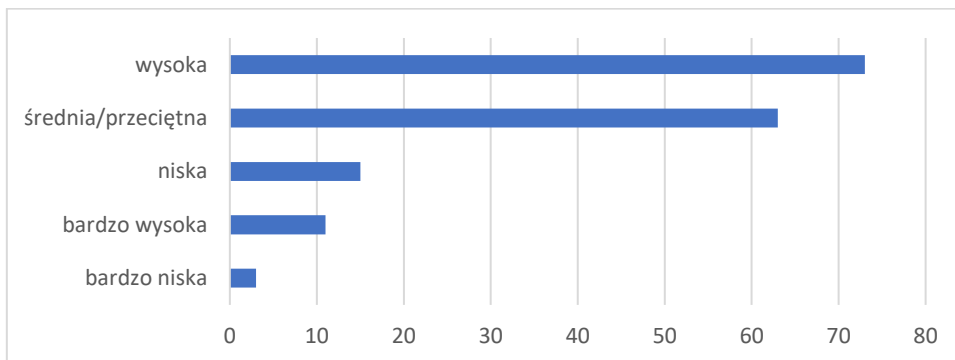
Szczytno jako miasto atrakcyjniejsze niż sąsiednie gminy/miasta

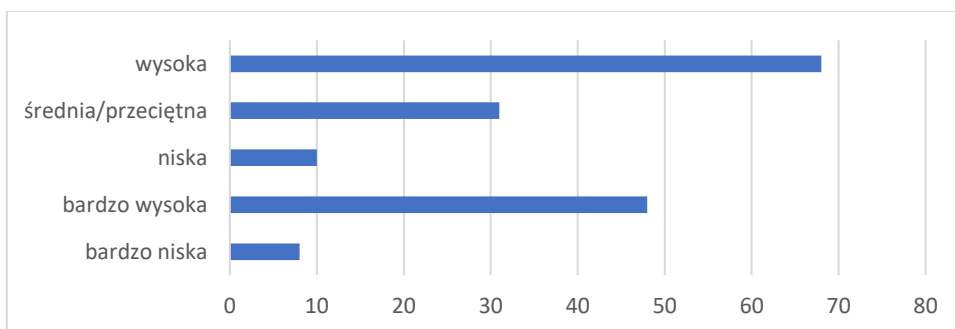
Szczytno położone w atrakcyjnym miejscu regionu Warmii i Mazur

Szczytno to miasto, w którym można czuć się bezpiecznie

Szczytno to miasto, z którym jestem silnie związany/a

Respondenci w swoich odpowiedziach odnośnie do postrzegania Szczytna jako miejsca życia, pracy, oraz wypoczynku, ocenili, iż generalnie większość z badanych jest silnie oraz

bardzo silnie związana Gminą 116 osób (70,35 % badanych), oraz odczuwa wysoki poziom bezpieczeństwa 73 osoby (44,2% badanych). Większość respondentów postrzega również Szczytno jako miasto posiadające bardzo dobrą lokalizację 78 osób (47,3% badanych). Przeciętnie oceniają respondenci Szczytno jako miejsce zamieszkania (51,5% badanych), pod względem walorów turystycznych (43 % badanych) oraz walorów wypoczynkowych (50,3% badanych). Najwięcej respondentów na niskim poziomie oceniło Szczytno jako miejsca pracy 73 osoby (44,3 % badanych), oraz na bardzo niskim poziomie 28 osób (17% badanych).

Kolejna grupa pytań odnosiła się do oceny przez mieszkańców warunków prowadzenia biznesu i wsparcia rozwoju przedsiębiorczości w Szczytnie (Tabela 40).

Tabela 40. Ocena wybranych aspektów związanych z rozwojem przedsiębiorczości w Mieście Szczytno

Ip.	Badana cecha	bardzo dobre ilość osób/ procent badanych	dobrze ilość osób/ procent badanych	średnie ilość osób/ procent badanych	złe bardzo ilość osób/ procent badanych	Złe ilość osób/ procent badanych
1	Poziom warunków dla rozwoju przedsiębiorczości	2 (1.2%)	15 (9.1%)	87 (52.7%)	49 (29.7%)	12 (7.3%)
2	Atrakcyjność oferty terenów przeznaczonych pod inwestycje	4 (2.4%)	25 (15.2%)	93 (56.4%)	33 (20.0%)	10 (6.1%)
3	Infrastruktura wsparcia biznesu współpraca biznesu, z uczelniami, centrami transferu wiedzy	1 (0.6%)	16 (9.7%)	60 (36.4%)	67 (40.6%)	21 (12.7%)
4	Aktywność lokalnych środowisk biznesowych	1 (0.6%)	14 (8.5%)	94 (57.0%)	45 (27.3%)	11 (6.7%)
5	Atrakcyjność rynku pracy w mieście (ilość i rodzaj oferowanych stanowisk pracy)	1 (0.6%)	4 (2.4%)	42 (25.5%)	81 (49.1%)	37 (22.4%)
6	Poziom atrakcyjności gminy dla turystów (noclegi, gastronomia,)	5 (3.0%)	44(26.7%)	71 43.0%)	34 (20.6%)	11 (6.7%)
7	Poziom oferty kulturalno-rekreacyjnej w mieście	4 (2.4%)	30(18.2%)	56 (33.9%)	46 (27.9%)	29 (17.6%)

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiety.

Większość respondentów postrzega Miasto Szczytno na średnim- przeciętnym poziomie, jeżeli chodzi o takie kwestie jak (tabela 39):

- możliwości prowadzenia biznesu, 87 osób (52,7% badanych).
- atrakcyjność terenów inwestycyjnych 93 osób (56.4% badanych).
- aktywność lokalnych środowisk biznesowych 94 osób (57.0% badanych).
- poziom atrakcyjności gminy dla turystów 71 osób (43.0% badanych).
- poziom oferty kulturalno- rekreacyjnej w mieście 56 osób (33.9% badanych).

Na niskim poziomie większość respondentów postrzega takie obszary jak:

- Infrastruktura wsparcia biznesu 67 osób (40.6% badanych).
- Atrakcyjność rynku pracy w mieście 81 osób (49.1% badanych).

Kolejna grupa pytań dotyczyła kwestii związanych z poziomem funkcjonowania infrastruktury komunalnej w Szczytnie (Tabela 41).

Tabela 41. Ocena poziomu funkcjonowania infrastruktury techniczno-społecznej w Mieście Szczytno

lp.	Badana cecha	bardzo dobre ilość osób/ procent badanych	dobrze ilość osób/ procent badanych	średnie ilość osób/ procent badanych	złe bardzo ilość osób/ procent badanych	złe ilość osób/ procent badanych
1	Poziom infrastruktury drogowej - stan i jakość dróg w mieście	3 (1.8%)	45 (27.3%)	69(41.8%)	40(24.2%)	(4.8%)
2	Poziom funkcjonowania infrastruktury komunalnej (wodociągi, kanalizacja, gospodarka odpadami)	6 (3.6%)	69 (41.8%)	69 (41.8%)	15 (9.1%)	6 (3.6%)
3	Poziom działania transportu publicznego	8 (4.8%)	59 (35.8%)	69 (41.8%)	20(12.1%)	9 (5.5%)
4	Poziom dostępności do instytucji, placówek handlowych i usługowych	16 (9.7%)	65 (39.4%)	65 (39.4%)	15 (9.1%)	4 (2.4%)
5	Poziom dostępności do infrastruktury sportu i rekreacji	11 (6.7%)	50 (30.3%)	60 (36.4%)	29(17.6%)	15 (9.1%)
6	Poziom bezpieczeństwa w mieście	14 (8.5%)	74 (44.8%)	59 (35.8%)	13 (7.9%)	5 (3.0%)
7	Poziom dostępności i jakość edukacji przedszkolnej	18 (10.9%)	78 (47.3%)	50 (30.3%)	12 (7.3%)	7 (4.2%)
8	Poziom dostępności i jakość szkolnictwa na poziomie podstawowym	29 (17.6%)	89 (53.9%)	35 (21.2%)	5 (3.0%)	7 (4.2%)
9	Poziom dostępności i jakość szkolnictwa na poziomie średnim	19 (11.5%)	80 (48.5%)	51 (30.9%)	12 (7.3%)	3 (1.8%)
10	Poziom dostępności do usług publicznych świadczonych przez Internet	9 (5.5%)	60 (36.4%)	67 (40.6%)	21 (12.7%)	8 (4.8%)
11	Stan środowiska naturalnego	17 (10.3%)	68 (41.2%)	56 (33.9%)	17(10.3%)	7 (4.2%)
12	Poziom zagospodarowania przestrzeni publicznych (w tym: place, skwery, parki)	14 (8.5%)	46 (27.9%)	68 (41.2%)	24(14.5%)	13 (7.9%)

Zródło: opracowanie własne na podstawie ankiety.

Większość respondentów postrzeża Szczytno na dobrym oraz średnim- poziomie funkcjonowania infrastruktury techniczno-społecznej (Tabela 41) m.in.:

- Poziom infrastruktury drogowej - stan i jakość dróg w Gminie dobry 45 osób (27.3% badanych), średni 69 osób (41.8% badanych).
- Poziom funkcjonowania infrastruktury komunalnej (wodociągi, kanalizacja, gospodarka odpadami) dobry- 69 osób (41.8% badanych), średni - 69 osób (41.8% badanych).
- Poziom działania transportu publicznego dobry 59 osób (35.8% badanych), średni 69 osób (41.8% badanych).
- Poziom dostępności do instytucji, placówek handlowych i usługowych dobry 65 osób (39.4% badanych), średni 65 osób (39.4% badanych).

- Poziom dostępności do infrastruktury sportu i rekreacji dobry 50 osób (30.3% badanych), średni 60 osób (36.4% badanych).
- Poziom bezpieczeństwa w mieście dobry 74 osób (44.8% badanych), średni 59 osób (35.8% badanych).
- Poziom dostępności i jakość edukacji przedszkolnej dobry 78 osób (47.3% badanych), średni 50 osób (30.3% badanych).
- Poziom dostępności i jakość szkolnictwa na poziomie podstawowym dobry 89 osób (53.9% badanych), średni 35 osób (21.2% badanych).
- Poziom dostępności i jakość szkolnictwa na poziomie średnim - dobry 80 osób (48.5% badanych), średni- 51 osób (30.9% badanych).
- Poziom dostępności do usług publicznych świadczonych przez Internet dobry-60 osób (36.4% badanych) średni -67 osób (40.6% badanych).
- Stan środowiska naturalnego dobry- 68 osób (41.2% badanych), średni- 56 osób (33.9% badanych).
- Poziom zagospodarowania przestrzeni publicznych (w tym: place, skwery, parki) dobry 46 osób (27.9% badanych), średni - 68 osób (41.2% badanych).

Kolejna grupa pytań w ankiecie dotyczyła wskazania przez mieszkańców najważniejszych problemów społeczno-gospodarczych które postrzegają w otaczającej rzeczywistości (Tabela 42).

Tabela 42. Identyfikacja wybranych problemów społeczno-gospodarczych w Mieście Szczytno

Lp.	Badana zmienna	wysokie zagrożenie ilość osób/ procent badanych	średnie zagrożenie ilość osób/ procent badanych	niskie zagrożenie ilość osób/ procent badanych	brak problemu ilość osób/ procent badanych
1	Przestępczość.	4 (2.4%)	69 (41.8%)	88(53.3%)	4 (2.4%)
2	Bezrobocie/ bieda.	86 (52.1%)	72 (43.6%)	7 (4.2%)	0
3	Alkoholizm/ narkomania.	34 (20.6%)	98 (59.4%)	33 (20.0%)	0
4	Wzrost liczby osób: starszych, niepełnosprawnych i chorych.	54 (32.7%)	85 (51.5%)	24 (14.5%)	2 (1.2%)
5	Brak atrakcyjnych miejsc pracy.	125 (75.8%)	33 (20.0%)	7 (4.2%)	0
6	Brak inwestorów.	109 (66.1%)	46 (27.9%)	10 (6.1%)	0
7	Słaba infrastruktura techniczna- drogi, wodociągi, kanalizacja.	35 (21.2%)	84 (50.9%)	44 (26.7%)	2 (1.2%)
8.	Brak lub niedostateczna ilość mieszkań.	43 (26.1%)	65 (39.4%)	49 (29.7%)	8 (4.8%)
9.	Brak lub słaby klimat inwestycyjny - wsparcie dla biznesu.	66 (40.0%)	80 (48.5%)	18 (10.9%)	1 (0.6%) B
10	Brak bazy hotelowej.	36 (21.8%)	78 (47.3%)	43 (26.1%)	8 (4.8%)

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiety.

Większość respondentów na wysokim poziomie zagrożenia dla Szczytna zauważa brak atrakcyjnych miejsc pracy oraz inwestorów. Na średnim poziomie mieszkańcy postrzegają

problemy związane z poziomem funkcjonowania infrastruktury technicznej (Tabela 42). W ramach ankiety istniała możliwość zdefiniowania innych problemów -oprócz wyartykułowanych w ankiecie. W ramach tej opcji mieszkańcy wskazali również inne problemy do rozwiązania, które zostały przedstawione w sposób skondensowany w tabeli 43.

Tabela 43. Inne problemy artykułowane przez mieszkańców Miasta Szczytno

Lp.	Zdefiniowane problemy
1	<p style="text-align: center;">ATRAKCYJNOŚĆ MIASTA DLA TURYSTÓW</p> <ul style="list-style-type: none"> - niewystarczająca liczba restauracji, - niewystarczająca liczba wydarzeń (imprez) dla turystów, - słabo zagospodarowany teren półwyspu, jeziora, - brak amfiteatru, - brak tras turystycznych, - brak dbałości o historię, - brak wyciągu do parku linowego, - brak wykorzystania terenów zielonych (park przy Trójce, lub park przy Pasymskiej), - brak basenu, Aquaparku.
2	<p style="text-align: center;">Infrastruktura sportowa</p> <ul style="list-style-type: none"> -brak pump tracka, rozbudować skateboard, - brak miejsc do uprawiania sportów związanych z piłką nożną, koszykową, ręczną, siatkową, treningiem lekkoatletycznym, - brak obiektów do uprawiania sportów rowerowych takich jak jumping, freeride, zlikwidowanie pum tracka, - brak stadionu sportowego mogącego przyciągnąć inwestorów i zorganizowane (płatne) imprezy sportowe.
3	<p style="text-align: center;">Infrastruktura techniczna</p> <ul style="list-style-type: none"> - niewystarczająca ilość przejazdów autobusowych i zwiększenie ilości przystanków, - słaba komunikacja miejska (po godzinie 18), - dworzec PKS, który straszy a nie zachęca turystów, - brak kanalizacji w osiedlu domów jednorodzinnych, przykład ulica Klasztorna, - brak zainteresowania starymi budynkami, które mogłyby być najlepszą wizytówką w przestrzeni miasta, - brak żłobków (dzieci od 1 roku życia), - mało śmietników na chodnikach, - niewystarczająco oferta terenów inwestycyjnych uzbrojonych.
4	<p style="text-align: center;">Sfera społeczno-edukacyjna</p> <ul style="list-style-type: none"> - przemieszczanie się ludności na tereny Gminy Wiejskiej Szczytno, - brak interesujących miejsc pracy zachęcających młode osoby po studiach do powrotu, - niskie zarobki, ubogi region, - brak wsparcia dla młodych artystów, - emigracje młodych, - mało atrakcji dla starszej młodzieży i brak młodzieżowych eventów, - zamknięcie szkoły policyjnej dla studentów nie mundurowych.

Zródło: opracowanie własne na podstawie ankiety.

Najwięcej głosów odnośnie do zdefiniowanych problemów dotyczyło kwestii poprawy atrakcyjności miasta pod względem turystycznym oraz infrastruktury sportowej. W ramach odpowiedzi traktowanych również jako projekty inwestycyjne znalazły się kwestie budowy amfiteatru, stadionu, poprawy zagospodarowania brzegów jezior, oraz infrastruktury sportowej (Tabela 43).

Kolejną grupę pytań stanowiły kwestie związane ze wskazaniem przez mieszkańców kierunków i konkretnych priorytetów inwestycyjnych Miasta Szczytno na kolejne lata (Tabele 44, 45).

Tabela 44. Kierunki inwestycyjne Miasta Szczytno w ocenie mieszkańców

lp	Badana zmienna	Ilość osób/ procent badanych
1	Pozyskanie dużego inwestora – miejsca pracy, rozwój.	100 / 60.6%
2	Rozwój turystyki, w tym bazy noclegowej i gastronomicznej.	67/ 40.6%
3	Tworzenie miejsc rekreacji na świeżym powietrzu.	52 / 31.5%
4	Lepsze wykorzystanie potencjału Portu lotniczego Olsztyn-Mazury.	46 / 27.9%
5	Budowa nowych i modernizacja istniejących dróg oraz ciągów pieszo-rowerowych.	45 / 27.3%
6	Poprawa estetyki i zagospodarowanie przestrzeni publicznych (rynku, placów, skwerów, itp.).	41 / 24.8%
7	Modernizacja i doposażenie przedszkoli oraz szkół.	40 / 24.2%
8	Zwiększenie dostępności do programów społecznych i biznesowych mających na celu zmniejszenie bezrobocia i patologii.	39 / 23.6%
9	Wspieranie działań i organizacja wydarzeń kulturalnych, sportowych.	36 / 21.8%
10	Rozwój systemu segregacji odpadów w celu obniżenia cen.	35 / 21.2%
11	Budowa i modernizacja obiektów kultury np. zamek.	33 / 20.0%

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiety.

Największa liczba respondentów wskazywała na konieczność podejmowania działań w celu pozyskania tzw. dużego inwestora (60,6% badanych). W następnej kolejności mieszkańcy wskazywali na działania w obszarze rozwoju turystyki (40,6% badanych), rozwój miejsc rekreacji na świeżym powietrzu oraz wykorzystanie potencjału Portu Lotniczego Olsztyn-Mazury (27,9% badanych).

Tabela 45. Priorytety inwestycyjne wg. mieszkańców na lata 2021-2030

Lp.	Obszar/projekt inwestycyjny	Ilość wskazań %
1.	Budowa basenu.	23
2.	Infrastruktura turystyczna m.in.: zagospodarowanie brzegów jeziora, amfiteatr, zagospodarowanie placu Juranda, budowa kanału żeglownego, itp.	12
3.	Budowa obwodnicy.	11
4.	Budowa infrastruktury sportowej m.in.: budowa stadionu, skateboard, bazy żeglarskiej, pum tracku asfaltowego, park linowy.	9
5.	Modernizacja infrastruktury w obszarze dziedzictwa kulturowego: wieża ciśnień, zamek.	9
6.	Rozbudowa infrastruktury drogowej - dróg lokalnych.	8
7.	Budowa infrastruktury ścieżek rowerowych.	6

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiety.

Największa liczba ankietowanych uważa, iż głównym priorytetem inwestycyjnym na kolejne lata powinna być budowa basenu (23% ankietowanych). Kolejne priorytety inwestycyjne to poprawa infrastruktury turystycznej (12 % badanych) m.in. zagospodarowanie

brzegów Jeziora Dużego, budowa amfiteatru oraz kanału żeglownego, modernizacja Palcu Juranda oraz budowa obwodnicy Szczytna (11% badanych), (Tabela 44).

W ramach priorytetów inwestycyjnych w infrastrukturę na pierwszym miejscu wśród badanych znalazła się Wieża Ciśnień (36% badanych), następnie remont SP 3 i ZS nr 1 (25% badanych), modernizacja Placu Juranda (9% badanych), oraz remont kamienic przy ul.1 -go Maja, (Tabela 46).

Tabela 46. Priorytety mieszkańców w zakresie inwestycji infrastrukturalnych

Lp.	Nieruchomości do modernizacji	Ilość wskazań %
1.	Wieża ciśnień.	36
2.	Remonty szkół mi.in.: Sp-3, ZS nr 1.	25
3.	Plac Juranda.	9
4.	Kamienice przy ul. 1-go Maja.	8
5.	Remont Ratusza.	7
6.	Budowa Stadionu.	7
7.	Zagospodarowanie Parku przy ul. Skłodowskiej.	5

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiety.

W ramach przeprowadzonej ankiety mieszkańcy wybierali czynnik, osoby lub obszar, z którego są najbardziej dumni, co według nich jest najbardziej rozpoznawalne w Gminie Miejskiej Szczytno. Największa liczba respondentów uważa, iż najbardziej rozpoznawalna a zarazem ważna dla społeczności lokalnej jest plaża nad Jeziorem Domowym Dużym (30 % badanych). Kolejne najbardziej rozpoznawalne i ważne elementy to położenie geograficzne w centralnym punkcie regionu Warmii i Mazur (12 % badanych), impreza Dni i Noce Szczytna (11 % badanych), zamek (10% badanych), osoba Krzysztofa Klenczona -lider legendarnych Czerwonych Gitar- który w Szczytnie spędził dzieciństwo i młodość (9% badanych), oraz WSPOL (8% badanych), (Tabela 47).

Tabela 47. Najbardziej rozpoznawalne i ważne wg. mieszkańców elementy promujące Miasto Szczytno

Lp.	Duma Szczytna	Ilość wskazań
1.	Plaża, przy Jeziorze Dużym	30 %
2.	Położenie geograficzne	12 %
3.	Impreza coroczna Dni i Noce Szczytna	11 %
4.	Zamek	10 %
5.	Krzysztof Klenczon ś. p.	9 %
6.	WSPOL	8 %

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiety.

W ramach ankiety zapytano również mieszkańców o to jaki charakter miasta byłby dla nich najbardziej korzystny z punktu widzenia jakości życia w kolejnych latach. Zdecydowana większość mieszkańców biorących udział w ankiecie chciałaby postrzegać Szczytno w przyszłości jako miasto przedsiębiorcze, atrakcyjne dla inwestorów i tworzące nowe miejsca pracy (74, 4 % badanych), (Tabela 48).

Tabela 48. Z jakim miastem powinno się kojarzyć Szczytno w przyszłości

lp	Badana cecha	Ilość wskazań (% badanych)
1	Z miastem atrakcyjnym dla turystów.	38 (23.0%)
2	Z miastem zapewniającym dostęp do wysokiej jakości usług społecznych.	12 (7.3%)
3	Z miastem przedsiębiorczym, atrakcyjnym dla inwestorów i tworzącą nowe miejsca pracy.	74 (44.8%)
4	Z miastem ekologicznym, dbającym o środowisko naturalne i estetykę otoczenia.	32 (19.4%)
5	Z czymś innym, czym?	9 (5.5%)

Zródło: opracowanie własne na podstawie ankiety.

Podsumowanie

Głównym celem badania ankietowego było zweryfikowanie poglądów mieszkańców na temat funkcjonowania kluczowych obszarów Miasta oraz poznanie oczekiwań, co do jego przyszłości. Przystępując do badań ankietowych postawiliśmy sobie kilka kluczowych pytań, na których znalezienie odpowiedzi przybliżyłoby obraz uwarunkowań wewnątrz gminy Miejskiej Szczytno, jakie rzutują na poczucie komfortu życia jego mieszkańców. Metoda ankietowa miała również za zadanie uzupełnienie zastanych danych statystycznych opracowanych we wcześniejszej części dokumentu.

Wyrażone w ten sposób opinie mieszkańców wnoszą wiele świeżości i kreatywności do procesu opracowywania strategii rozwoju Miasta Szczytno. Przedstawiony w niniejszej analizie materiał badawczy zawiera informacje odnośnie do opinii mieszkańców Miasta Szczytno w wielu ważnych dla niego kwestiach. Badanie dostarcza materiałów diagnostycznych, jak również inspiracji w kontekście definiowania strategicznych kierunków oraz celów strategicznych dla Miasta Szczytna.

Poniżej przedstawiono zestawienie najważniejszych wniosków z badania ankietowego.

1. Większość badanych mieszkańców jest średnio zadowolona z poziomu jakości życia w Szczytnie, zauważając jednocześnie istotną poprawę i duży progres w ostatnich 8 latach.

2. Większość respondentów wskazywała na silny związek ze Szczytnem, które postrzega jako bezpieczne oraz posiadające atrakcyjne położenie geograficzne.

3. Respondenci oceniają Szczytno pod kątem niskiej atrakcyjności rynku pracy oraz braku odpowiedniego wsparcia dla biznesu.

4. Silną stroną Szczytna jest poziom funkcjonowania infrastruktury komunalnej m.in. świadczonych usług komunalnych w zakresie wodociągów, kanalizacji, gospodarki odpadami, energetyki ciepłej. Jak również infrastruktury społecznej w zakresie administracji publicznej oraz działalności szkół i przedszkoli.

5. Za najgroźniejsze problemy w sferze gospodarczo-społecznej Szczytna większość respondentów wskazuje: na bezrobocie, starzejące się społeczeństwo, brak atrakcyjnych miejsc pracy, brak dużych inwestorów oraz słaby klimat wspierający przedsiębiorczość.

6. W ankiecie mieszkańcy mieli możliwość wskazania bardziej szczegółowych problemów społeczno-gospodarczych, wśród których sygnalizowali konieczność podejmowania przez władze Szczytna działań w obszarze poprawy atrakcyjności turystycznej, m.in. poprzez budowę amfiteatru, rozbudowę infrastruktury sportowej w zakresie budowy stadionu czy parku linowego. Mieszkańcy wskazują również konieczność poprawy w zakresie dostępności komunikacji miejskiej i dalszego rozwoju infrastruktury wodno-kanalizacyjnej. Jako problem mieszkańcy zauważają również emigrację młodych ludzi oraz brak atrakcji dla tzw. starszej młodzieży.

7. Zdaniem większości mieszkańców biorących udział w badaniu ankietowym głównymi kierunkami w polityce inwestycyjnej powinny być działania związane z pozyskaniem inwestora, rozwojem sektora turystycznego i rekreacyjnego jak również efektywniejsze wykorzystanie bliskości Portu Lotniczego Olsztyn-Mazury.

8. W ramach priorytetów inwestycyjnych mieszkańcy wskazali na konieczność budowy basenu, remontu Wieży Ciśnień, remontu szkół SP3 i ZS1 oraz kamienic przy ul.1-go Maja, jak również modernizację Placu Juranda.

9. Największa liczba respondentów uważa, iż najbardziej jest dumna z takich elementów Szczytna jak plaża przy Jeziorze Domowym Dużym, położenie geograficzne jako serce Warmii i Mazur, imprezy Dni i Noce Szczytna oraz Zamku Krzyżackiego.

10. Zdecydowana większość mieszkańców biorących udział w ankiecie postrzega Szczytno w przyszłości jako przedsiębiorcze, atrakcyjne dla inwestorów i tworzące nowe miejsca pracy.

Podsumowując wyniki przeprowadzonego badania, warto zwrócić uwagę, na bardzo szczegółowe wypowiedzi świadczące o dużej trosce respondentów odnośnie do przyszłości Szczytna, dzięki czemu można było pozyskać cenne informacje do dalszych prac nad Strategią Rozwoju Miasta Szczytno.

4. ANALIZA SWOT

Silne i słabe strony Gminy Miejskiej Szczytno
Szanse i zagrożenia dla Gminy Miejskiej Szczytno

Jezioro Domowe Małe.
Źródło: Urząd Miejski Szczytno.

Analiza SWOT została opracowana w układzie tradycyjnym: mocne (S) i słabe (W) strony dotyczą zjawisk wewnątrz Gminy Miejskiej Szczytno, zaś szanse (O) i zagrożenia (T) to czynniki zewnętrzne oddziałujące na Gminę. Elementy wskazane w analizie SWOT stanowią zbiór cech i uwarunkowań zewnętrznych, które będą odgrywały ważną rolę w rozwoju Miasta Szczytno do 2030 roku.

Tabela 49. Analiza silnych stron Gminy Miejskiej Szczytno

CZYNNIK	CHARAKTERYSTYKA	Waga
W OBSZARZE GOSPODARCZYM		
Bliskość lotniska - Portu Lotniczego Olsztyn-Mazury.	Jedynie w województwie lotnisko, możliwość rozwoju turystyki zagranicznej i krajowej, istotna infrastruktura strukturotwórcza.	0,35
Istnienie firm produkcyjnych o zasięgu międzynarodowym.	Dotyczy to takich firm jak; IKEA- Wielbark, SAFILIN, Novum.	0,20
Działalność WSPOL.	Podmiot zatrudnia około 500 pracowników. Wzmacnia lokalną przedsiębiorczość w obszarze hotelarskim, gastronomicznym itp.	0,20
Dobry klimat inwestycyjny.	Wsparcie Urzędu Miasta dla potencjalnych inwestorów w zakresie oferowanej oferty jak i instrumentów fiskalnych.	0,15
Dobra promocja Gminy Miejskiej Szczytno.	Udział Miasta w formule CITTASLOW, rozpoznawalność przez pryzmat portu lotniczego, często kojarzonego ze Szczytnem, udział Miasta w różnego rodzaju inicjatywach regionalnych i krajowych.	0,10
W OBSZARZE SPOŁECZNYM		
Dziedzictwo kulturowe	Bogate walory kulturowe w tym o znaczeniu europejskim m.in. Zamek Krzyżacki.	0,30
Bogata oferta edukacyjna	Aktywnie działające zarówno w edukacji jak i realizacji projektów unijnych szkoły podstawowe i ponadpodstawowe, oraz wyższe. Bogata oferta edukacyjna na poziomie ponadpodstawowym.	0,30
Atrakcyjna oferta rekreacyjno-kulturalna	Aktywnie działające podmioty publiczne m.in. MDK, MBP, MOS.	0,20
Atrakcje turystyczne	Atrakcje turystyczne, w szczególności zamek, plaża, pomnik Krzysztofa Klenczona, szlaki turystyczne.	0,10
Instytucje publiczne o zasięgu krajowym, regionalnym oraz powiatowym.	Umiejscowienie w Szczytnie instytucji o zasięgu powiatowym m.in. Starostwo Powiatowe, Szpital Powiatowy, Prokuratura Rejonowa, Oddział GDDKiA, Powiatowy Urząd Pracy itp.	0,10
W OBSZARZE INFRASTRUKTURALNYM I ŚRODOWISKOWYM		
Dogodna lokalizacja Miasta Szczytno	Centralne położenie względem takich ośrodków jak; Olsztyn, Warszawa, Port Lotniczy Olsztyn-Mazury.	0,35
Atrakcyjne zasoby przyrodnicze i turystyczne	Czyste i bioróżnorodne środowisko przyrodnicze, zasoby krajobrazowe, zrównoważone korzystanie z zasobów środowiska, konkurencyjność produkcji rolnej, bogactwo w obszarze dostępności do terenów leśnych, jezior i rzek.	0,35
Dostępność komunikacyjna	Dobra dostępność komunikacyjna – węzeł 3 dróg krajowych. Dobra gęstość dróg zapewniająca połączenia z przyległymi ośrodkami gospodarczymi.	0,20
Sprawną infrastrukturą techniczną	Wysoki poziom wyposażenia gminy w infrastrukturę ciepłowniczą, elektryczną, gazową, wodno-kanalizacyjną.	0,10
Kompleksowa infrastruktura społeczna	Posiadanie przez Gminę infrastruktury zdrowotnej, sportowej, rekreacyjnej oraz edukacyjnej.	0,10

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 50. Analiza słabych stron Gminy Miejskiej Szczytno

Czynnik	Charakterystyka	Waga
W OBSZARZE GOSPODARCZYM		
Niska zamożność społeczeństwa	Co wynika z braku przedsiębiorstw a tym samym stworzeniu rynku pracodawcy a nie pracobiorcy. Sytuacja dotyczy większości obszarów woj. warmińsko-mazurskiego.	0,10
Niska konkurencyjność gospodarcza	Brak jasno sprecyzowanego profilu sektora/ sektorów gospodarczych miasta.	0,25
Brak inwestorów zewnętrznych z kapitałem	Zgodnie z przyjętym scenariuszem istotnym krokiem milowym byłoby pozyskanie dużego inwestora.	0,35
Niska innowacyjność gospodarcza	niezadowalające zaplecze badawczo-rozwojowe w firmach; trudności w rozwoju relacji edukacja – biznes.	0,15
Brak odpowiedniej ilości miejsc pracy	Duża liczba mieszkańców dojeżdża do pracy do miejscowości ościennych m.in. Wielbark, Biskupiec, Szymany, Olsztyn.	0,15
W OBSZARZE SPOŁECZNYM		
Niska aktywność organizacji społecznych	Brak dostatecznej ilości organizacji społecznych i biznesowych np. klastry, stowarzyszenia, LGD, itp. Brak odpowiedniej integracji mieszkańców.	0,30
Deficyt współpracy pomiędzy grupami społecznymi.	Niedostateczna współpraca zarówno między mieszkańcami- biznesem – administracją – nauką – organizacjami społecznymi.	0,30
Słaba współpraca Szczytna z gminami ościennymi.	Deficyt wspólnych przedsięwzięć o charakterze infrastrukturalnym i społecznym, istotne przy wdrażaniu takich narzędzi jak ZIT- Zintegrowane Inwestycje Terytorialne.	0,20
Brak oferty dla absolwentów szkół ponadpodstawowych i wyższych.	Brak partnerstwa współpracy między podmiotami szkolnictwa ponadpodstawowego i wyższego a okolicznymi podmiotami gospodarczymi w zakresie szkolenia i zatrudnienia absolwentów szkół.	0,10
Emigracja ludzi młodych.	Starzejące się społeczeństwo. Odpływ mieszkańców w wieku produkcyjnym.	0,10
W OBSZARZE INFRASTRUKTURALNYM I ŚRODOWISKOWYM		
Brak obwodnicy miasta	Co usprawniłoby przejazd przez Miasto, lepszą komunikację z lotniskiem oraz poprawę powietrza w Szczytnie.	0,40
Brak wyraźnego centrum Miasta	Główna ulica ma charakter handlowy. Brak deptaka łączącego centrum z terenami przy jeziorach.	0,20
Brak odpowiednio atrakcyjnych terenów uzbrojonych pod inwestycje	Obecne tereny nie są wystarczające do przyciągnięcia dużych inwestorów.	0,20
Niewystarczająca sieć ścieżek rowerowych	Brak systemu ścieżek rowerowych, co mogłoby spowodować odciążenie centrum od pojazdów mechanicznych.	0,10
Niewystarczające zagospodarowanie terenów nadbrzeżnych	Brak promenady nad brzegiem Jeziora Domowego Dużego. Niewystarczające zagospodarowanie plaży i nadbrzeża obu jezior.	0,10

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 51. Analiza szans dla Gminy Miejskiej Szczytno

Czynnik	Charakterystyka	Waga
W OBSZARZE GOSPODARCZYM		
Wzrost współpracy z otoczeniem m.in. firmami, powiatem szczycieńskim, Portem Lotniczym Olsztyn-Mazury	Otwarcie się na szeroką współpracę z firmami i instytucjami działającymi w Szczytnie oraz powiecie szczycieńskim i województwie warmińsko-mazurskim - wymiana gospodarcza i badawcza. Integracja wspólnych działań.	0,20
Rozwój funkcji turystycznej	Dogodne położenie, dobrze rozwinięta infrastruktura techniczno-społeczna, oraz bogate zasoby środowiskowe predysponują Miasto Szczytno do rozwoju funkcji turystycznej. Istotnym kierunkiem rozwoju może być ubieganie się o status Stolicy Mazur Południowych (subregion w województwie warmińsko-mazurskim).	0,30
Rozwój relacji międzynarodowych	Dalsze i bardziej efektywne wykorzystanie współpracy z zagranicznymi ośrodkami partnerskimi dla rozwoju gospodarczego, promocja Miasta w miastach partnerskich, sympozjach, konferencjach.	0,10
Rozwój funkcji targowej	Bliskość Portu Lotniczego Olsztyn-Mazury może być skutecznym czynnikiem zwiększenia zainteresowania inwestorów terenami w samym mieście jak i okolicach. Jednym z elementów mogłoby być zorganizowanie corocznych targów w wybranym obszarze np. meblarskim, drzewnym itp.	0,20
Pozyskanie dużego (strategicznego) inwestora w sektorze drzewo-meblarskim.	Stworzenie oferty w zakresie dużych terenów inwestycyjnych, rozwój instytucji wsparcia biznesowego, udział w konferencjach i targach branżowych.	0,20
W OBSZARZE SPOŁECZNYM		
Ukierunkowanie kształcenia ponadpodstawowego do potrzeb rynkowych.	Wzrost poziomu wykształcenia ludności w obszarach potrzebnych na lokalnym rynku pracy w szczególności pielęgniarstwo, rehabilitacja, stolarstwo, meblarstwo, budownictwo.	0,30
Napływ ludności spoza miasta o wysokim statusie ekonomicznym i intelektualnym.	Pozyskanie dla Gminy osób potrafiących pobudzić przedsiębiorczość oraz dających miejsca pracy. Stworzenie oferty tzw. zasiedlającej.	0,1
Budowanie społeczeństwa obywatelskiego	Działania aktywizujące mieszkańców oraz organizacji pozarządowych do wspólnych inicjatyw i udziału w życiu Gminy.	0,30
Rozwój oferty rekreacyjno-sportowej dla osób starszych	W nurcie trendu związanego ze starzejącym się społeczeństwem, a jednocześnie jednej z większych grup społecznych Gminy.	0,15
Rozwój oferty rekreacyjno-sportowej dla młodzieży starszej	Element poprawy komfortu życia, jednocześnie ważny czynnik zachęcający do zamieszkania na terenie Gminy przez młodzież.	0,15
W OBSZARZE INFRASTRUKTURALNYM I ŚRODOWISKOWYM		
Budowa obwodnicy Gminy Miejskiej Szczytno	Poprawa dostępności komunikacyjnej a przede wszystkim wykorzystanie terenów wokół obwodnicy.	0,30
Poprawa dostępności komunikacyjnej miasta	Rozbudowa infrastruktury drogowej przy udziale środków krajowych i unijnych. Budowa ścieżek rowerowych.	0,10
Wspólna oferta inwestycyjna z ościennymi gminami.	Współpraca z ościennymi gminami w celu stworzenia wspólnej oferty inwestycyjnej dla inwestorów sektora drzewnego, meblarskiego, turystycznego oraz zdrowotnego.	0,20
Zagospodarowanie turystyczne brzegów Jeziora Domowego Dużego i Małego	Rozbudowa infrastruktury wokół Jezior w celu lepszego wykorzystania ich potencjału.	0,25

Wspieranie rozwoju infrastruktury mieszkaniowej	Rozwój działalności TBS, Społeczne Inicjatywy Mieszkaniowe, Mieszkania społeczne i komunalne.	0,15
---	---	------

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 52. Analiza zagrożeń dla Gminy Miejskiej Szczytno

Czynnik	Charakterystyka	Waga
W OBSZARZE GOSPODARCZYM		
Kryzysy zewnętrzne	Kryzys gospodarczy w Unii Europejskiej wywołany skutkami pandemii.	0,10
Wzrost barier ograniczających aktywność przedsiębiorców	Ograniczenia unijne, krajowe i lokalne w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej na terenie Gminy miejskiej Szczytno.	0,20
Utrzymująca się przez długi czas stagnacja gospodarcza w Gminie	Powiększanie niekorzystnego dystansu, społeczno- gospodarczego względem dynamiki innych ośrodków społeczno-gospodarczych w Regionie.	0,20
Utrata funkcji społeczno-gospodarczych	Szczytno w rankingu krajowym znajduje się na liście miast zagrożonych utratą głównych funkcji społeczno-gospodarczym, co w dalszej kolejności może spowodować likwidację krajowych, regionalnych i powiatowych instytucji publicznych.	0,25
Brak zainteresowania ze strony inwestorów zewnętrznych	Brak zainteresowania nowych inwestorów a co gorsza wycofanie się z działalności na tym terenie obecnych przedsiębiorstw.	0,25
W OBSZARZE SPOŁECZNYM		
Migracje mieszkańców	Migracje młodych ludzi do ośrodków oferujących lepsze warunki pracy.	0,25
Starzenie się społeczeństwa	Trend, który obejmuje cały kraj. Zakłada się, iż w latach 2030-2040 będzie w Polsce mniej o około 6 mln osób. Mała aktywność migracyjna (ograniczony napływ ludności do Miasta Szczytno).	0,20
Brak aktywizacji mieszkańców w procesie rozwoju lokalnego.	Istotna rola w pobudzaniu oddolnych aktywności i inicjowaniu lokalnych projektów. Powołanie Lokalnych grup działania w zróżnicowanych obszarach gospodarczo-społecznych.	0,25
Wzrost uzależnień i innych patologii społecznych	Konieczność wydatkowania środków publicznych na politykę społeczną a nie inwestycyjną.	0,10
Spadek poziomu dostosowania lokalnego rynku pracy do potrzeb mieszkańców	Brak wykwalifikowanej kadry pracowników w zakresie specjalizacji dominujących w Gminie i okolicach.	0,20
W OBSZARZE INFRASTRUKTURALNO-ŚRODOWISKOWYM		
Brak nowych terenów pod inwestycje	Brak dużych inwestorów, co spowoduje, iż miasto będzie się rozwijało w sposób endogeniczny.	0,20
Degradacja środowiska naturalnego	Poprzez brak inicjatyw w zakresie ochrony środowiska.	0,25
Wzrost natężenia ruchu na drogach krajowych przebiegających przez Szczytno	Wzrost natężenia ruchu na drogach krajowych nr 57,58, 53 może przyczynić się do pogorszenia jakości powietrza atmosferycznego.	0,20
Pogorszenie jakości powietrza w Gminie Miejskiej Szczytno	Związane z sektorem energetycznym i gospodarką odpadami.	0,15
Pogorszenie stanu technicznego infrastruktury rekreacyjno-sportowo-turystycznej	Co spowoduje pogorszenie atrakcyjności turystycznej a tym samym odpływ turystów.	0,20

Źródło: opracowanie własne.

Podsumowanie

Na bazie przeprowadzonej analizy SWOT można stwierdzić, iż obecnie Szczytno postrzegać można jako ośrodek ponadlokalny i wielofunkcyjny. Miasto charakteryzuje się stosunkowo małą ilością inwestorów zewnętrznych, co powoduje, że dominujący scenariusz rozwoju powinien zakładać interwencję publiczną (np. budowę infrastruktury- obwodnica, deptak, stadion, amfiteatr itp.), co powinno przełożyć się na wzrost atrakcyjności Gminy jako miejsca zamieszkania i biznesu. Szansą dla Szczytna jest rozwój bazowych branż, w których już się specjalizuje (drewno, meblarstwo), jak również indukowanie i rozwój nowych branż jak turystyka i szeroko pojęte zdrowie (np. rehabilitacja, usługi medyczne, sanatoryjne, spa itp.).

Z przeprowadzonej analizy SWOT wynika, że kluczowe mocne strony Gminy Miejskiej Szczytno to:

- Bliskość lotniska - Portu Lotniczego Olsztyn-Mazury.
- Dogodna lokalizacja Miasta Szczytno.
- Dziedzictwo kulturowe.
- Aktywne ośrodki edukacyjne.
- Atrakcyjne zasoby przyrodnicze i turystyczne.

Do słabych stron o kluczowym znaczeniu zaliczyć można:

- Brak obwodnicy miasta.
- Brak inwestorów zewnętrznych z kapitałem.
- Niska aktywność organizacji społecznych.
- Deficyt współpracy pomiędzy poszczególnymi grupami społecznymi.
- Niska konkurencyjność gospodarcza.

Wśród szans dla Gminy Miejskiej Szczytno kluczowe wydają się:

- Rozwój funkcji turystyczno-targowej.
- Ukierunkowanie kształcenia ponadpodstawowego w zależności od potrzeb rynkowych.
- Budowanie społeczeństwa obywatelskiego.
- Budowa obwodnicy Gminy Miejskiej Szczytno.
- Rozwój podmiotów wsparcia biznesu.

Wśród zagrożeń dla Gminy Miejskiej Szczytno kluczowe wydają się:

- Utrata funkcji społeczno-gospodarczych.
- Brak zainteresowania ze strony inwestorów zewnętrznych.
- Migracje mieszkańców.
- Brak aktywizacji mieszkańców w procesie rozwoju lokalnego.

- Degradacja środowiska naturalnego.

Ocena siły powiązań czynników zewnętrznych i wewnętrznych daje możliwość określenia rodzaju strategii, jaki powinno się wybrać dla Gminy. Z analizy wynika, iż w Gminie Miejskiej Szczytno przeważają mocne strony, natomiast w otoczeniu organizacji dominują szanse co wskazuje na konieczność zastosowania strategii agresywnej (maxi-maxi). Strategia ta polega na silnej ekspansji i rozwoju, przy maksymalnym wykorzystaniu mocnych stron i szans tj.:

1. Korzystnych uwarunkowań dla rozwoju gospodarczego i inwestycyjnego.

Uwarunkowania te wynikają przede wszystkim z korzystnej lokalizacji Szczytna w tym m.in. przebiegu 3 dróg krajowych, bliskości położenia Portu Lotniczego Olsztyn-Mazury, sąsiedztwa stolicy Województwa Warmińsko-Mazurskiego Olsztyna, granicy z Rosją i Litwą oraz dostępności terenów inwestycyjnych, zarówno dla potrzeb produkcji przemysłowej, rozwijania usług i inwestycji mieszkaniowych.

2. Wysokich walorów środowiska, krajobrazu i dziedzictwa kulturowego, które wynikają głównie z uwarunkowań przyrodniczych i położenia Gminy Miejskiej Szczytno jako stolicy Krainy Mazur Południowych. Walory te stanowią potencjał do rozwoju szeroko rozumianej turystyki i sektora związanego z ochroną zdrowia (rehabilitacja, dietetyka itp.), oraz rozwoju ekologicznego rolnictwa. Ponadto bogata historia i zabytki mogą stanowić istotny element przyciągający turystów.

3. Dobrze rozwinięty system edukacji począwszy od szkół podstawowych, ponadpodstawowych i wyższych (WSPOL), stwarzający odpowiednie warunki do rozwoju i tworzenia nowych miejsc pracy, tworzący znaczący kapitał intelektualny.

4. Realizacja projektów i przedsięwzięć wzmacniających przestrzeń infrastrukturalną Gminy Miejskiej Szczytno oraz wspierające rozwój „specjalizacji lokalnych” opartych na zasobach endogennych, w tym tworzenie i modernizacja sieci dróg (budowa obwodnicy Szczytna) i ścieżek rowerowych, budowa infrastruktury kulturalno- sportowej (amfiteatr, stadion sportowy).

5. Rozwój specjalizacji terytorialnych charakteryzujących Gminę Miejską Szczytno ze szczególnym uwzględnieniem sektora turystycznego oraz drzewno- meblarskiego, co w wyniku z posiadanych zasobów i walorów środowiskowych.

6. Zwiększenie zaangażowania przedsiębiorców i organizacji pozarządowych w realizację projektów i przedsięwzięć rozwojowych na terenie Gminy (rozwój partnerstwa publiczno- prywatnego, projekty miękkie, projekty mieszkaniowe, projekty w sferze kultury i sportu).

W szczególności udział przedsiębiorców w kreowaniu systemu kształcenia, ukierunkowanego na wiedzę i umiejętności praktyczne.

7. Rozwój społeczeństwa obywatelskiego – fundamentem rozwoju lokalnego są aktywności podejmowane przez organizacje pozarządowe, organizacje reprezentujące lokalnych przedsiębiorców, mieszkańców; relacje między mieszkańcami, skłonność do współpracy, zaangażowanie w inicjatywy lokalne, ale także stosunek do podnoszenia własnych kwalifikacji i realizacji posiadanych aspiracji stanowią najcenniejszy potencjał rozwojowy miasta; rozwój społeczeństwa obywatelskiego to również istotny czynnik ograniczania polaryzacji społecznej oraz hamowania utraty tradycyjnych wartości przez społeczność lokalną;

8. Rozwoju powiązań i relacji funkcjonalnych Gminy Miejskiej Szczytno sąsiadującymi gminami i instytucjami wpływające na efektywniejsze wykorzystanie potencjałów i zasobów Gminy w tym potencjałów gospodarczych, kapitału ludzkiego, popytu na szereg usług, np. wspólnych inwestycji terytorialnych ZIT, wspólnych inicjatyw tworzących nowe specjalizacje lokalne, rozwoju oferty turystycznej, sieci ścieżek rowerowych itp.

Plaża miejska
Źródło: Urząd Miasta Szczytno

5. Wizja, misja, cele strategiczne Gminy Miejskiej Szczytno do 2030 r.

Zamek Krzyżacki w Szczytnie.
Źródło: Urząd Miejski w Szczytnie.

5.1. Wizja i misja Gminy Miejskiej Szczytno do 2030r

Diagnoza strategiczna, analiza SWOT, opinie mieszkańców wyrażone w ankiecie i przeprowadzonych warsztatach strategicznych pozwalają na sformułowanie strategicznych kierunków działań wyrażonych w wizji, misji oraz celach. Poszczególne cele strategiczne i operacyjne ujęto w zbiorze projektów i działań, których realizacja warunkuje osiągnięcie docelowego w perspektywie 10 lat stanu społeczno-gospodarczego.

WIZJA ROZWOJU GMINY MIEJSKIEJ SZCZYTNO

SZCZYTNO JAKO PRZYJAZNE MIASTO, STOLICA TURYSTYCZNA MAZUR POŁUDNIOWYCH.

Wizja Gminy Miejskiej Szczytno sformułowana w odniesieniu do pożądanego stanu/obrazu Gminy w 2030 roku, wskazuje na aspiracje i dążenie do bycia obszarem atrakcyjnym do życia, bazując na takich przesłankach jak rozwój funkcji turystycznych, oraz prozdrowotnych. Ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju w obszarze hotelarskim, agroturystycznym, gastronomicznym, rekreacyjnym i kulturalnym.

Chcąc stać się obszarem atrakcyjnym do życia, a poprzez to atrakcyjnym osiedleńczo, Gmina Miejska Szczytno, wykorzystując swoje endogeniczne potencjały, będzie prowadzić działania zmierzające do zwiększania aktywności gospodarczej i społecznej we wskazanych obszarach gospodarczych. Poprzez integrację i współpracę środowisk mieszkańców, biznesu, podmiotów edukacyjnych i społecznych, ukierunkowując swoje działania na: rozwój i poprawę. Ważnym elementem wizji jest zwrócenie się również w kierunku uzyskania statusu stolicy turystycznej Mazur Południowych jako nowo wykreowanego subregionu w świadomości turysty czy tzw. biznesu. Ważnym elementem realizacji przyjętej wizji jest zacieśnianie współpracy lokalnej z Gminą Wiejską Szczytno, Powiatem Szczycieńskim, Portem Lotniczym Olsztyn-Mazury oraz Wyższą Szkołą Policji w Szczytnie, co powinno przyczynić się do wzmocnienia kapitału intelektualnego na danym obszarze a także do rozwoju gospodarczo- społecznego całego Powiatu Szczycieńskiego.

Osiągnięcie stanu, w którym Gmina Miejska Szczytno będzie postrzegana jako atrakcyjne miejsce do życia, pod kątem zdrowia i jakości funkcji społeczno-gospodarczych, jest niezmiernie istotne z punktu widzenia zatrzymania negatywnych zjawisk demograficznych

i gospodarczych obserwowanych w przestrzeni Gminy Miejskiej Szczytno, a tym samym wyjścia z zagrożenia związanego utratą funkcji gospodarczo-społecznych.

Konstruując treść wizji brano pod uwagę głos mieszkańców, przedstawicieli organizacji pozarządowych, przedstawicieli organizacji przedsiębiorców oraz samorządowców, uzyskany zarówno z przeprowadzonej ankiety jak i warsztatów strategicznych zrealizowanych w dniach 18.04, 23.04, oraz 30.04.2021 r. Bazując na obecnym potencjale zasobowym Miasta Szczytno. Do potencjału Miasta należy zaliczyć:

- Atrakcyjne gospodarczo i turystycznie położenie.
- Atrakcyjną przestrzeń do życia.
- Atrakcyjne walory przyrodnicze i krajobrazowe.
- Dostosowaną do potrzeb mieszkańców infrastrukturę techniczno-społeczną oraz dobrej jakości usługi publiczne.
- Posiadanie kapitału ludzkiego i społecznego.
- Bliskość Portu Lotniczego Olsztyn-Mazury i aglomeracji olsztyńskiej.

MISJA ROZWOJU GMINY MIEJSKIEJ SZCZYTNO

Misja jako nadrzędny cel rozwoju przybiera postać rozwiniętego zdania zapowiadającego ogólny trend rozwojowy, zgodny z oczekiwaniami wszystkich zainteresowanych podmiotów, a zwłaszcza mieszkańców Szczytna. W trakcie prac nad strategią brzmienie misji przybiera postać:

***SZCZYTNO ROZWIJA SKRZYDŁA WYKORZYSTUJĄC W INTELIGENTNY SPOSÓB
POSIADANY POTENCJAŁ ZASOBOWY W OBSZARZE LUDZKIM,
INFRASTRUKTURALNYM, TURYSTYCZNYM I ŚRODOWISKOWYM, INTEGRUJĄC
ŚRODOWISKA LOKALNE I PONADLOKALNE DO WSPÓLNYCH INICJATYW I
PRZEDSIĘWZIĘĆ O CHARAKTERZE GOSPODARCZYM I SPOŁECZNYM.***

Misja w powyższym brzmieniu zwraca uwagę na kilka kluczowych wartości, które będą przyświecać realizacji strategii:

1.Szczytno rozwija skrzydła- nawiązanie do możliwości wykorzystania potencjału Portu Lotniczego Mazury -Olsztyn -Mazury, którego bliskość podwyższa konkurencyjność Gminy pod względem infrastruktury transportowej. Z drugiej strony rozwój infrastruktury drogowej i tras rowerowych pokazuje zrównoważony wymiar transportu.

2. **Inteligentne korzystanie** z posiadanych potencjałów, zdefiniowanych w 4 obszarach (ludzie, infrastruktura, turystyka, oraz środowisko) ukierunkowując działania strategiczne na te właśnie obszary. Podkreślając istotną rolę inteligentnej gospodarki, zarówno pod kątem specjalizacji zdefiniowanych w Strategii Rozwoju Województwa Warmińsko-Mazurskiego do 2030r, jak również wdrażaniu idei SMART CITY (inteligentnego miasta).

3. **Oparcie rozwoju Szczytna na integrowaniu** środowisk lokalnych m.in. mieszkańców, przedsiębiorców, organizacji pozarządowych i samorządowców oraz środowisk ponadlokalnych m.in. z sąsiadujące gminy, powiat szczycieński, Port Lotniczy Olsztyn-Mazury, WSPOL itp. do współpracy przy realizacji wspólnych inicjatyw i projektów o charakterze gospodarczym (inwestycje rzeczowe ZIT, projekty marketingowe itp.) oraz społecznym (przedsięwzięcia z obszarów miękkich). Korzystając przy tym z kumulacji posiadanych zasobów i potencjałów oraz powiązań funkcjonalno-przestrzennych.

Realizacja misji, która jest operacyjnym synonimem wizji wymagać będzie efektywnego zarządzania Strategią, której efektywność można podnosić poprzez wzmocnienie partycypacji społecznej, aktywne włączenie mieszkańców w proces zarządzania, wspieranie i rozwój innowacji społecznych oraz gospodarczych, szczególnie w tych obszarach, które są bazowe dla Gminy. Realizacja zdefiniowanych celów strategicznych o charakterze ponadlokalnym wymagać będzie współpracy, liderów i partnerów. W tym celu istotne jest wykorzystanie posiadanych zasobów instytucjonalnych m.in. Wydziałów Urzędu Gminy Miejskiej Szczytno, spółek miejskich, MDK, MBP, MOS, MOPS, itp.

Podejmowane działania zarysowane w wizji i misji powinny wesprzeć budowanie pozytywnego obrazu Gminy Miejskiej Szczytno na zewnątrz w oparciu o przekaz, mówiący, że Szczytno to obszar przystępny komunikacyjnie, przyjazny dla mieszkańców, turystów i inwestorów oraz osób przyjezdnych, bezpieczny i kładący nacisk na rozwój szeroko pojętej infrastruktury turystycznej oraz nowoczesnych usług publicznych. Taki przekaz będzie budował obraz Szczytna m.in. jako miejsca atrakcyjnego osiedleńczo oraz inwestycyjnie, opartego na modelu SMART CITY.

5.2. Cele strategiczne rozwoju Gminy Miejskiej Szczytno do 2030 roku

Zdefiniowana wizja i misja rozwoju Szczytna umożliwiają zdefiniowanie strategicznego celu nadrzędnego jakim jest:

PODNIESIENIE ATRAKCYJNOŚCI SZCZYTNA JAKO MIASTA PRZYJAZNEGO DLA MIESZKAŃCÓW, PRZEDSIĘBIORCÓW, INWESTORÓW I TURYSTÓW.

Główną determinantą przy realizacji celu nadrzędnego jest prowadzenie aktywnej polityki gospodarczo-społecznej na terenie gminy w zakresie poprawy konkurencyjności przy jednoczesnym respektowaniu zasad ekorozwoju.

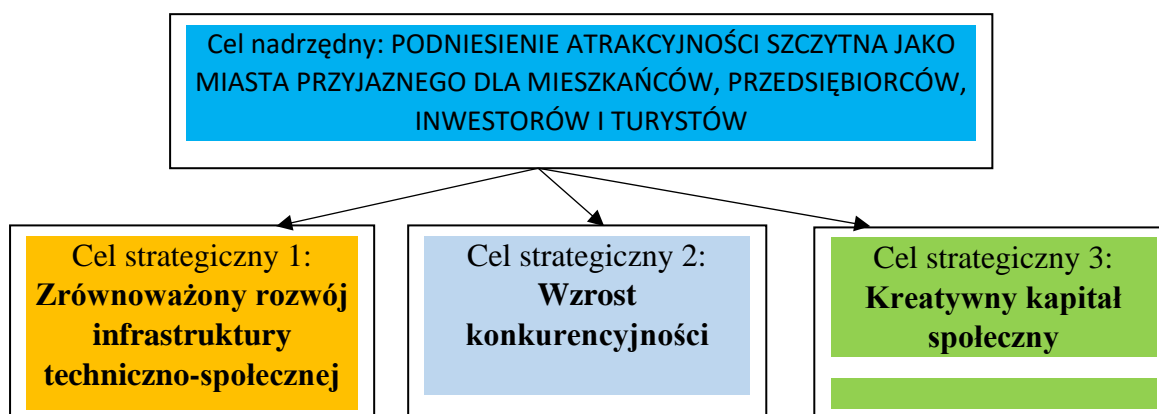
W ramach tak pojętego celu nadrzędnego podjęte powinny zostać działania w następujących obszarach:

- podjęcie szeroko zakrojonych działań poprawiających jakość życia w mieście,
- kształtowanie oferty w obszarze usług turystycznych oraz około turystycznych ze szczególnym uwzględnieniem dążeniem do rozwoju turystyki, rodzinnej, agroturystyki, turystyki rowerowej, turystyki kulinarnej i kulturalnej, itp.,
- wykreowanie przez władze Miasta wizerunku Stolicy Krainy Mazur Południowych,
- współpraca z instytucjami ponad lokalnymi (Szpital Powiatowy, Powiat Szczycieński, Gmina Wiejska Szczytno) w procesie kształtowania oferty w nowo kreowanej przez władze wojewódzkie specjalizacji związanej z szeroko pojętą ochroną zdrowia m.in. rehabilitacja, pielęgniarstwo, dietetyka, itp.,
- kształtowanie atrakcyjnej oferty terenów dla potencjalnych inwestorów, zarówno w mieście jak i w porozumieniu z okolicznymi gminami oraz WMSSE Korpele, ze szczególnym uwzględnieniem inteligentnych specjalizacji województwa warmińsko-mazurskiego (ekonomia woda, drewno i meblarstwo, produkcja żywności wysokiej jakości),
- wspieranie oraz pogłębianie współpracy z przedsiębiorstwami aktualnie działającymi na terenie Miasta Szczytna,
- integrację środowisk mieszkańców, samorządu, biznesu, nauki oraz edukacji w celu budowania lokalnych partnerstw,
- dalszy rozwój bazy ekonomicznej, istotnych dla Miasta sektorów gospodarki, m.in. turystyka, przemysł drzewno-meblarski, sektor ochrony zdrowia, budownictwo.
- dalszy rozwój infrastruktury technicznej, ze szczególnym uwzględnieniem infrastruktury transportu drogowego (budowa obwodnicy miasta, rozwój ścieżek rowerowych),

- zintensyfikowaniu promocji wewnętrznej i zewnętrznej Miasta ze szczególnym uwzględnieniem partnerów zagranicznych,
- tworzeniu klimatu i możliwie jak najlepszych warunków organizacyjno-prawnych i ekonomicznych dla działalności gospodarczej w Mieście Szczytno.

Cele strategiczne Rozwoju Gminy Miejskiej Szczytno na lata 2021-2030

Na bazie przyjętej wizji, misji i celu nadrzędnego zdefiniowane zostały cele strategiczne dla Gminy Miejskiej Szczytno. Komplementarność celów wyznaczonych w Strategii z innymi działaniami oraz priorytetami wpływa na skuteczność i efektywność realizacji Strategii. Wyznaczone zostały trzy główne cele strategiczne, w ramach, których zdefiniowano kilkanaście celów operacyjnych, a w tym kilkadziesiąt projektów i aktywności.

Rys.10. Cele strategiczne rozwoju Miasta Szczytno.

Źródło: opracowanie własne.

CEL STRATEGICZNY 1: ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ INFRASTRUKTURY TECHNICZNO-SPOŁECZNEJ

Podstawą do zapewnienia wysokiej jakości życia mieszkańców jest stworzenie atrakcyjnej przestrzeni do życia, pracy i wypoczynku. Infrastruktura techniczno-społeczna stanowi niezbędny namacalny element zrównoważonego rozwoju. Szkieletem każdego układu przestrzennego jest ilość dostępność komunikacyjna ze szczególnym uwzględnieniem ilości i jakości dróg, które mają z kolei wpływ na warunki obsługi mieszkańców oraz funkcjonowanie podmiotów gospodarczych. Na skutek dynamicznych procesów suburbanizacji zaczynają pojawiać się problemy z dostępnością i jakością usług publicznych, zapewnieniem zrównoważonego rozwoju infrastruktury technicznej i społecznej, przy zachowaniu estetyki przestrzeni.

Cel strategiczny I zakłada dalszy zrównoważony rozwój infrastruktury techniczno-społecznej, która zwiększałaby dostępność i spójność terytorialną, a przy tym poprawia atrakcyjność Szczytna do zamieszkania i prowadzenia działalności gospodarczej. Osiągnięty on będzie poprzez poprawę dostępności komunikacyjnej, wdrożenie niskoemisyjnej gospodarki energetyką, rozbudowę infrastruktury turystycznej i sportowej, wzrost aktywności w rozwoju form budownictwa społecznego, poprawę spójności zagospodarowania przestrzennego oraz estetyki przestrzeni publicznej oraz stała poprawę infrastruktury wodno-kanalizacyjnej. Istotnym jego elementem jest stworzenie funkcjonalnego i spójnego układu drogowego, z budową obwodnicy jako priorytetem. Poprawa funkcjonalności drogowej poprawiłaby dostępność komunikacyjną Miasta Szczytno z Portem Lotniczym Olsztyn-Mazury w Szymanach i byłaby kompatybilna z układem dróg krajowych nr 53, 57 i 58, co jednocześnie poprawiłoby poziom bezpieczeństwa.

Dodatkowo zakłada się wzrost wykorzystania roweru i komunikacji publicznej, jako środka transportu poprzez utworzenie spójnej sieci ścieżek rowerowych i dostosowanie lokalnego systemu publicznej komunikacji autobusowej do potrzeb mieszkańców. Z drugiej strony ważne jest prowadzenie spójnej polityki przestrzennej, która poprawiłaby funkcjonalność, dostępność i estetykę przestrzeni publicznych. Z tego względu niezbędnym staje się stała aktualizacja studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz sukcesywne sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które porządkują przestrzeń Miasta Szczytno. Planowane kierunki działań to:

1. Rozwój i modernizacja infrastruktury transportu drogowego.

Podstawowym celem rozwoju i modernizacji infrastruktury transportu drogowego, jest poprawa dostępności komunikacyjnej Miasta Szczytno. Główne przedsięwzięcia w zakresie rozwoju infrastruktury drogowej dotyczyć powinny:

- rozbudowy i modernizacji dróg, w celu poprawy dostępności komunikacyjnej Miasta Szczytno zarówno wewnątrz jak na zewnątrz, odciążenie ruchu tranzytowego z centrum miasta, poprawą bezpieczeństwa na drogach oraz poprawą konkurencyjności w aspekcie infrastrukturalnym,
- rozbudowy i modernizacji ścieżek rowerowych, budowy punktów infrastruktury rowerowej (stacji rowerów), rozwoju szlaków rowerowych łączących główne ośrodki w mieście, powiecie i okolicach Miasta Szczytno (m.in. z Portem Lotniczym Olsztyn-Mazury), jak również obejmujący swym zasięgiem obszary atrakcyjne turystycznie, oraz włączenie się w szlaki ponadlokalne.
- rozbudowy i modernizacji parkingów w celu poprawy bezpieczeństwa i przepustowości dróg Miasta Szczytno,

- poprawy dostępności komunikacyjnej mieszkańców poprzez dostosowanie lokalnego systemu publicznej komunikacji autobusowej do potrzeb mieszkańców Miasta Szczytno i okolicznych miejscowości.

2. Rozwój technologii niskoemisyjnych.

Rozwój technologii niskoemisyjnych dotyczy głównie poprawy jakości powietrza w mieście, a tym samym zdrowotności mieszkańców i osób z zewnątrz, jak również obniżenia kosztów związanych z opłatami za energię. Kształtowanie modelu SMART GRID. Ponadto rozwój technologii niskoemisyjnych jest wpisany w model miasta turystycznego, gdzie jest przyjazne środowisko naturalne i można oddychać czystym powietrzem. Ten kierunek działania związany jest głównie z koniecznością modernizacji źródeł energii oraz wygaszanie źródeł pozyskania energii opartych na węglu, wymiana taboru transportu publicznego na elektryczny, oraz termomodernizacją budynków należących do miasta.

3. Rozbudowa infrastruktury rekreacyjnej, turystycznej i sportowej.

Rozbudowa i modernizacja infrastruktury rekreacyjnej, turystycznej i sportowej wpłynie znacząco na podniesienie wizerunku Miasta Szczytno jako głównego ośrodka a zarazem nieformalnej stolicy subregionu Mazur Południowych. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury przyczynią się do wzrostu liczby turystów oraz efektywniejszego wykorzystania posiadanych przestrzeni publicznych. Poprzez rozbudowę infrastruktury o charakterze rekreacyjnym, turystycznym i sportowym Miasto Szczytno będzie mogło wzbogacić ofertę kulturalną, rekreacyjną i sportową co w dużej mierze przyczyni się do wzrostu ruchu turystycznego oraz osób odwiedzających Szczytno.

4. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej.

Rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej i kanalizacyjnej oraz oczyszczalni ścieków sanitarnej przyczyni się do ograniczenia procesu przedostawania się niebezpiecznych substancji zagrażających życiu i zdrowiu ludzi do wody i gleby oraz utrzymania bezpiecznych wskaźników emisyjnych w odniesieniu do pozostałych substancji zagrażających ekosystemom wodnym. Co wpisuje się w inteligentną specjalizację województwa warmińsko-mazurskiego jaką jest ekonomika wody. Ponadto czysta woda jest istotnym czynnikiem sprzyjającym rozwojowi turystyki i magnesem przyciągającym inwestorów.

5. Rozwój infrastruktury mieszkaniowej

Rozwój rynku nieruchomości rozwija infrastrukturę miasta. Inwestycje mieszkaniowe wymuszają wzrost infrastruktury. Tam, gdzie powstają nowoczesne inwestycje mieszkaniowe koniecznością jest budowanie nowych, odpowiadających oczekiwaniom mieszkańców nieruchomości, które wpłyną na zdecydowanie na komfort mieszkania i codziennego

funkcjonowania mieszkańców na danym osiedlu tj. sklepy, punkty usługowe, itp. Miasto Szczytno ma wpływ obecnie na 3 rodzaje budownictwa: komunalne, społeczne i socjalne. Obecnie Miasto Szczytno weszło do spółki SIM (społeczne inicjatywy mieszkaniowe), jako kolejnego modelu (TBS, budownictwo komunalne) wspierającemu rozwój budownictwa na terenie Miasta Szczytno.

Tabela 53. Główne projekty i przedsięwzięcia w ramach realizacji celu 1

1. Program rozbudowy i modernizacji infrastruktury transportu drogowego.
<p>Opis przedsięwzięcia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozbudowa i modernizacja dróg transportu drogowego, dotyczy dróg lokalnych podlegających jurysdykcji Miasta Szczytno, - rozbudowa i modernizacja ścieżek rowerowych, - rozbudowa i modernizacja parkingów i miejsc postojowych, - poprawa dostępności komunikacyjnej Miasta Szczytno, - poprawa bezpieczeństwa na drogach lokalnych.
Realizowane cele Strategii Rozwoju Gminy Miejskiej Szczytno na lata 2021-2030.
Cel strategiczny 1: Zrównoważony rozwój infrastruktury techniczno-społecznej.
Realizowane cele Strategii Rozwoju Województwa Warmińsko- Mazurskiego do 2030 r.
<p>Mocne fundamenty- Optymalna infrastruktura rozwoju:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapewnienie bezpieczeństwa drogowego, - budowa i modernizacja dróg lokalnych, - poprawa czasu dojazdu do miast powiatowych, przede wszystkim na obszarach o słabym dostępie do usług publicznych.
Realizowane cele w ramach OSI Miasta tracące funkcje społeczno-gospodarcze.
- dogodne połączenia komunikacyjne z ośrodkiem regionalnym.
Wzmacnianie Inteligentnych Specjalizacji Warmii i Mazur.
<p>Drewno i meblarstwo - dostępność komunikacyjna ma istotne znaczenie dla rozwoju branży drzewnej i meblarskiej jako fundamentu bazy ekonomicznej w Mieście Szczytno i okolicach.</p> <p>Ekonomia wody- dostępność komunikacyjna ma istotne znaczenie dla rozwoju turystyki w mieście.</p>
Przedsięwzięcia komplementarne innych organizacji.
<ul style="list-style-type: none"> - budowa obwodnicy Miasta Szczytno- odciążenie ruchu tranzytowego z centrum, - budowa bezkolizyjnego wiaduktu nad drogą krajową nr 57,

- modernizacja dróg krajowych, wojewódzkich i powiatowych- poprawa jakości i bezpieczeństwa na drogach tworzących wspólną sieć z drogami należącymi do Miasta Szczytno.
Efekty dla Miasta Szczytno.
- poprawa dostępności komunikacyjnej Miasta Szczytno, - poprawa bezpieczeństwa na drogach leżących w granicach Miasta Szczytno, - poprawa płynności ruchu.
Zasięg oddziaływania: Miasto Szczytno, okoliczne miejscowości.
Główni beneficjenci: mieszkańcy, turyści, inwestorzy, przedsiębiorcy.
Planowane nakłady inwestycyjne: 50 mln zł.
Planowana wartość dofinansowania: 40 mln zł.
Źródła finansowania: środki własne Miasta Szczytno, środki unijne, środki prywatne partnerstwo publiczno-prywatne.
Miejsce realizacji: Miasto Szczytno.
Termin realizacji: lata 2021- 2030.
Instytucja odpowiedzialna: Urząd Miejski w Szczytnie.
2. Program rozwoju technologii niskoemisyjnych.
Opis przedsięwzięcia: - modernizacja źródeł energii cieplnej na niskoemisyjne i poprawiające efektywność energetyczną w mieście, - rozwój i promowanie instalacji OZE w Mieście Szczytno, - termomodernizacja budynków należących do miasta, - wdrażanie niskoemisyjnych rozwiązań w transporcie publicznym, - promocja i wspieranie kształcenia mieszkańców i organizacji w zakresie stosowania odnawialnych źródeł energii, - realizacja działań ujętych w Programie Gospodarki Niskoemisyjnej.
Realizowane cele Strategii Rozwoju Gminy Miejskiej Szczytno na lata 2021-2030.
Cel strategiczny 1: Zrównoważony rozwój infrastruktury techniczno-społecznej.
Realizowane cele Strategii Rozwoju Województwa Warmińsko- Mazurskiego do 2030 r.
Mocne fundamenty-Optymalna infrastruktura rozwoju: ciepłownictwa, odnawialne źródła energii: - tworzenie niskoemisyjnych wydajnych źródeł ciepła opartych na OZE, kogeneracja, modernizacja istniejących nieefektywnych źródeł energii cieplnej,

- tworzenie efektywnych sieci ciepłowniczych oraz modernizacja istniejących,
- tworzenie lub modernizacja węzłów ciepłowniczych,
- wykorzystanie źródeł odnawialnych energii,
- zrównoważony rozwój energetyki odnawialnej.

Mocne fundamenty- Wyjątkowe środowisko przyrodnicze:

- podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa,
- termomodernizacja i oprawa efektywności energetycznej,
- redukcja emisji zanieczyszczeń powietrza z niskich źródeł emisji oraz ogrzewania i transportu przyjaznemu środowisko,
- monitoring środowiska.

Mocne fundamenty: Silny kapitał społeczny:

- rozwój kompetencji obywatelskich i kulturowych w kształceniu innym niż formalne,
- edukacja obywatelska.

Realizowane cele w ramach OSI Miasta tracące funkcje społeczno-gospodarcze.

- Wysokie wykorzystanie OZE i czyste powietrze.

Realizowane cele w ramach OSI Miasta CITTASLOW.

- wysoki udział OZE w bilansie energetycznym miasteczek,
- wysoka jakość środowiska przyrodniczego.

Wzmacnianie Inteligentnych Specjalizacji Warmii i Mazur.

Drewno i meblarstwo – poprawa efektywności energetycznej ma istotne znaczenie dla rozwoju branży drzewnej i meblarskiej jako fundamentu bazy ekonomicznej w Mieście Szczytno i okolicach.

Ekonomia wody- czystość środowiska naturalnego, powietrza i wody ma istotne znaczenie dla rozwoju turystyki w mieście oraz jakości życia mieszkańców.

Przedsięwzięcia komplementarne innych organizacji.

- Rozwój efektywnych źródeł energii elektrycznej.
- Rozwój i modernizacji sieci energetycznych.
- Wdrożenie monitoringu jakości powietrza i wody.

Efekty dla Miasta Szczytno.

- poprawa jakości środowiska naturalnego Miasta Szczytno,
- poprawa bezpieczeństwa energetycznego Miasta Szczytno,
- poprawa jakości powietrza i wody w Mieście Szczytno.

Zasięg oddziaływania: Miasto Szczytno, okoliczne miejscowości.

Główni beneficjenci: mieszkańcy, turyści, inwestorzy, przedsiębiorcy.

Planowane nakłady inwestycyjne: 45 mln zł.
Planowana wartość dofinansowania: 36 mln zł.
Źródła finansowania: środki własne Miasta Szczytno, środki unijne, środki prywatne VEOLIA sp. z o.o., PPP.
Miejsce realizacji: Miasto Szczytno.
Termin realizacji: lata 2021- 2030.
Instytucja odpowiedzialna: Urząd Miejski w Szczytnie.
3. Program rozwoju infrastruktury turystyczno-rekreacyjno-sportowej.
<p>Opis przedsięwzięcia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - budowa amfiteatru, pumtracka, parku linowego, krytej pływalni miejskiej, - rozbudowa i modernizacja infrastruktury sportowej, - rozbudowa nadbrzeża Jezior Domowego Dużego i Małego, - rozwój szlaków turystycznych w porozumieniu z sąsiednimi gminami, - rozwój punktów informacji turystycznej, - zagospodarowanie parków i skwerów, - rozbudowa siłowni zewnętrznych i placów zabaw na terenie Miasta Szczytno (parki).
Realizowane cele Strategii Rozwoju Gminy Miejskiej Szczytno na lata 2021-2030.
Cel strategiczny 1: Zrównoważony rozwój infrastruktury techniczno-społecznej.
Realizowane cele Strategii Rozwoju Województwa Warmińsko- Mazurskiego do 2030 r.
<p>Inteligentna produktywność- Inteligentna specjalizacja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tworzenie nowych konkurencyjnych przedsiębiorstw i rozwój własnych innowacji, - produktowe podejście do oferty turystycznej uwzględniające konieczność wydłużenia sezonu turystycznego i poszukiwanie różnorodnych oraz nowatorskich form turystyki, - tworzenie nowych i uaktualnienie istniejących produktów turystycznych z wykorzystaniem nowych technologii, - inwestycje infrastrukturalne odpowiadające zapotrzebowaniu turystów i mieszkańców. <p style="text-align: center;">Kreatywna aktywność- Inspirująca twórczość:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozwój infrastruktury kultury, infrastruktury sportowej i rekreacyjnej oraz zaplecza socjalnego, - wspieranie i rozwój infrastruktury sprzyjającej aktywizacji społecznej.
Realizowane cele w ramach OSI Miasta tracące funkcje społeczno-gospodarcze.
- kreatywna aktywność: dobre warunki do aktywności w każdym wieku.
Realizowane cele w ramach OSI Miasta CITTASLOW.

<ul style="list-style-type: none"> - kompetencje przyszłości: rozwinięcie nowoczesnych usług w obszarze srebrnej ekonomii. - kreatywna aktywność: korzystne warunki do włączenia społecznego.
Wzmacnianie Inteligentnych Specjalizacji Warmii i Mazur.
<p>Ekonomia wody- rozwój infrastruktury rekreacyjno-turystycznej ma istotne znaczenie dla rozwoju turystyki w mieście oraz jakości życia mieszkańców. Rozwój infrastruktury turystyczno- rekreacyjnej przyczynia się do wydłużenia sezonu turystycznego i wzrostu liczby turystów w Mieście Szczytno.</p>
Przedsięwzięcia komplementarne innych organizacji.
<p>Rozwój oferty linii lotniczych Portu Lotniczego Olsztyn-Mazury. Modernizacja infrastruktury dróg krajowych. Rozwój oferty kulturalno-rekreacyjnej.</p>
Efekty dla Miasta Szczytno.
<ul style="list-style-type: none"> - wydłużenie sezonu turystycznego, - wprowadzenie nowych produktów turystycznych, - poprawa jakości życia mieszkańców.
Zasięg oddziaływania: Miasto Szczytno.
Główni beneficjenci: turyści, mieszkańcy, przedsiębiorcy.
Planowane nakłady inwestycyjne: 70 mln zł.
Planowana wartość dofinansowania: 56 mln zł.
Źródła finansowania: środki własne Miasta Szczytno, środki unijne, środki prywatne, PPP.
Miejsce realizacji: Miasto Szczytno.
Termin realizacji: lata 2021- 2030.
Instytucja odpowiedzialna: Urząd Miejski w Szczytnie.
4. Program rozbudowy i modernizacji infrastruktury wodno-kanalizacyjnej.
<p>Opis przedsięwzięcia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - modernizacja sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, - modernizacja oczyszczalni ścieków, - rewitalizacja zbiorników wodnych, - zagospodarowanie wód opadowych.
Realizowane cele Strategii Rozwoju Gminy Miejskiej Szczytno na lata 2021-2030.
Cel strategiczny 1: Zrównoważony rozwój infrastruktury techniczno-społecznej.
Realizowane cele Strategii Rozwoju Województwa Warmińsko- Mazurskiego do 2030 r.

Mocne fundamenty- Optymalna infrastruktura rozwoju:
<ul style="list-style-type: none"> - poprawa sieci kanalizacyjnych, - udoskonalenie oczyszczalni ścieków, - zapewnienie dobrej dla zdrowia wody do picia i poprawa efektywności sieci wodociągowych, - urządzenia osłony przeciwpowodziowej, - urządzenia melioracyjne oraz kształtowanie koryta cieków naturalnych, - tworzenie bezpiecznej przestrzeni publicznej.
Realizowane cele w ramach OSI Miasta tracące funkcje społeczno-gospodarcze.
Wysoka jakość życia, czyste środowisko.
Realizowane cele w ramach OSI Miasta CITTASLOW.
Wysoka jakość środowiska przyrodniczego.
Wzmacnianie Inteligentnych Specjalizacji Warmii i Mazur.
<p>Ekonomia wody- poprawa gospodarki wodnej, poprawa środowiska, poprawa jakości wody do picia. Czysta woda stanowi obecnie podstawowy element rozwoju turystyki.</p> <p>Żywność wysokiej jakości - podstawowym elementem produkcji zdrowej żywności jest jakość wody wykorzystywanej do jej produkcji.</p>
Przedsięwzięcia komplementarne własne lub innych organizacji.
Uaktualnienie Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego. Sukcesywne sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.
Efekty dla Miasta Szczytno.
<ul style="list-style-type: none"> - poprawa jakości wody do picia, - poprawa jakości powietrza, - poprawa środowiska naturalnego, - poprawa jakości życia mieszkańców.
Zasięg oddziaływania: Miasto Szczytno, okoliczne miejscowości.
Główni beneficjenci: mieszkańcy, turyści, inwestorzy, przedsiębiorcy.
Planowane nakłady inwestycyjne: 70 mln zł.
Planowana wartość dofinansowania: 56 mln zł.
Źródła finansowania: środki własne Miasta Szczytno, środki unijne, środki prywatne spółki AQUA sp. z o.o.
Miejsce realizacji: Miasto Szczytno.
Termin realizacji: lata 2021- 2030.

Instytucja odpowiedzialna: Urząd Miejski w Szczytnie.
5. Program rozbudowy i modernizacji infrastruktury mieszkaniowej
<p>Opis przedsięwzięcia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozwój budownictwa czynszowego, wspieranie modelu Społecznych Inicjatyw Mieszkaniowych, - modernizacja budownictwa komunalnego, - rozwój budownictwa społecznego TBS.
Realizowane cele Strategii Rozwoju Gminy Miejskiej Szczytno na lata 2021-2030
Cel strategiczny 1: Zrównoważony rozwój infrastruktury techniczno-społecznej
Realizowane cele Strategii Rozwoju Województwa Warmińsko- Mazurskiego do 2030 r.
<p>Mocne fundamenty- Optymalna infrastruktura rozwoju:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozwój budownictwa czynszowego i różnych form budownictwa socjalnego. <p>Inteligentna produktywność:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozwój oferty mieszkaniowej dla młodych pracowników chcących pracować w firmach regionu.
Realizowane cele w ramach OSI Miasta tracące funkcje społeczno-gospodarcze.
Wysoka jakość życia, czyste środowisko.
Realizowane cele w ramach OSI Miasta CITTASLOW.
Korzystne warunki do włączenia społecznego mieszkańców, poprzez zaspokojenie potrzeb najniższego rzędu związanych z posiadaniem mieszkania.
Wzmacnianie Inteligentnych Specjalizacji Warmii i Mazur.
<p>Ekonomia wody- poprawa gospodarki wodnej, poprawa środowiska, poprawa jakości wody do picia. Czysta woda stanowi obecnie podstawowy element rozwoju turystyki.</p> <p>Żywność wysokiej jakości - podstawowym elementem produkcji zdrowej żywności jest jakość wody wykorzystywanej do jej produkcji.</p>
Przedsięwzięcia komplementarne własne lub innych organizacji.
<p>Uaktualnienie Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Szczytno.</p> <p>Sukcesywne sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.</p> <p>Działania rozwojowe w ramach TBS i SIM.</p> <p>Programy krajowe wspierające budownictwo społeczne i komunalne.</p>
Efekty dla Miasta Szczytno.
- poprawa jakości życia,

- rozwój budownictwa społecznego, czynszowego może przyczynić się do wzrostu liczby osób w wieku produkcyjnym, - rozwój firm sektora budowlanego i developerskiego, - wzrost popytu na artykuły wyposażenia mieszkań.
Zasięg oddziaływania: Miasto Szczytno.
Główni beneficjenci: mieszkańcy, turyści, inwestorzy, przedsiębiorcy.
Planowane nakłady inwestycyjne: 30 mln zł.
Planowana wartość dofinansowania: 24 mln zł.
Źródła finansowania: środki podmiotów TBS, SIM, środki unijne, środki prywatne partnerstwo publiczno-prywatne, środki gminne.
Miejsce realizacji: Miasto Szczytno.
Termin realizacji: lata 2021- 2030.
Instytucja odpowiedzialna: Urząd Miejski w Szczytnie.

Źródło: opracowanie własne.

CEL STRATEGICZNY 2: WZROST KONKURENCYJNOŚCI

Miasto Szczytno jest największą jednostką samorządową w powiecie szczycieńskim pod względem liczby ludności ze znaczącym rynkiem pracy i potencjałem gospodarczym. Miasto posiada również istotne czynniki konkurencyjności, do których zaliczyć można: lokalizację, duży potencjał kapitału ludzkiego, atrakcyjne dla turystyki i rekreacji środowisko przyrodnicze, bliskość Portu Lotniczego Olsztyn-Mazury, Wyższa Szkoła Policji oraz walory przyrodnicze, które mogą przyciągnąć inwestorów, nowych przedsiębiorców i turystów.

Rozwój społeczno-gospodarczy powinien opierać się na zasadach zrównoważonego rozwoju, co oznacza dążenie do równowagi pomiędzy potrzebami gospodarczymi i wymaganiami społecznymi i ochroną środowiska. Inaczej mówiąc, zapewnienie takiej skali działalności gospodarczej, która nie będzie powodować negatywnych konsekwencji ujawniających się w środowisku.

Istotnym działaniem w ramach powyższego celu jest wzmocnienie kluczowych dla miasta sektorów gospodarczych do których zaliczyć można: przemysł drzewny, turystyczny i handlowy. Podstawowym sektorem stanowiącym fundament bazy ekonomicznej Miasta Szczytno stanowi przemysł drzewny i meblarstwo, wpisujący się w tzw. inteligentne specjalizacje województwa warmińsko-mazurskiego. Nową szansą w obszarze gospodarczym

dla Miasta Szczytno jest rozwój specjalizacji związanej z ochroną zdrowia (obecnie trwają prace koncepcyjne Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego).

Realizując powyższy cel strategiczny ważne jest wdrażanie działań wspierających przedsiębiorczość na terenie Miasta Szczytno wraz z prowadzeniem działań promocyjnych, które upowszechniłyby walory Miasta oraz istniejący potencjał gospodarczy. Efektem powyższych aktywności będzie uzyskanie kolejnych impulsów rozwojowych m.in. możliwość pozyskania inwestorów zewnętrznych, podjęcie działań kooperacyjnych i pobudzenie procesów oddolnych. Kierunki działania w ramach powyższego celu dotyczą:

1. Wsparcia rozwoju przedsiębiorczości poprzez rozwój usług z zakresu pomocy materialnej i niematerialnej dla przedsiębiorców, wsparcie innowacyjności, rozwój nowych form pozyskania kapitału i inwestorów zarówno do projektów komercyjnych jak i publicznych.

2. Promowanie rozwoju nowoczesnych specjalizacji Warmii i Mazur oraz nowego podejścia do technologii w firmach na terenie Miasta Szczytno w ramach formuły „Przemysł 4.0”, w szczególności w sektorze drzewnym, meblarskim i budowlanym. Formuła promuje zmiany w procesach produkcyjnych mających na celu zwiększania wydajności wytwarzania oraz wprowadzenie możliwości elastycznych zmian asortymentu. Przemysł 4.0 dotyczy nie tylko technologii, ale też nowych sposobów pracy i roli ludzi w przemyśle.

3. Dostosowanie oferty edukacyjnej na poziomie ponadpodstawowym do rynku pracy. Dotyczy to głównie szkolnictwa zawodowego i technicznego. Promowanie i rozwój kierunków na które jest zapotrzebowanie na lokalnym rynku pracy.

4. Wsparcie rozwoju sektora turystycznego poprzez aktywizację podmiotów działających w danym sektorze. Wykreowanie Miasta Szczytno jako stolicy subregionu Mazur Południowych.

5. Współpraca z podmiotami ponadlokalnymi (sąsiednie gminy, WMSSE Korpele, powiat szczycieński) w celu rozwinięcia i uaktualnienia oferty inwestycyjnej w zakresie posiadanych terenów.

6. Działania promocyjne w zakresie wykreowania nowych lokalnych produktów i usług, ustanowienia nowych nagród, współpraca z takimi podmiotami jak Port lotniczy Olsztyn-Mazury, WSPOL, powiat szczycieński. Aktywny udział miasta w stowarzyszeniu CITTASLOW, współpraca z miastami partnerskimi itp.

Tabela 54. Główne projekty i przedsięwzięcia w ramach realizacji celu 2

6. Rozwój infrastruktury wspierającej rozwój przedsiębiorczości
<p>Opis przedsięwzięć.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wsparcie przy tworzeniu Szczycieńskiego Inkubatora Przedsiębiorczości, którego celem jest rozwój przedsiębiorczości na terenie Miasta Szczytno, integrowanie środowiska biznesu, nauki, edukacji i samorządu. - Wsparcie przy tworzeniu Szczycieńskiego Centrum Partnerstwa Publiczno-Prywatnego- rozwój współpracy samorządu z kapitałem prywatnym. Centrum miałyby za zadanie aktualizowanie oferty inwestycyjnej i poszukiwanie potencjalnych inwestorów do projektów o charakterze publicznym. - Wsparcie przy tworzeniu centrum organizacji pozarządowych celem integracji środowisk organizacji non profit a tym samym umożliwienie realizacji wspólnych inicjatyw i przedsięwzięć. - Wspieranie rozwoju Klastra turystyki szczycieńskiej oraz Klastra przemysłu drzewnego- celem integracji podmiotów działających w ww. sektorach, inicjowaniu wspólnych projektów oraz aktywności. -Wspieranie rozwoju instytucji, wpisujących się w nowoczesne i inteligentne specjalizacje Warmii i Mazur m.in. Instytutu Nowych Technologii Energooszczędnych, Lokalnego Integratora w zakresie wdrażania „Przemysłu 4.0”. Istotny obszar rozwoju B+R który powinien być doskonalony m.in. w oparciu o potencjał WSPOL. - Organizacja forum współpracy między instytucjami edukacji, nauki, rynku pracy i przedsiębiorcami lokalnymi. Dopasowanie oferty edukacyjnej szkół do lokalnego rynku pracy ze szczególnym uwzględnieniem kierunków: turystyka, pielęgniarstwo, rehabilitacja, zawody gastronomiczne, zawody związane z przemysłem drzewnym i przetwórstwem spożywczym oraz kierunków zamawianych. - Działania wspierające rozwój Miasta Szczytno w ramach subregionu Mazur Południowych. Nawiązanie współpracy z organizacjami i instytucjami ponadlokalnymi przy tworzeniu wspólnej inicjatywy. - Działania wspierające opracowanie wspólnej oferty inwestycyjnej wraz z sąsiednimi gminami, WMSSE Korpele oraz Radą Gospodarczą przy Burmistrzu Miasta Szczytno, w celu aktualizacji i uatrakcyjnienia oferty inwestycyjnej w mieście i okolicach.
Realizowane cele Strategii Rozwoju Gminy Miejskiej Szczytno na lata 2021-2030.
Cel strategiczny 2: Wzrost konkurencyjności.

Realizowane cele Strategii Rozwoju Województwa Warmińsko- Mazurskiego do 2030 r.

Kompetencje przyszłości:

- przemysł 4.0.

Inteligentna produktywność- Satysfakcjonująca praca:

- wspieranie rozwoju parków naukowo-technologicznych, inkubatorów technologicznych, przedsiębiorczości w tym społecznej,

- wspieranie tworzenia instytucji/ podmiotów otoczenia biznesu,

- wspieranie wymianu informacji i doświadczeń organizacji działających na rynku pracy i związaną z nim edukacją,

-doradztwo w zakresie warunków rozpoczynania i prowadzenia działalności gospodarczej.

Inteligentna produktywność- Inteligentna specjalizacja:

- wspieranie działań ukierunkowanych na odtwarzanie dziedzictwa gospodarczego,

- rozwój nowoczesnych technologii i innowacji związanych ze zrównoważonym rozwojem,

- wsparcie informacyjno-szkoleniowe,

- rozwój badań w zakresie inteligentnych specjalizacji i w innych sferach gospodarki,

- wzmacnianie kierunków edukacyjnych związanych z inteligentnymi specjalizacjami,

- wspieranie finansowe, organizacyjne, i merytoryczne już działających oraz powstających organizacji otoczenia biznesu,

- współpraca na linii edukacja -biznes,

- tworzenie centrów kompetencji nowoczesnych specjalizacji.

Inteligentna produktywność- Wysoka konkurencyjność:

- wspieranie i rozwój współpracy organizacji skupiających przedsiębiorców na poziomie lokalnym i regionalnym z centrami obsługi inwestora, agencjami, samorządami terytorialnymi,

- podnoszenie efektywności systemów pozyskiwania inwestorów zewnętrznych i rozwoju eksportu,

- wspieranie inicjatyw samorządu lokalnych służących współpracy ze środowiskami przedsiębiorstw na rzecz lokalnych społeczności,

- rozwój inicjatyw budujących więzi podmiotów gospodarczych z regionem.

Realizowane cele w ramach OSI Miasta tracące funkcje społeczno-gospodarcze.

- inteligentna kreatywność: silne włączenie w inteligentne specjalizacje regionu, wzmocniona przedsiębiorczość.

Realizowane cele w ramach OSI Miasta CITTASLOW.

- inteligentna kreatywność: rozwinięta przedsiębiorczość kreatywnie wykorzystująca dziedzictwo gospodarcze wielokulturowej społeczności.

Wzmacnianie Inteligentnych Specjalizacji Warmii i Mazur.

Rozwój infrastruktury otoczenia biznesu ma istotne znaczenie dla rozwoju inteligentnych specjalizacji Warmii i Mazur tj.: drewna i meblarstwa, ekonomii wody oraz żywności wysokiej jakości. Rozwój infrastruktury biznesu przyczyni się do poprawy wskaźników gospodarczych i społecznych. Istotną kwestią wspierającą rozwój inteligentnych specjalizacji na terenie Miasta Szczytno jest również dostosowanie kształcenia ponadpodstawowego do potrzeb lokalnego rynku pracy.

Przedsięwzięcia komplementarne innych organizacji.

Uaktualnienie Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego.
Rozwój szkolnictwa zawodowego na poziomie krajowym oraz powiatowym.
Pojawienie się nowych inteligentnych specjalizacji dla Warmii i Mazur.

Efekty dla Miasta Szczytno.

- rozwój aktywności biznesowej w postaci wspólnych inicjatyw, przedsięwzięć,
- podniesienie konkurencyjności Miasta Szczytno,
- optymalizacja kształcenia zawodowego i ustawicznego pod kątem lokalnego rynku pracy.

Zasięg oddziaływania: Miasto Szczytno.

Główni beneficjenci: mieszkańcy, przedsiębiorcy, organizacje biznesowe, organizacje non-profit.

Planowane nakłady inwestycyjne: 1 mln zł.

Planowana wartość dofinansowania: 500 tys. zł.

Źródła finansowania: środki własne Miasta Szczytno, środki unijne, środki prywatne.

Miejsce realizacji: Miasto Szczytno.

Termin realizacji: lata 2021- 2030.

Instytucja odpowiedzialna: Urząd Miejski w Szczytnie.

7. Program promocji Miasta Szczytno

Opis przedsięwzięć.

- **Działania promocyjne** w ramach międzynarodowego stowarzyszenia **CITTASLOW**.
- **Wsparcie przy organizacji targów branżowych** w obszarze przemysłu: drzewnego, meblarstwa, sektora budowlanego, oraz turystycznego. Przy wykorzystaniu potencjału Portu Lotniczego Olsztyn-Mazury.
- **Promocja lokalnych produktów** lub usług z terenu Miasta Szczytno.

- Działania promocyjne przy użyciu nowoczesnych technologii oraz współpracy z miastami partnerskimi i Portem Lotniczym Olsztyn- Mazury.
Realizowane cele Strategii Rozwoju Gminy Miejskiej Szczytno na lata 2021-2030.
Cel strategiczny 2: Wzrost konkurencyjności.
Realizowane cele Strategii Rozwoju Województwa Warmińsko- Mazurskiego do 2030 r.
<p>Inteligentna produktywność- Inteligentna specjalizacja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wsparcie informacyjno-szkoleniowe. <p>-Inteligentna produktywność- Wysoka konkurencyjność:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wspieranie i rozwój współpracy organizacji skupiających przedsiębiorców na poziomie lokalnym i regionalnym z centrami obsługi inwestora, agencjami, samorządami terytorialnymi, - podnoszenie efektywności systemów pozyskiwania inwestorów zewnętrznych i rozwoju eksportu, - wspieranie inicjatyw samorządu lokalnych służących współpracy ze środowiskami przedsiębiorstw na rzecz lokalnych społeczności, - rozwój inicjatyw budujących więzi podmiotów gospodarczych z regionem.
Realizowane cele w ramach OSI Miasta tracące funkcje społeczno-gospodarcze.
- inteligentna kreatywność: silne włączenie w inteligentne specjalizacje regionu, wzmocniona przedsiębiorczość.
Realizowane cele w ramach OSI Miasta CITTASLOW.
- inteligentna kreatywność: rozwinięta przedsiębiorczość kreatywnie wykorzystująca dziedzictwo gospodarcze wielokulturowej społeczności, - zacieśnienie współpracy w ramach stowarzyszenia CITTASLOW.
Wzmacnianie Inteligentnych Specjalizacji Warmii i Mazur.
Działania promocyjne mają istotne znaczenie dla dynamiki rozwoju inteligentnych specjalizacji Warmii i Mazur na terenie Miasta Szczytno. Organizacja targów branżowych może przyczynić się w sposób bezpośredni lub pośredni do zapoznania się z nowoczesnymi technologiami i rozwiązaniami w preferowanych na terenie Warmii i Mazur inteligentnych specjalizacjach. Jak również do pozyskania dużych inwestorów strategicznych. Działania promocyjne posłużą również do wykreowania marki Miasta Szczytno jako miasta otwartego, na nowoczesne i ekologiczne technologie.
Przedsięwzięcia komplementarne innych organizacji.
Wzrost znaczenia Portu Lotniczego Olsztyn-Mazury.

Pojawienie się nowych specjalizacji inteligentnych dla Warmii i Mazur. Wzrost roli narzędzi marketingowych w rozwoju lokalnym. Działania promocyjne Województwa Warmińsko-Mazurskiego.
Efekty dla Miasta Szczytno.
- promocja Miasta Szczytno, - wykreowanie marketingu samorządu terytorialnego, - pozyskanie inwestorów, - wykreowanie nowego produktu turystycznego Szczytno Stolica Mazur Południowych, - zacieśnienie współpracy w ramach stowarzyszenia miast CITTASLOW.
Zasięg oddziaływania: Miasto Szczytno, miasta partnerskie, województwo warmińsko-mazurskie.
Główni beneficjenci: mieszkańcy, przedsiębiorcy, organizacje biznesowe, organizacje non-profit.
Planowane nakłady inwestycyjne: 2 mln zł.
Planowana wartość dofinansowania: 1 mln zł.
Źródła finansowania: środki własne Miasta Szczytno, środki unijne, środki prywatne.
Miejsce realizacji: Miasto Szczytno.
Termin realizacji: lata 2021- 2030.
Instytucja odpowiedzialna: Urząd Miejski w Szczytnie.

Źródło: opracowanie własne

CEL STRATEGICZNY 3:

KREATYWNY KAPITAŁ SPOŁECZNY

Istotną kwestią stałego a zarazem równoważonego rozwoju Miasta Szczytno jest inicjowanie działań i obudzanie aktywności w obszarze kapitału społecznego. Do najważniejszych zadań związanych z kapitałem społecznym zaliczyć można zwiększenie działań w takich obszarach jak: kultura, edukacja oraz sport. W Szczytnie podobnie jak w całym kraju, obserwuje się proces starzenia społeczeństwa, co przekłada się na wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym i spadek liczby osób w wieku produkcyjnym. Powoduje to zmianę zapotrzebowania na usługi społeczne adresowane dla społeczności lokalnej. Kolejną przesłanką rozwoju Miasta Szczytno jest napływ nowych mieszkańców, co skutkuje potrzebą rozbudowy infrastruktury mieszkaniowej i dostosowania oferty w obszarze usług społecznych związanych z kulturą, sportem i edukacją. W obszarze edukacji młodzieży jak i osób dorosłych zachodzi

konieczność weryfikacji oferty edukacyjnej. **Kreatywny kapitał społeczny** – oparty na aktywności i kreatywności zarówno przy kształtowaniu współpracy międzyregionalnej oraz budowaniu tożsamości regionalnej.

Poprawę jakości usług społecznych powinna również wspierać infrastruktura społeczna i techniczna której główne założenia rozwojowe zostały zaprezentowane w celu strategicznym nr I. Ważnym elementem do osiągnięcia celu związanego z rozwojem kreatywnego kapitału społecznego jest również zwiększenie świadomości i aktywności mieszkańców w życiu Miasta.

Cel strategiczny związany z kreowaniem kapitału społecznego zakłada zatem działania w zakresie rozszerzenia oferty sportowej, kulturalnej, oświatowej, a także usług zapewniających wsparcie osób starszych, z niepełnosprawnością oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym. Działania te mają na celu również kształtowanie postaw i zachowań międzyludzkich, budowanie tożsamości lokalnej, a także integrację wszystkich uczestników życia społecznego. Kapitał społeczny to przede wszystkim więzi międzyludzkie, stopień zaufania między nimi, a także umiejętność i chęć współdziałania. Wpływa to na zdrowie i samopoczucie, zwiększa poziom uczestnictwa mieszkańców w życiu Miasta, a także przyczynia się do ograniczenia patologii i wykluczenia społecznego. Kierunki działań związane z kształtowaniem kreatywnego kapitału społecznego dotyczą:

1. Wsparcie dla osób niepełnosprawnych zarówno w obszarze aktywizacji, rehabilitacji oraz eliminacji barier architektonicznych. Osoby niepełnosprawne stanowią 4,5 proc. mieszkańców Szczytna. Wsparcie tej grupy nie powinno się tylko ograniczać do dużych programów. To także szereg zadań w zakresie rehabilitacji zawodowej i społecznej, zatrudniania osób niepełnosprawnych oraz warsztatów terapii zajęciowej itp.

2. Wsparcie dla osób starszych i zagrożonych wykluczeniem społecznym w obszarze aktywizacji oraz ponownego wejścia na rynek pracy. Osoby w wieku poprodukcyjnym stanowią 21% ogółu mieszkańców Miasta Szczytno, osoby trwale bezrobotne i osoby bezrobotne powyżej 50 roku życia stanowią 2,5% ogółu mieszkańców Szczytna. Podejmowanie działań w ramach Europejskiego Korpusu Solidarności w celu przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu seniorów i dzieci z rodzin wieloprotblemowych.

3. Zwiększenie oferty dla młodzieży poprzez zwiększenie ilości kół zainteresowań, możliwości wspólnego spędzania czasu, jak również wdrożenie ich do aktywności kulturalnej, rekreacyjnej i społecznej. Obecnie zmienia się styl życia i młodzież oprócz pracy poszukuje możliwości realizacji własnych pasji, zainteresowań, hobby oraz miejsca, gdzie mogłaby spotykać się ze swoimi rówieśnikami, co z kolei może stanowić pewnego rodzaju magnes i chęć pozostania w Szczytnie.

4.Rozwój obszaru edukacji, związany jest głównie ze szkołami podstawowymi i przedszkolami, nad którymi Miasto pełni wraz z Kuratorium Oświaty nadzór i kontrolę.

Dlatego też w tym obszarze wyróżnić można dwa obszary interwencji. Pierwszy związany z optymalizacją szkół i przedszkoli ze względu na nadchodzące zmiany demograficzne, co z kolei przekłada się na ilość dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym, co z kolei na ilość klas, ilość nauczycieli itp. Drugi obszar związany z rozwojem zajęć pozalekcyjnych w kształtowaniu u dzieci postaw prozdrowotnych i proekologicznych. Wpisujących się w obraz Miasta Szczytna jako przyjaznego, zdrowego i ekologicznego.

4.Wsparcie działań w obszarze kulturalno-rekreacyjno-sportowym poprzez wzrost liczby i jakości imprez przyciągających turystów, sportowców i hobbystów, co z kolei ma przełożenie na ilość osób odwiedzających Miasto Szczytno a to z kolei a przełożenie na rozwój sektora turystycznego, jednocześnie podnoszący jakość życia społecznego w mieście. Wsparcie dla osób wybitnych w obszarze sportu, kultury zamieszkujących Miasto Szczytno.

5.Rozwój współpracy w obszarze kulturalnym, rekreacyjnym sportowym z sąsiednimi gminami i instytucjami ponadlokalnymi w celu organizacji kluczowych imprez przyciągających coraz większą liczbę osób do Miasta Szczytno.

Tabela 55. Główne projekty i przedsięwzięcia w ramach realizacji celu 3

8. Program rozwoju kapitału społecznego
<p>Opis przedsięwzięć</p> <p>Wspieranie instytucji mających na celu rehabilitację osób niepełnosprawnych i starszych- włączenie społeczne osób z niepełnosprawnościami. Upowszechnienie programów profilaktycznych i rehabilitacyjnych dla osób niepełnosprawnych. Centrum oprócz działań aktywizujących osoby niepełnosprawne również działania operacyjne w zakresie identyfikacji i eliminacji barier architektonicznych utrudniających przemieszczanie się osobom niepełnosprawnym w budynkach użyteczności publicznej poprzez. Opracowanie programu Pełnosprawne Miasto Szczytno.</p> <p>Wspieranie instytucji działających na rzecz aktywności dla osób starszych i zagrożonych wykluczeniem społecznym- włączenie społeczne osób starszych i zagrożonych. Organizacja programów aktywizacji zawodowej i społecznej dla osób starszych, oraz zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym. Uruchomienie wolontariatu dla osób potrzebujących.</p>

Wsparcie przy organizacji klubu młodzieżowego propagującego aktywność wśród młodzieży a tym samym zapobieganie negatywnym zjawiskom w tej grupie społecznej. Istotną kwestią jest lokal klubu, co umożliwiłoby organizację spotkań, imprez dla młodzieży ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży starszej w wieku 16-25 lat.

Działania prorozwojowe w obszarze edukacji:

- **dostosowania ilościowo-jakościowego sieci szkół i przedszkoli** do prognozowanej sytuacji demograficznej w mieście, województwie i kraju.
- **wprowadzenie dodatkowych zajęć pozalekcyjnych** kształtujących postawy kreatywne i aktywne dzieci i młodzieży, np. proekologiczne, prozdrowotne, budujące tożsamość regionalną oraz wiedzę na temat kultury i historii miasta Szczytno i regionu.
- **stały rozwój technologii IT** w szkołach i przedszkolach.
- **organizacja szkoleń** dla nauczycieli, z edukacji ekologicznej.

Wsparcie przy organizacji ośrodka edukacji ekologicznej. Celem byłoby aktywizowanie działań proekologicznych w Mieście Szczytno w zakresie:

- organizacji imprez związanych z ekologią, ochroną środowiska,
- organizacją szkoleń z zakresu ekologii,
- kształtowaniem wśród społeczności lokalnej postaw proekologicznych,
- organizacja bio-bazaru,
- wspieranie inicjatyw ekologicznych w ramach współpracy z Nadleśnictwami Szczytno, Korpele oraz Szczycieńskim Towarzystwem Przyrodniczym i innymi organizacjami,
- promowanie ekologicznej żywności wśród społeczeństwa, a tym samym zdrowego trybu życia.

Wzmacnianie współpracy z organizacjami, miastami i regionami partnerskimi.

Uczestnictwo Miasta Szczytno w stowarzyszeniu sieci miast CITTASLOW. Budowanie partnerstw na styku samorząd-biznes-nauka, w oparciu o potencjał WSPOL. Rozwój współpracy z miastami partnerskimi Żywiec, Soleczniki, Herten, Batočina. Współpraca z organizacjami i instytucjami zewnętrznymi przy tworzeniu wspólnych inicjatyw prorozwojowych np. w ramach tworzonego subregionu Mazur Południowych.

Wspieranie współpracy na poziomie lokalnym z gminami ościennymi, instytucjami i organizacjami ponadlokalnymi (powiat szczycieński, Gmina Wiejska Szczytno, Powiatowy Urząd Pracy, Port Lotniczy Olsztyn-Mazury), w ramach wspólnych przedsięwzięć o charakterze gospodarczym, ekologicznym i marketingowym. Wzmocnienie współpracy z organizacjami integrującymi działania lokalne m.in. Związek Kresowian, Związek Kurpiów

i inne. Organizacja imprez kulturalnych integrujących mieszkańców i promujących różno-kulturowość np. Kaziuki.

Utworzenie funduszu dla wybitnych sportowców, artystów, naukowców, w szczególności poprzez program stypendialny, przyznawanie nagród i wyróżnień. Inicjatywa mająca na celu wsparcie i promowanie wybitnych osiągnięć mieszkańców Miasta Szczytna a tym samym promocję.

Wsparcie instytucji kultury i sportu oraz organizacji społecznych, poprzez rozwój oferty kulturalnej i sportowej dla mieszkańców. Organizacja księżkomatu przy Miejskiej Bibliotece Publicznej w Szczytnie. Organizacja kluczowych dla promocji Szczytna imprez kulturalnych, rekreacyjnych i sportowych.

Zrealizowane cele Strategii Rozwoju Gminy Miejskiej Szczytno na lata 2021-2030.

Cel strategiczny 3: Kreatywny kapitał społeczny.

Realizowane cele Strategii Rozwoju Województwa Warmińsko- Mazurskiego do 2030 r.

-Kreatywna aktywność- Inspirująca twórczość:

- wspieranie rozwoju inicjatyw służących włączeniu społecznemu, budowaniu więzi społecznych (w tym szczególnie osoby starsze, młodzież, osoby z niepełnosprawnościami, rodziny nieaktywne),
- rozwój programów aktywizujących mieszkańców regionu,
- wspieranie inicjatyw służących rozwojowi indywidualnych zainteresowań, promocji i wsparcia osób utalentowanych,
- stypendia i dotacje,
- wspieranie rozwoju infrastruktury sprzyjającej aktywizacji społecznej i pracy z rodziną (w tym grup zagrożonych wykluczeniem społecznym), przyjaznej i uwzględniającej potrzeby ludzi starszych, młodzieży, osób z niepełnosprawnościami,
- rozwój infrastruktury kultury, infrastruktury sportowej i rekreacyjnej, edukacyjnej.

-Kreatywna aktywność- Efektywna współpraca:

- budowanie partnerstw,
- wspieranie współpracy na poziomie lokalnym,

Kreatywna aktywność- Ukształtowana tożsamość:

- krzewienie wiedzy o regionie ze szczególnym uwzględnieniem technologii cyfrowych,
- zintegrowane programy aktywizacji i integracji (w tym bezrobotnych, osób z niepełnosprawnościami, dzieci i młodzieży z rodzin najuboższych, osób starszych),
- poprawa jakości pracy szkoły.

Mocne fundamenty- Silny kapitał społeczny:

- animowanie i wzmacnianie aktywności mieszkańców na rzecz rozwoju lokalnego,
- tworzenie warunków do wzmacniania edukacji obywatelskiej i kulturalnej,
- edukacja obywatelska w tym w systemie oświaty,
- promocja osób i podmiotów wyróżniających się w działalności społecznej i obywatelskiej,
- zwiększenie udziału organizacji pozarządowych w tworzeniu polityk publicznych i realizacji zadań publicznych.

Inteligentna produktywność- Wysoka konkurencyjność:

- wykorzystanie systemów pozyskiwania inwestorów zewnętrznych,
- współpraca międzynarodowa w ramach współpracy miast i regionów partnerskich (misje targi gospodarcze, itp.),
- promocja krajowa i zagraniczna produktów ze znakami świadczącymi, iż produkty i usługi pochodzą z Warmii i Mazur (np. wystawy, targi).

Realizowane cele w ramach OSI Miasta tracące funkcje społeczno-gospodarcze.

- wysoki kapitał społeczny budowany w oparciu o projekty współpracy włączające różne grupy mieszkańców,
- dobre warunki do aktywności mieszkańców w każdym wieku.

Realizowane cele w ramach OSI Miasta CITTASLOW.

- korzystne warunki do włączenia społecznego.

Wzmacnianie Inteligentnych Specjalizacji Warmii i Mazur.

Rozwój aktywności kapitału społecznego wpływa na innowacje oparte na zasadach funkcjonowania społeczeństwa obywatelskiego, społecznych działań przedsiębiorstw, co z kolei sprzyja rozwojowi inteligentnych specjalizacji. Zmiany w kapitale społecznym poprawiają sprawność organizacyjną Miasta Szczytno a tym samym mają przełożenie na wzrost jego konkurencyjności.

Przedsięwzięcia komplementarne innych organizacji.

Dopasowanie oferty edukacyjnej szkół ponadpodstawowych (władztwo powiatu szczyńskiego) do lokalnego rynku pracy ze szczególnym uwzględnieniem kierunków; pielęgniarstwo, rehabilitacja, zawody gastronomiczne, zawody związane z przemysłem drzewnym i przetwórstwem spożywczym oraz kierunków zamawianych.
Pojawienie się nowych specjalizacji inteligentnych dla Warmii i Mazur.

Efekty dla Miasta Szczytno.

- rozwój aktywności społecznej,

- rozwój aktywności osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i zawodowym, - rozwój aktywności osób z niepełnosprawnościami, - rozwój dodatkowych zajęć dla dzieci w szkołach i przedszkolach.
Zasięg oddziaływania: Miasto Szczytno.
Główni beneficjenci: mieszkańcy, przedsiębiorcy, organizacje biznesowe, organizacje non-profit.
Planowane nakłady inwestycyjne: 5 mln zł.
Planowana wartość dofinansowania: 2,5 mln zł.
Źródła finansowania: środki własne Miasta Szczytno, środki unijne, środki prywatne.
Miejsce realizacji: Miasto Szczytno.
Termin realizacji: lata 2021- 2030.
Instytucja odpowiedzialna: Urząd Miejski w Szczytnie.

W ramach prac nad realizacją Strategii wskazane jest wprowadzenie **Karty celu**, która umożliwi Instytucjom odpowiedzialnym za realizację danego celu stały monitoring i opis podejmowanych aktywności. Ponadto Karta może służyć do analizy dotychczasowych prac nad konkretnym celem.

KARTA CELU

Nr celu.	
Nazwa.	
Końcowa data realizacji celu.	
Instytucja odpowiedzialna za realizację celu.	
Beneficjenci.	
Założone efekty realizacji celu.	
Planowana wartość realizacji celu.	
Planowane źródła finansowania celu.	

Harmonogram prac nad realizacją celu	
Aktywność 1 Data podjęcia aktywności. Zakres działania.	
Aktywność 2 Data podjęcia aktywności. Zakres działania.	
Aktywność 3 Data podjęcia aktywności. Zakres działania.	
Aktywność 4 Data podjęcia aktywności. Zakres działania.	
Data zakończenia realizacji celu lub zaniechania realizacji.	
Komentarze, uwagi.	

6. ASPEKTY FINANSOWE WDRAŻANIA STRATEGII

Aspekty finansowe wdrażania Strategii Rozwoju Gminy Miejskiej Szczytno na lata 2021-2030, związane są przede wszystkim z realizacją projektów wskazanych w ramach celów strategicznych. Projekty realizowane będą zarówno ze środków gminnych, jak również funduszy europejskich i prywatnych. Podstawowe narzędzia finansowania projektów zapisanych w Strategii rozwoju to:

1. Wieloletni Plan Inwestycyjny (WPI)- jako narzędzie podnoszące wiarygodność samorządu w zakresie zamierzeń rozwojowych. Wieloletni plan inwestycyjny przypisuje poszczególnym przedsięwzięciom harmonogramy finansowania zadań oraz określa możliwości finansowe Gminy. Dokument WPI, stanowi bazę informacyjną o zadaniach inwestycyjnych, jest też swego rodzaju ofertą dla potencjalnych inwestorów. Ponadto gmina staje się bardziej wiarygodna wobec banków, instytucji finansowych, co oznacza swobodniejsze poruszanie się na rynku kapitałowym i łatwiejszy dostęp do zewnętrznego finansowania inwestycji. Dlatego też wskazane jest uchwalenie w ramach istniejącej Strategii programu WPI na kolejne lata. Wieloletnie Plany inwestycyjne zawierają listę zadań inwestycyjnych przewidzianych do realizacji wraz z zakresem (finansowym), w rozbiciu na poszczególne lata z uwzględnieniem okresów programowania funduszy unijnych na lata 2021-2027 oraz 2027- 2033. Obecnie Gmina Miejska Szczytno nie opracowała WPI na lata 2021-2030.

2. Budżet Gminy Miejskiej Szczytno

Budżet jest rocznym planem finansowym jednostki samorządu terytorialnego. Z punktu widzenia finansowania poszczególnych zadań jest dokumentem najważniejszym. Jednak proces uchwalania budżetu nie sprzyja podejmowaniu decyzji w oparciu o cele długoterminowe. Dlatego proces opracowywania i uchwalania budżetu powinien uwzględniać decyzje podjęte przy opracowywaniu strategii rozwoju gminy oraz wieloletniego planu inwestycyjnego.

Rada Miejska w Szczytnie podjęła w dniu 28.06.2021 uchwałę nr XXXII/235/2021 w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Miejskiej Szczytno na lata 2020-2028, który to dokument stanowi narzędzie planowania długookresowego.

Tabela 56. Podstawowe dane finansowe zawarte w Wieloletniej Prognozie Finansowej Miasta Szczytno na lata 2021-2028

Rok	Dochody zł (tyś.)	Wydatki zł (tyś.)	W tym wydatki majątkowe (inwestycyjne) zł (tyś.)	Udział wydatków majątkowych w strukturze wydatków (%)
2021	127 991	137 066	25 671	18,73
2022	118 469	114 360	11 103	9,71
2023	121 480	117 370	7 370	6,28
2024	125 480	122 480	12 180	9,94
2025	129 490	126 490	15 390	12,17
2026	133 500	130 500	18 400	14,10
2027	134 800	132 330	18 000	13,60
2028	135 910	133 600	18 000	13,47
Razem	1 027 120	1 014 196	126 114	

Źródło: WPF Gminy Miejskiej Szczytno na lata 2021-2028, 28.06.2021 r.

Zgodnie z założeniami wieloletniej prognozy finansowej dla Gminy Miejskiej Szczytno przewiduje się wydatki inwestycyjne do 2028 r. na poziomie 126,114 mln złotych, co daje pewną perspektywę i możliwość wygosparowania środków na konkretne projekty zapisane w Strategii Rozwoju Gminy Miejskiej Szczytno. Średnio roczne wydatki inwestycyjne szacowane są na poziomie 12 % rocznie wydatków ogółem. Szczegółowe zestawienie projektów zaproponowanych w celach operacyjnych niniejszej strategii prezentuje tabela.

Planowane wydatki na realizację celów w ramach Strategii Rozwoju Gminy Miejskiej Szczytno na lata 2021-2030, szacowane są na kwotę 273 mln zł. W tym:

- środki unijne 150 mln zł,
- środki prywatne 68,4 mln zł,
- środki gminne 54,6 mln zł.

Szacunkowe wydatki stanowią orientacyjną wartość realizacji strategii a zarazem punkt wyjścia do realnych szacunków dla poszczególnych projektów. Część zdefiniowanych celów operacyjnych nie wymaga nakładów inwestycyjnych i może być zrealizowana w oparciu o wydatki bieżące Gminy.

Szacunkowe wydatki własne Gminy Miejskiej Szczytno w wysokości 54,6 mln zł na lata 2021- 2030 nie stanowią ryzyka utraty płynności lub niebezpiecznego wzrostu zobowiązań. Zakładane w wieloletniej prognozie finansowej wydatki inwestycyjne Gminy Miejskiej Szczytno na lata 2021- 2028 to kwota 126,114 mln zł. Prognozując kolejne 2 lata 2029-2030 można przyjąć na bazie ostatniego roku, iż kwota ta wzrośnie do poziomu 162,1 mln. Poziom wydatków własnych Gminy Miejskiej Szczytno uzależniony będzie w dużej mierze od skuteczności pozyskania środków z funduszy unijnych, szacowanych w Strategii na kwotę 150 mln zł. Istotnym elementem skuteczności realizacji przyjętych celów strategicznych

jest również kwestia wykorzystania środków prywatnych spółek kapitałowych oraz w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego jako narzędzia z jednej strony umożliwiającego pozyskanie kapitału z drugiej strony pobudzającego aktywność lokalnych inwestorów prywatnych przy realizacji celów publicznych.

Tabela 57. Prognoza wartości i źródeł finansowania największych projektów.

Lp.	Projekt	Prognozowany budżet projektu	Źródła finansowania
1.	Modernizacja i rozbudowa dróg lokalnych oraz parkingów miejskich.	3 mln zł/ rocznie x 10 lat= 30 mln	Środki unijne. Środki gminne. Środki powiatowe. Środki wojewódzkie. Środki krajowe GDDKiA.
2.	Budowa krytej pływalni miejskiej	25 mln zł - średniej wielkości pływalnia (100-150 klientów dziennie).	Środki unijne. Partnerstwo publiczno-prywatne. Środki gminne.
3.	Budowa amfiteatru.	20 mln zł	Środki unijne. Środki gminne.
4.	Modernizacja źródeł energii na niskoemisyjne i poprawiające efektywność energetyczną w mieście.	13 mln zł - 7MW	Środki unijne. Veolia sp. z o.o. Środki gminne.
5.	Rozbudowa spójnej sieci ścieżek rowerowych.	20 km= 0,5 mln zł/ km ścieżki = 10 mln zł	Środki unijne. Środki gminne. Środki powiatowe. Środki krajowe.
6.	Modernizacja i rozbudowa sieci wodociągowych i kanalizacyjnych.	30 mln zł w latach 2021-2030.	Środki unijne. Środki gminne. Środki Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji AQUA Sp. z o.o. w Szczytnie.
7.	Modernizacja stadionu przy ul. Śląskiej	10 mln zł.	Środki unijne. Środki gminne.
8.	Wspieranie zróżnicowanych form rozwoju mieszkalnictwa TBS, SIM i inne.	24 mln zł	Środki krajowe. Środki gminne.
9.	Wdrażanie niskoemisyjnych rozwiązań w transporcie publicznym.	25 mln zł	Środki unijne. Środki gminne. Środki partnerstwa-publiczno-prywatnego.
10.	Modernizacja oczyszczalni miejskiej w Nowym Gizewie.	40 mln zł	Środki unijne. Środki krajowe. Środki gminne. Środki Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji AQUA Sp. z o.o. w Szczytnie.

Źródło: opracowanie własne.

7. System realizacji strategii

Przyjęcie Strategii z jednej strony zamyka proces jej opracowywania, z drugiej zaś rozpoczyna proces jej wdrażania. Skuteczność wdrażania zapisów Strategii uzależniona będzie od podejmowanych działań implementacyjnych, od trzymania się procedur usprawniających jej realizację oraz od organizacji prac nad Strategią, czyli podziału obszarów odpowiedzialności za realizację Strategii pomiędzy struktury organizacyjne Gminy Miejskiej Szczytno.

Za proces wdrażania Strategii odpowiedzialność ponosić będzie Gmina Miejska Szczytno. Bezpośredni nadzór nad realizacją Strategii pełnić będą:

- Burmistrz Gminy Miejskiej Szczytno.
- Dyrektorzy/ kierownicy komórek organizacyjnych Urzędu Miasta w Szczytnie
- Dyrektorzy / kierownicy jednostek organizacyjnych Miasta Szczytno.

Dla powodzenia procesu wdrażania Strategii należy przyjąć tzw. zasadę partnerstwa, opartą na współpracy poszczególnych podmiotów m. in. instytucji samorządowych, organizacji społecznych, przedstawicieli mieszkańców, przedsiębiorców oraz zasadę partycypacji społecznej, poprzez prowadzenie dialogu społecznego pomiędzy różnymi podmiotami na terenie Miasta a także sąsiadujących gmin.

Współpraca podmiotów powinna dotyczyć w szczególności zbudowania modelu partycypacji społecznej i współzarządzania Miasta przez mieszkańców, który uwzględniałby następujące elementy:

- prowadzenie dialogu społecznego pomiędzy różnymi interesariuszami w zakresie realizacji projektów,
- budowę trwałej sieci partnerstwa na rzecz rozwoju Miasta,
- kojarzenie partnerów do realizacji wspólnych przedsięwzięć oraz projektów, poprzez tworzenie płaszczyzny i podstaw wymiany pomysłów, potencjału i potrzeb,
- prowadzenie badań i analiz w zakresie zmian społeczno-gospodarczych na obszarze Miasta, które będą rezultatem realizowanych działań i projektów wynikających ze Strategii,
- kreowanie warunków sprzyjających wdrażaniu zapisów Strategii,
- aktywny udział w procesie wdrażania Strategii.

Prace nad wdrożeniem Strategii powinny rozpocząć się natychmiast po jej przyjęciu. Skuteczne, terminowe i efektywne wdrażanie Strategii wymagać będzie szeregu działań koordynacyjnych, organizacyjnych, koncepcyjnych, kontrolnych i informacyjnych. Skuteczność realizacji Strategii i jej celów zapewnić będzie sprawny system oceny postępów wdrożeniowych, obejmujący: monitoring, oraz ewaluację Strategii.

8. SYSTEM MONITORINGU i EWALUACJI STRATEGII

Za monitorowanie Strategii Rozwoju Gminy Miejskiej Szczytno na lata 2021-2030 odpowiedzialny będzie powołany w tym celu Komitet Monitorująco-Ewaluacyjny w skład, którego wchodzić będą różnorodne instytucje, co zapewni partycypacyjny charakter procesu monitoringu oraz ewaluacji. Rekomendowani do komitetu powinny być osoby z takich instytucji jak:

- przedstawiciele Urzędu Gminy Miejskiej Szczytno w tym wybranych wydziałów operacyjnych,
- przedstawiciele instytucji dla których Urząd Miasta Szczytno jest organem prowadzącym,
- przedstawiciele organizacji społecznych z terenu Miasta Szczytno,
- przedstawiciele organizacji reprezentujących przedsiębiorców Miasta Szczytno,
- przedstawiciele mieszkańców Miasta Szczytno.

Na czele komitetu powinien zostać powołany tzw. koordynator, którego zadaniem będzie organizacja prac Komitetu. Odpowiedzialność instytucjonalna realizowanej strategii spoczywa na Burmistrzu Miasta Szczytno, co pozwala w sposób uporządkowany monitorować efekty działań w ramach:

- głównych problemów i wyzwań rozwojowych gminy,
- celów strategicznych rozwoju gminy,
- finansowania poszczególnych celów strategicznych.

System monitoringu Strategii Rozwoju Gminy Miejskiej Szczytno na lata 2021-2030 bazować będzie na cyklicznej [przynajmniej rocznej] ocenie efektów realizacji Strategii poprzez system wskaźników postępu rzeczowego (wskaźniki produktu i/lub wskaźniki rezultatu) monitorowanych w postaci sprawozdań. Rekomendowane wskaźniki monitoringu składać będą się z następujących elementów:

1. nazwa i/ lub definicja wskaźnika,
2. przypisanie wskaźnika do konkretnego celu strategicznego,
3. zdefiniowana jednostka miary,
4. wartość bazowa w roku 2021,
5. wartość docelowa na 2030 r. (lub na dany dzień ewaluacji),
6. źródło danych.

Efektywna realizacja Strategii wymaga więc kontrolowania skuteczności wdrażania poszczególnych przedsięwzięć. Pomiar i kontrola działań strategicznych powinny odpowiadać na dwa zasadnicze pytania:

1. Czy strategia jest faktycznie realizowana?
2. Czy strategia przynosi zamierzone skutki/ efekty?

Jednocześnie uzupełnieniem monitoringu będzie system ewaluacji, który wspierać będzie trafność, skuteczność oraz efektywność wdrażania Strategii Rozwoju Gminy Miejskiej Szczytno na lata 2021-2030. Ewaluacja polegać będzie na obiektywnej ocenie poszczególnych przedsięwzięć (projektów) i/lub celów na wszystkich jego etapach, tj. planowania, realizacji i mierzenia rezultatów.

Ewaluacja Strategii dostarczy rzetelnych i przydatnych informacji pozwalając wykorzystać zdobytą wiedzę w procesie decyzyjnym. Ocena uzyskanych efektów Strategii będzie opierać się na trzech rodzajach ocen:

- ocena przed realizacją przedsięwzięć (ex ante) – odpowiada na pytanie: Czy i w jaki sposób Strategia przyczyni się do poprawy sytuacji społeczno-gospodarczej na terenie Miasta?
- ocena w trakcie realizacji przedsięwzięć (on-going) - odpowiada na pytanie: Czy przyjęte cele i podjęte w ich następstwie działania zmierzają we właściwym kierunku?
- ocena po realizacji przedsięwzięć (ex post) - ocena długoterminowego wpływu Strategii odpowiada na pytanie: Czy efekty wynikłe z zastosowania Strategii są trwałe?

W wyniku prowadzonych działań ewaluacyjnych może okazać się, że Strategia wymaga aktualizacji. Aktualizacja obowiązującej strategii powinna zostać przeprowadzona w przypadku zasadniczej zmiany uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych, wpływających na rozwój społeczno-gospodarczy oraz przestrzenny Miasta. Sugeruje się, aby ocena zasadności przeprowadzenia aktualizacji strategii przeprowadzana była co 2 lata.

9. SPÓJNOŚĆ STRATEGII Z KRAJOWYMI I REGIONALNYMI DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI

Spójność Strategii z krajowymi i regionalnymi dokumentami strategicznymi oceniono dokonując analizy spójności celów strategicznych Strategii z celami następujących dokumentów:

- Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) (SOR).
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2021-2030 (KSRR).
- Strategia Rozwoju Województwa Warmińsko-Mazurskiego do roku 2030.

Cele strategiczne Rozwoju Gminy Miejskiej Szczytno na lata 2021-2030 w ramach celów strategicznych Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.).

Rada Ministrów 14 lutego 2017 r. przyjęła Strategię na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) – w skrócie SOR. SOR stanowi aktualizację średniookresowej strategii rozwoju kraju, tj. Strategii Rozwoju Kraju 2020. Jest obowiązującym, kluczowym dokumentem państwa polskiego w obszarze średnio- i długofalowej polityki gospodarczej.

W Strategii zdefiniowano cel główny, którym jest tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym.

Do tak zdefiniowanego celu głównego przypisano trzy cele szczegółowe:

- Cel szczegółowy I – Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną
- Cel szczegółowy II – Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony
- Cel szczegółowy III – Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu

Tabela 58. Zgodność celów SOR ze strategią rozwoju Gminy Miejskiej Szczytno

Cele strategiczne SOR do 2020 z perspektywą do 2030 r.	Cele strategiczne Gminy Miejskiej Szczytno do 2030 r.
<p>Cel I – Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną.</p> <p>Obszar: Rozwój innowacyjnych firm. Cel: Zwiększenie innowacyjności polskich przedsiębiorstw na rynku krajowym i rynkach zagranicznych.</p> <p>Obszar: Małe i średnie przedsiębiorstwa. Cel: Przemiany strukturalne sektora. Nowe formy działania i współpracy. Nowoczesne instrumenty wsparcia.</p>	<p>Cel strategiczny 1 Zrównoważony rozwój infrastruktury techniczno-społecznej. 2. Program rozwoju technologii niskoemisyjnych.</p> <p>Cel strategiczny 2 Wzrost konkurencyjności. 1. Rozwój infrastruktury wspierającej rozwój przedsiębiorczości. 2. Program promocji Miasta Szczytno.</p>
<p>Cel II – Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony.</p> <p>Obszar: Spójność społeczna. Cel: Wzrost i poprawa wykorzystania potencjału kapitału ludzkiego na rynku pracy.</p> <p>Obszar: Rozwój zrównoważony terytorialnie. Cel: Zrównoważony rozwój kraju wykorzystujący indywidualne potencjały endogeniczne poszczególnych terytoriów.</p>	<p>Cel strategiczny 1 Zrównoważony rozwój infrastruktury techniczno-społecznej. 1. Program rozbudowy i modernizacji infrastruktury transportu drogowego. 2. Program rozwoju technologii niskoemisyjnych 3. Program rozwoju infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej oraz sportowej. 4. Program rozbudowy i modernizacji infrastruktury wodno-kanalizacyjnej. 5. Program rozbudowy i modernizacji infrastruktury mieszkaniowej</p> <p>Cel strategiczny 2: Wzrost konkurencyjności 1. Rozwój infrastruktury wspierającej rozwój przedsiębiorczości.</p> <p>Cel strategiczny 3: Kreatywny kapitał społeczny 1. Program rozwoju kapitału społecznego</p>
<p>Cel III – Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu.</p> <p>Obszar: Instytucje prorozwojowe i strategiczne zarządzanie rozwojem. Cel: Inkluzywne i skuteczne instytucje publiczne – dostępne i otwarte dla obywateli oraz przedsiębiorców.</p>	<p>Cel strategiczny 2: Wzrost konkurencyjności 1. Rozwój infrastruktury wspierającej rozwój przedsiębiorczości.</p>

Źródło: opracowanie własne.

Cele strategiczne Rozwoju Gminy Miejskiej Szczytno na lata 2021-2030 w ramach celów strategicznych Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego na lata 2021- 2030.

Cel główny polityki regionalnej do roku 2030 realizowany będzie w oparciu o uzupełniające się **trzy cele szczegółowe**. Rolą KSRR jest powiązanie i koordynacja działań realizujących cele o charakterze horyzontalnym, jakimi jest wzmocnienie konkurencyjności wszystkich regionów, miast i obszarów wiejskich (cele 2 i 3) z celem 1 zapewniającym większą spójność rozwoju kraju, poprzez wsparcie obszarów słabszych gospodarczo.

Główne cele KSRR do 2030r:

1. **Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym** zakłada się wsparcie o charakterze wyrównawczym, ukierunkowane na przezwycięzenie barier i problemów kilku typów obszarów o mniej korzystnych uwarunkowaniach rozwojowych. Dla kształtowania trwałego wzrostu i miejsc pracy wdrażane będą zintegrowane pakiety działań, skoncentrowane na identyfikacji i wykorzystaniu zasobów oraz potencjałów obszarów zagrożonych trwałą marginalizacją, miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze, wschodniej Polski, Śląska i obszarów zdegradowanych. Ponadto, na obszarach powiązanych funkcjonalnie wspierane będą inwestycje uzupełniające braki w wyposażeniu w infrastrukturę warunkującą dostępność ich mieszkańców do podstawowych usług i dóbr i zapewniającą ich włączenie w procesy rozwojowe.

Cel 2 Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych będą rozwijane i wykorzystywane instrumenty wsparcia ukierunkowane na tworzenie warunków do wzrostu konkurencyjności, innowacyjności i inwestycji w wybranych sektorach. Lepsza koncentracja na działaniach proinnowacyjnych oraz synergii pomiędzy krajowymi i regionalnymi specjalizacjami zostanie zapewniona m.in. poprzez wykorzystanie procesu przedsiębiorczego odkrywania oraz monitorowanie inteligentnych specjalizacji na poziomie krajowym i regionalnym. Jednocześnie polityka regionalna będzie się koncentrować na tworzeniu klimatu inwestycyjnego w oparciu o kapitał terytorialny oraz takie czynniki rozwoju, które mogą zostać wykreowane lub ulepszone.

Cel 3 Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie, nastąpi wzmocnienie inicjatyw i środków na rzecz rozwijania zdolności administracji do planowania i prowadzenia działań rozwojowych ukierunkowanych terytorialnie. Szczególny nacisk położony zostanie na wzmacnianie współpracy pomiędzy rządem, samorządem wojewódzkim i samorządami lokalnymi oraz podmiotami niepublicznymi na rzecz osiągnięcia celów polityki regionalnej. Istotną rolę spełni również współpraca w partnerstwach międzynarodowych. Na wszystkich poziomach terytorialnej organizacji kraju zostaną wdrożone przedsięwzięcia służące poprawie systemu finansowania, zarządzania, programowania i koordynowania działań społeczno-gospodarczych.

Tabela 59. Zgodność celów KSRR ze strategią rozwoju Gminy Miejskiej Szczytno

Cele strategiczne KSRR do 2030r	Cele strategiczne Gminy Miejskiej Szczytno do 2030r
Cel I Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym	Cel strategiczny 1 Zrównoważony rozwój infrastruktury techniczno-społecznej. 1. Program rozbudowy i modernizacji infrastruktury transportu drogowego. 2. Program rozwoju technologii niskoemisyjnych 3. Program rozwoju infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej oraz sportowej. 4. Program rozbudowy i modernizacji infrastruktury wodno-kanalizacyjnej. 5. Program rozbudowy i modernizacji infrastruktury mieszkaniowej.
Cel II – Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych.	Cel strategiczny 2: Wzrost konkurencyjności 1. Rozwój infrastruktury wspierającej rozwój przedsiębiorczości. 2. Program promocji Miasta Szczytno. Cel strategiczny 3: Kreatywny kapitał społeczny 1. Program rozwoju kapitału społecznego
Cel III Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie.	Cel strategiczny 2: Wzrost konkurencyjności 1. Rozwój infrastruktury wspierającej rozwój przedsiębiorczości.

Źródło: opracowanie własne.

Cele strategiczne Rozwoju Gminy Miejskiej Szczytno na lata 2021-2030 w ramach celów strategicznych Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Województwa Warmińsko-Mazurskiego do 2030 r.

Założony zakres celów szczegółowych wpisuje się w Strategię Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Województwa Warmińsko-Mazurskiego do 2030 roku jako podstawowego elementu systemu programowania przygotowywanego na różnych poziomach. Jej treść uwzględnia ustalenia dokumentów wyższego rzędu, w szczególności zapisy projektów dokumentów wspólnotowych dotyczących polityki spójności po 2030 roku, strategii krajowych, takich jak: Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju (SOR) do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.), Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR) oraz Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (KPZK). W Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego Województwa Warmińsko-Mazurskiego do 2030 roku wyznaczono następujący cel główny:

Spójność ekonomiczna, społeczna i przestrzenna Warmii i Mazur z regionami Europy.

Z celu głównego wynikają cele szczegółowe:

1. **Kompetencje przyszłości** - polityka rozwoju regionu skoncentrowana na kształtowaniu umiejętności, które pozwolą mieszkańcom realizować swoje plany życiowe w województwie uczestnicząc jednocześnie w zmianach cywilizacyjnych, jakie wywoływane są przez rewolucję technologiczną. System tworzenia środowiska dla rozwoju kompetencji wymaga jednocześnie oferty nowoczesnych usług świadczonych przez profesjonalne organizacje.

2. **Inteligentna produktywność** – polityka skoncentrowana na sferze gospodarczej. Istotą tego celu jest wzmocnienie regionu w zakresie rozwoju firm, których drogą do konkurencyjności będą innowacje oraz intensywne zagospodarowanie wysokiej jakości zasobów ludzkich, jako odpowiedź na zmiany technologiczne (robotyzacja) oraz procesy starzenia się społeczeństwa.

3. **Kreatywna aktywność** – polityka związana z tworzeniem warunków do podnoszenia zaangażowania mieszkańców w różne aspekty twórczości. Wspierane powinny być w tym obszarze wszelkie formy współpracy wewnątrzregionalnej jak i z partnerami zewnętrznymi.

4. **Mocne fundamenty** – polityka wzmocnienia kapitału społecznego w regionie. Budowanie więzi opartych o doświadczenia i zaufanie powinno stać się podstawą realizacji wielu działań prorozwojowych. W ramach tego celu będzie konsekwentnie tworzona nowoczesna infrastruktura, ważna z punktu widzenia atrakcyjności zamieszkania, jak i atrakcyjności inwestycyjnej.

Tabela 60. Zgodność celów SRWWM z celami strategii rozwoju Gminy Miejskiej Szczytno

Cele strategiczne SRWW do 2030 r.	Cele strategiczne Gminy Miejskiej Szczytno do 2030r
Cel I Kompetencje przyszłości.	Cel strategiczny 2: Wzrost konkurencyjności. 1. Rozwój infrastruktury wspierającej rozwój przedsiębiorczości. 2. Program promocji Miasta Szczytno. Cel strategiczny 3: Kreatywny kapitał społeczny. 1. Program rozwoju kapitału społecznego.
Cel II – Inteligentna produktywność.	Cel strategiczny 2: Wzrost konkurencyjności 1. Rozwój infrastruktury wspierającej rozwój przedsiębiorczości. 2. Program promocji Miasta Szczytno.
Cel III Kreatywna aktywność.	Cel strategiczny 3: Kreatywny kapitał społeczny. 1. Program rozwoju kapitału społecznego.

Cel IV Mocne fundamenty.	<p style="text-align: center;">Cel strategiczny 1 Zrównoważony rozwój infrastruktury techniczno-społecznej.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Program rozbudowy i modernizacji infrastruktury transportu drogowego. 2. Program rozwoju technologii niskoemisyjnych 3. Program rozwoju infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej oraz sportowej. 4. Program rozbudowy i modernizacji infrastruktury wodno-kanalizacyjnej. 5. Program rozbudowy i modernizacji infrastruktury mieszkaniowej.
---------------------------------	---

Źródło: opracowanie własne.

Na bazie powyższych analiz można stwierdzić, iż cele strategiczne zapisane w Strategii rozwoju Gminy Miejskiej Szczytno na lata 2021-2030 wpisują się w podstawowe strategie krajowe i regionalne.

Strategia Rozwoju Gminy Miejskiej Szczytno na lata 2021-2030 jest dokumentem niezwykle ważnym, który w dużym stopniu warunkuje funkcjonowanie Miasta przez najbliższe 10 lat. Mimo, że dany dokument nie stanowi aktu prawa miejscowego i nie jest obowiązkowy, stworzenie, a następnie prawidłowe wdrażanie Strategii Rozwoju świadczy o dobrej kompetencji obecnych władz.

Należy pamiętać, że istotność i przydatność Strategii Rozwoju będzie zależna przede wszystkim od zaangażowania społeczności lokalnej oraz władz Miasta w proces jej wdrażania.

9. SPIS TABEL, RYSUNKÓW i ZDJĘĆ

SPIS TABEL

1. Struktura ludności ogółem Gminy Miejskiej Szczytno.....	7
2. Struktura ludności Gminy Miejskiej Szczytno pod względem wieku.....	7
3. Struktura ludności Gminy Miejskiej Szczytno -saldo migracje, przyrost naturalny.....	8
4. Potencjał infrastruktury sportowej	9
5. Ilość wydarzeń sportowych w latach 2016- 2020.....	10
6. Liczba klubów sportowych i ich członków.....	10
7. Infrastruktura Miejskiego Domu Kultury.....	11
8. Najważniejsze imprezy organizowane przez MDK w latach 2018-2020.....	12
9. Najważniejsze projekty realizowane przez Miejską Bibliotekę Publiczną.....	13
10. Dane statystyczne w obszarze sportu i kultury.....	13
11. Infrastruktura przedszkoli i szkół podstawowych Miasta Szczytno stan na 2020r.....	14
12. Podstawowa infrastruktura szkół ponadpodstawowych Miasta Szczytno.....	14
13. Dane statystyczne dla Miasta Szczytno- szkolnictwo ponadpodstawowe.....	15
14. Liczba studentów Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie	16
15. Charakterystyka opieki zdrowotnej Miasta Szczytno	16
16. Miasto Szczytno na tle sąsiednich miast pod względem opieki zdrowotnej.....	17
17. Poziom i struktura bezrobocia Gminy Miejskiej Szczytno w latach 2014-2020.....	18
18. Wydatki na realizację zadań z pomocy społecznej w latach 2019-2020.....	19
19. Powody przyznawania pomocy społecznej w latach 2019-2020.....	19
20. Dane statystyczne dotyczące pomocy społecznej w Gminie Miejskiej Szczytno w latach 2014-2020.....	20
21. Podmioty gospodarcze w Gminie Miejskiej Szczytno w latach 2014-2020.....	21
22. Najwięksi pracodawcy w Gminie Miejskiej Szczytno i okolicy stan na 31.12.2020r.....	21
23. Struktura przedsiębiorstw według sekcji działających w Gminie Miejskiej Szczytno w latach 2014-2020.....	22
24. Infrastruktura drogowa w Gminie Miejskiej Szczytno.....	24
25. Wybrane wskaźniki statystyczne infrastruktury drogowej.....	25

26. Charakterystyka infrastruktury wodociągowo-kanalizacyjnej w Gminie Miejskiej Szczytno.....	26
27. Mieszkaniowy zasób Gminy Miejskiej Szczytno na dzień 31.12.2021r.....	27
28. Charakterystyka rynku nieruchomości mieszkaniowych. w Gminie Miejskiej Szczytno.....	28
29. Dane statystyczne sektora energetyki w Gminie Miejskiej Szczytno.....	29
30. Dane statystyczne dotyczące ilości terenów zielonych w Gminie Miejskiej Szczytno.....	30
31. Wybrane wskaźniki gospodarki odpadami w Gminie Miejskiej Szczytno.....	31
32. Dane statystyczne związane z sektorem turystyki w Gminie Miejskiej Szczytno.....	33
33. Struktura terenów funkcjonalnych polskich miast do 30 tys. mieszkańców.....	42
34. Sektory tworzące bazę ekonomiczną Gminy Miejskiej Szczytno.....	43
35. Sektory egzogeniczne dla powiatu szczywieńskiego i Miasta Szczytno.....	43
36. Analiza struktury przestrzennej dla Gminy Miejskiej Szczytno na dzień 31.12.2019r.....	47
37. Powierzchnia geodezyjna Gminy Miejskiej Szczytno.....	47
38. Wykaz terenów inwestycyjnych w Gminie Miejskiej Szczytno na dzień 30.06.2021r.....	48
39. Wykaz działek inwestycyjnych w WMSSE Korpele na dzień 1.05.2021r.....	48
40. Ocena wybranych aspektów związanych z rozwojem przedsiębiorczości w Mieście Szczytno.....	63
41. Ocena poziomu funkcjonowania infrastruktury techniczno-społecznej w Mieście Szczytno.....	64
42. Identyfikacja wybranych problemów społeczno-gospodarczych w Mieście Szczytno.....	65
43. Inne najczęściej artykułowane przez mieszkańców problemy.....	66
44. Kierunki inwestycyjne Miasta Szczytno w ocenie mieszkańców.....	67
45. Priorytety inwestycyjne wg. mieszkańców na lata 2021-2030.....	67
46. Priorytety mieszkańców w zakresie inwestycji infrastrukturalnych.....	68
47. Najbardziej rozpoznawalne i ważne wg. mieszkańców czynniki promujące Miasto Szczytno.....	68
48. Z jakim miastem powinno się kojarzyć Szczytno w przyszłości.....	69
49. Analiza silnych stron Gminy Miejskiej Szczytno.....	72

50. Analiza słabych stron Gminy Miejskiej Szczytno.....	73
51. Analiza szans dla Gminy Miejskiej Szczytno.....	74
52. Analiza zagrożeń dla Gminy Miejskiej Szczytno.....	75
53. Główne projekty i przedsięwzięcia w ramach realizacji celu 1.....	87
54. Główne projekty i przedsięwzięcia w ramach realizacji celu 2.....	96
55. Główne projekty i przedsięwzięcia w ramach realizacji celu 3.....	102
56. Podstawowe dane finansowe zawarte w wieloletniej prognozie finansowej Miasta Szczytna na lata 2021-2028.....	109
57. Prognoza wartości i źródeł finansowania największych projektów	110
58. Zgodność celów SOR ze strategią rozwoju Gminy Miejskiej Szczytno.....	115
59. Zgodność celów KSRR ze strategią rozwoju Gminy Miejskiej Szczytno	117
60. Zgodność celów SRWWM z celami strategii rozwoju Gminy Miejskiej Szczytno.....	118

SPIS RYSUNKÓW

1. Położenie Gminy Miejskiej Szczytno	5
2. Sieć dróg krajowych w Mieście Szczytno.....	24
3. Liczba mieszkań na 1000 mieszkańców wybranych krajach europejskich.....	28
4. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Miejskiej Szczytno.....	46
5. Mapa działek inwestycyjnych w WMSSE Korpele stan na 1.05.2021r.....	49
6. Położenie Gminy Miejskiej Szczytno.....	51
7. Projekty budowy obwodnic w województwie warmińsko- mazurskim.....	52
8. Linie kolejowe łączące Olsztyn z portem lotniczym w Szymanach.....	53
9. Model funkcjonalno-przestrzenny Miasta Szczytno.....	55
10. Cele strategiczne rozwoju Miasta Szczytno	84

SPIS ZDJĘĆ

1. Miasto Szczytno.....	4
2. Dworzec kolejowy w Szczytnie.....	6
3. Molo nad Jeziorem Domowym Dużym.....	8
4. Miejski Ośrodek Sportu w Szczytnie.....	9
5. Miejski Dom Kultury w Szczytnie	11
6. Miejska Biblioteka Publiczna w Szczytnie.....	12

7. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.....	19
8. Budynek Firmy NOVUM.....	21
9. Ulica Łomżyńska.....	25
10. Wyremontowany blok komunalny.....	26
11. Stacja przeładunkowa odpadów Trelkowo.....	31
12. Port Lotniczy Olsztyn-Mazury.....	34
13. Krajowe Zebranie Członków Polskiej Sieci Miast CITTASLOW.....	35
14. Zamek Krzyżacki w Szczytnie.....	37
15. Widok na Miasto Szczytno.....	40
16. Dni i Noce Szczytna	59
17. Jezioro Domowe Małe.....	71
18. Plaża miejska.....	78
19. Zamek Krzyżacki w Szczytnie	79